

ILITSERSUUT

Isumaginninnermik
suliassaqarfimmi pissaanermik
atuineq pillugu Inatsisartut
inatsisaannut

MEEQQAT
PILLUGIT

Namminersorlutik Oqartussat
*Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Suliffeqarnermut
Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik*

2024

ILITSERSUUT

Isumaginninnermik
suliassaqarfimmi pissaanermik
atuineq pillugu Inatsisartut
inatsisaannut

Ilitsersuut

Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaannut ilitsersuut - MEEQQAT

Namminersorlutik Oqartussat
Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Suliffeqarnermut
Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik

Imaneq 4
Postboks 260 DK-3900 Nuuk
Kalaallit Nunaat // Grønland

iaan@nanoq.gl
Oq. +299 34 50 00

Oqaasertai: Himaginiy Nadarajah
Ilusaa / assiliartat: irisager.gl

ILITSEERSUUT

Isumaginninnermik
suliassaqarfimmi pissaanermik
atuineq pillugu Inatsisartut
inatsisaannut

MEEQQAT
PILLUGIT

Namminersorlutik Oqartussat
*Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Suliffeqarnermut
Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik*

2024

Imarisai

Siulequt	9
Ataatsimut isiginniffik	10
Ilitersuutip siunertaa nalitigullu tunngavigisaa	11
Kapitali 1: Pissaanermik atuineq pillugu malittarisassiat siunertaat	13
Isumaginninnermik suliassaqarfiup iluani pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni inatsisitigut tunngaviusoq.....	13
Pissaanermik atuinermut tunngavigisatut najoqqutarisassat	14
Inissiiffigisat pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassanut pineqartunut ilaanngitsut	15
Kapitali 2: Inatsisinut allanut attuumassuteqarfiit	17
Pingaarnertut inatsisilerinikkut killeqarfiusut	17
Inatsisinut allanut attuumassuteqarfiit	23
Atuarfeqarfimmuut inatsisitigut attuumassuteqarfigisat.....	23
Eqqartuussiveqarfik: Inatsisitigut eqqartuussisarnermik inatsimmut attuumassuteqarfiit	23
Kapitali 3: Meeqqanut inuusuttunullu kiisalu inunnt pineqartunut tunngatillugu pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassiat	25
Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassianut inatsisitigut tunngavigisat	25
Inuit pineqartut	26
Kapitali 4: Pissaanermik atuineq, isumaginnittussaataaneq perorsaanermilu tunngaviusut	28
Pissaanermik atuineq akuerineqanngitsoq.....	28
Isumaginnittussaataanerup annertussusaa	29
Isumassuinerup timilu atorlugu pissaanermik atuinermut akornanni killeqarfiit.....	32
Suliffimmi malittarisassiat (pineqaatissiiffimmi pissutsit).....	36
Pissaanermik atuisarnerup pinaveersaartinnissaa.....	40
Perorsaanermi tunngavigisat.....	41
Kapitali 5: Pissaanermik atuisinnaatitaaneq	45
Timi atorlugu pissaanermik atuisinnaatitaaneq.....	45
Pisariaqavissortut.....	47
Immikkoortortap paarnaartarnera	48
Allaffigeqatigiittarnernik, oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik allatigullu attaveqatigiinnernik nakkutilliineq	49
Oqarasuaatinik angallattakkanik aamma internettimik nakkutilliinerit	52
Inuusuttut tiggummigallarnerqartut pulaartoqarnerannik, allaffigeqatigiinninnerannik, sianernerannillu nakkutilliinerit il.il. pillugit immikkut taasariaqartut	53
Aalajangersimasunik pissutissaqartillugu inummik inimillu misissuineq.....	55
Inuttamik misissuinermut tunngatillugu immikkut taasariallit.....	57
Inimik najuuffigisamik misissuineq pillugu immikkut taasariallit	58
Pigisanik arsaarinninneq	59
Immikkoortuni isumannaallisagaasuni, aamma immikkut ittutut isumannaallisagaasuni inissiinerimi, pulartoqarnermi tamaaniittoqannginnerani misissuinissamut aqqutissat pillugit immikkut taasariallit	59

Inissiinerup kingorna ullut 14-it tikillugit sungiussiffissatut piffissaq	60
Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq, allatut ajornartillugu qanoq ilioriar-sinnaatitaaneq aammalu noqqaassutaanngitsumik ikiuineq (negotiorum gestio).....	62
Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq.....	63
Allatut ajornartillugu qanoq ilioriarinnaatitaaneq	65
Noqqaassutaanngitsumik ikiuineq (negotiorum gestio).....	66
Kapitali 6: Inunnut kalerrisaarutunik imaluunniit sumiiffissitunik atuinerit.....	69
Meeqqanut aamma inuusuttunut tarnimikkut piginnaasakitsunut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmuut imaluunniit najugaqarfimmuut inissitanut kalerrisaarutunik imaluunniit sumiiffissitunik atuinerit	69
Sullinniakkat.....	70
Perorsaanikkut iliuuseqarnermut tapiliussat	70
Ataavartuunngitsumik nakkutiginninneq.....	71
Inunnut ataasiakkaanut aaqqiissutit	72
Akuersilluni atsiorneq	72
Qinnuteqarneq.....	72
Aalajangersagaq nammineq aalajangiussaqaqarfigisinnaasaq	73
Aallartisaanissamut atugassarisat.....	73
Piffissaq pineqartoq.....	75
Nutaamik qinnuteqarneq	75
Kapitali 7: Katerisimaartarneq aamma pulartoqartarneq	77
Katerisimaartarneq aamma pulartoqartarneq	77
Kapitali 8: Pissaanermik atuinerinik nalunaarsuineq nalunaarutiginninnerlu	79
Nalunaarsuinermut immersuiffik.....	79
Pissaanermik atuinerinik akuerisaasumik nalunaarsuineq.....	80
Inuup timaanik aamma inimik sumiiffigisamik misissuinerup nalunaarsornera.....	82
Pissaanermik atuinerinik akuerisaanngitsumik nalunaarsuineq nalunaaruteqarnerlu...	85
Nalunaarutunik katersuisarfik	87
Kapitali 9: Maalaaruteqarnermi malittarisassiat il.il.....	89
Maalaaruteqarnermi malittarisassiat tamatigoortut	89
Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmuut maalaarutit.....	90
Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassianik angajoqqaat aamma meeqqat ilisimatinneqassapput.....	91
Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni sulisunut tamanut pissaanermik atuineq pillugu inatsit tunniunneqassaaq	92
Kapitali 10: Nakkutilliineq	94
Naalakkersuisut nakkutilliinerat	94
§ 71 tunngavigalugu nakkutilliineq.....	94
Ombudsmandip nakkutilliinera	95
Eqikkaaneq:.....	96
Meeqqat tungaannut pissaanermik atuineq.....	96
Maalaaruteqarnissamut aqutissaq.....	97
Allannguutit sinneri.....	98

Siulequt

1. *Ilitser-suut pingaarnertigut ornittakkani, aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni sulisunut aammalu kommunini meeqqanut inuusuttunullu suliasaqarfimmi sulianik isumaginnittartunut saaffiginnippoq.*

Meeqqanut inuusuttunullu angerlarsimaffiup avataanut inissineqartunut malittarisassiat assigiit atorneqartarput, tassani apeqqutaasarani inissiineq pinerluuteqarsimanermik, imaluunniit inooqatigiiffimmi patsiseqartuunersoq, meeraq imaluunniit inuusuttoq piginnaasatigut annikillisaassut pissutigalugu inisineqarnerse, inooqatigiiffimmi patsisaasunik aamma piginnaasamini annikillisaassutsit kattunneri pissutigalugit inissiisoqartarnerse, imaluunniit ilaqutariinnut oqilisaaniarnerup ilaatut inissiisoqartarnerse.

Ilitser-suut manna aamma meeqqanut inuusuttunullu timimikkut imaluunniit tarnimikkut piginnaasamini annikillisaasunut atuuppoq. Tamatuma malitsigisaanik ilitser-summi oqaaseqaatinik ilalersuisoqarpoq, taakkulu meeqqanut inuusuttunullu siamasissumik saaffigisanut malittarisassat ilitser-suinerillu sianiginiarpai, tassani taamaalisukkut inissiinissamut tunngavigisami, aammalu inissiinermut anguniagarisami annertuumik assigiinngiaartoqarluni, kiisalu naggataagut pissaanermik atuinermut tunngasutut ajornartorsiutitut ilusaasumut tunngatinneqartunik.

Ilitser-suutip inersimasutut akisussaaffigisamut tamatigoortutut toqqammavissat nassuiarpai, nammineq aalajangiisinnaassutsimut pisinnaatitaaffiup, meeqqanik inuusuttunillu ulluinnarni isumassuinermik isumagisaqarfigisassat iluini sullissisarfiit sulisullu isumagisaqarnermini pissaanermik atuinerit allatullu isumassukkanut iliuuseqarnerit ilanngullugit. Malittarisassiani tunngavigisani toqqammavissut iluini suliarisassat sorliit pisariaqartuunerat pisumi aalajangersimasumi tamatigut oqimaaqatigiissineqartassapput, missiliuinerlu tamanna pisumi aalajangersimasutut pingortumi iliuuserineqartassaaq.

Tamakkununga tunngatillugu innuttaasunut ilaqutaasunullu atuagaq najoqqutassaq innersuussutaavoq.

Ilitser-suut manna 2024-meersuuvoq.

Ataatsimut isiginniffik

Ilitersuut manna kapitalinik tullinguuttunik imaqarpoq:

Kapitali 1-ip meeqqanut inuusuttunullu pissaanermik atuinnermut tunngaviusutut tunngavissat nassuiarpai.

Kapitali 2-p imarai meeqqanut inissitanut pissaanermik atuinnermut tunngasutut nunat tamalaani aamma nunami namminermit inatsisitigut toqqammavissat pingaarnerit, kiisalu inatsisinut allanut attuumassuteqarfiit.

Kapitali 3-p isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu inatsisartut inatsisaanni meeqqanut inuusuttunullu pissaanermik atuinnermut, kiisalu inuttaasunut inatsisitigut tunngavigisaq nassuiarpaa.

Kapitali 4 pissaanermik atuinnermut akuerineqanngitsumut, aamma isumassuinerup pissaanerullu akornanni killeqarfiusumut tunngavoq.

Kapitali 5 timi atorlugu pissaanermik atuinnermik akuerisamik nassuiaavoq, ilanngullugit allatut ajornartumik illersuisariaqalerneq, illersuisinnaatitaaneq, aamma noqqaassutigineqanngitsumik ikiuineq.

Kapitali 6 tarnimik pissusaatigut piginnaasakitsunut meeqqanut inuusuttunullu inunni kalerrisaarutini imaluunniit sumiiffissiuutini atuinnermut tunngavoq.

Kapitali 7 katerisimaarnermut pulaartoqartarnermullu tunngavoq.

Kapitali 8 nalunaarsuinnermut nalunaarutiginninnermullu malittarisassianik nassuiaavoq.

Kapitali 9 pissaanermik atuinnermut tunngatillugu naammagittaalliuteqarnermut malittarisassianut tunngavoq.

Kapitali 10 § 71 tunngavigalugu, aamma ombudsmandimit nakkutilliinernut tunngavoq.

Pissaanermik atuinissamut pisinnaaffiit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni nalinginnarni annikinnerpaapput, sillimmasigaasuni annertunerpaallutik.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni pissaanermik atuinerit kisiisa inatsisip inatsisilersugarai.

Ilitersuutip siunertaa nalitigullu tunngavigisaa

2. Ilitersuummut siunertaq tassaavoq pisuni sorlarni pissaanermik atuinerup akuerisaaffigisaanik ilitersuillunilu annertunermik erseqqissaanermik pilersitsinissaq. Pisuni sorlarni pissaanermik atuisoqarsinnaanerani atuisoqarsinnaannginneranillu malittarisassianik erseqqissunik piviusunillu inissiinissaq siunertarineqanngilaq. Inatsisini toqqammavigisat iluini suliarisat sorliit pisariaqartuunerat pisumi piviusumi tamatigut oqimaaqatigiissutaasariaqarpoq.

Pingaarnertut anguniagaq tassaavoq sapinngisamik annertunerpaamik pissaanermik atuisoqannginnissaq. Ilitersuummi arlalinnik assersuutiniq ilanngussuisoqarpoq, taakkunungalu siunertaq tassaavoq paasisaqarnissamik oqilisaanissaq.

Atuutilerpera

3. Ilitersuut tamanut saqqummiuneranit atuutilerpoq, ull. 01012024.

Kapitali 1: Pissaanermik atuineq pillugu malittarisassiat siunertaat

Isumaginninnermik suliassaqrifiup iluani pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni inatsisitigut tunngavisoq

4. Angerlarsimaffiup avataani inissineqartunut meeqqanut inuusuttunullu pissaanermik atuineq pillugu malittarisassianut tunngavigisaq isumaginninnermik suliassaqrifiup iluani pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni immikkoortoq Il-mi nassuiarneqarpoq.

Pissaanermik atuinnermut inatsit malillugu iliuuseqarnermut aallaavigisaq tassaavoq iliuuserisap meeqqap imaluunniit inuusuttup innarligassaangissusaanik, namminerlu aalajangiisinnaaneraniq ataqqinnilluni pissanera. Meeqqap imaluunniit inuusuttup innarligassaangissusaanut akuliuttariaqarneq pisariaqalerluni pisoqarsinnaanera paasillugu pissaanermik atuinnermut inatsimmi taamatut ittutut pinngitsaaliinnermut tunngasutut iliuuseqarnerit pisuni sorlarni akuerisaaneri, aamma qanoq isumagineqaqqusaaneri pillugit malittarisassianik aalajangersaasoqarpoq.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassiat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni aamma najugaqarfinni meeqqat aamma inuusuttut naapertuilluanninnermut pissaanermillu atuinnermut sernissussavai. Pisuni sorlarni pissaanermik atuisariaqartartarnerit malittarisassiat nassuiaavigai.

Meeqqanut inuusuttunullu pissaanermik atuinerit:

1. tamatumunnga tunngavissaqassappat taamaallaat atugaaqqusaapput
2. isumassuinnermik perorsaanikkullu ikiuinnermik taarsiinngisaannassapput
3. pisunut ataasiakkaanut naleqqussarneqassapput
4. pisariaqavissortut qaangerlugit iliuuserineqassanngillat
5. meeqqamut imaluunniit inuusuttumut sapinngisamik mianersornerpaamik, aamma sapinngisamik sianiginnittumik iliuuserineqassapput
6. iliuuserisami anguniarneqartumut naleqqiullugu naammaginartumik inissisimaffeqassapput
7. taamaallaat qaqutiguinnaq atorneqaaqqusaapput.

Pissaanermik atuisoqarfeqartutut pisoqaraangat najugaqarfittut kommunimut, angerlarsimaffittut kommunimut aamma Naalakkersuisunut, kiisalu ajornanngippat meeqqap illersuisuanut nalunaarsuineramik nalunaaruteqarnermillu suliaqartoqartassaaq. Taamaaliortoqassaaq pissaanermik akuerisaasumik aamma akuerineqanngitsumik atuisoqarsimatillugu, takuuk ilitsersuummi kapitali 8.

Pissaanermik atuinermut inatsimmi kalerrisaarinermut sumiiffissiuutinullu aaqqiisutit pillugit kapitali 5-imi malittarisassiat qaqugukkut aamma qanoq ililluni kalerrisaarinermut sumiiffissiuutinullu aaqqiisutit, aammalu kikkut tungaannut atornerqaqusaaneri nassuiarpai.

Pissaanermik atuinermut tunngavigisatut najoqqutarisassat

5. *Pissaanermik atui neq pillugu malittarisassiat tunngavigisatut najoqqutassianik makkuninnga tunngaveqartuupput:*

Annikinnerpaamik akuliuffeqarnissamut najoqqutassaaq, pineqarluni annikinnerpaamik akuliuffigineqartutut iluarsisut tamatigut pingaarnerpaatinneqartassasoq.

- Akuliunneq taamaallaat qaqutigunnaq pisassaaq, aammalu pisariaqavissortumut killilerneqassalluni.

Naleqqiussineramik najoqqutassaaq, pineqarluni akulerunnerup aamma siunertarisap akornanni naleqqiussisoqartassasoq.

- Pissaanermik atuinermut qanorluunniit ittumut naleqqiullugu isumaginninnikkut ikiuilluinilu isumassuisarneq siulliutinneqartassapput.

Inunnut ataasiakkaanut najoqqutassiaq, pineqarluni ataasiakkaat atugaannut pisariaqartitaannullu inuttut kiffaanngissusermi akulerunnerit naleqqussagaasarnissaat, soorlulusooq ataasiakkaat pisariaqartitaat allanut naleqqutinngitsunik akulerunnernik tunngavilersuutaasinnaanatik, soorlu inissiivittut najuuttunut meeqqat inuusuttullu sinnerinut.

- Ammasuuneq, pineqarluni ataasiakkaanut aamma/imaluunniit ilaqutaasunut aalajangiinerit sorliit aamma sooq aalajangiunneqartarnerinut paasinaruunissaat, soorlulusooq malittarisassiat periutsinullu atugaasut pillugit ilisimasanut meeqqat inuusuttullu, taakkulu angajoqqaavi attaveqartussaassasut.

Inatsisini unioqqutitsinnginnermik najoqqutassiaq, pineqarluni inuttut kiffaanngissusernermut akulerunnermut paatsuugassaangitsunik inatsisitigut tunngavissaqarneq pillugu piumasaat.

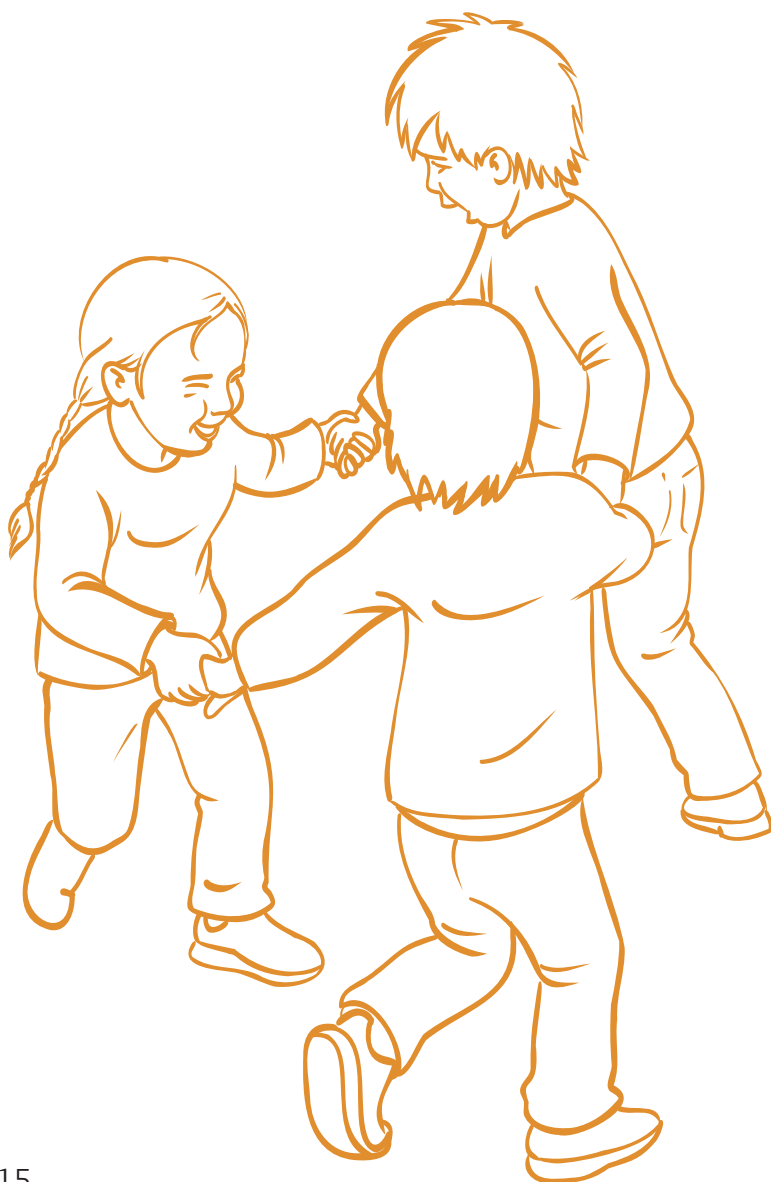
- Angerlarsimaffiup innarlerneqarsinnaangissusia, pineqarluni allakkanik oqarasuaatinillu atuinernik najugarisami misissuillunilu nakkutillinissamut paatsuugassaangitsunik inatsisitigut tunngaveqartussaanaera.

- Nalunaarsuinermut nalunaaruteqarnissamullu, aalajangiinissamut tunngavigisanut aamma maalaaruteqarsinnaanernut immikkut ittutut piumasaqaatit.

Annikinnerpaamik akuliuffeqarnissamut najoqqutassiaq, aamma naleqqiussinermik najoqqutassiaq tassaapput pissaanermik atuinermut atatillugu najoqqutassani pingaarnerpaat tamakku ilaat. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 1 malillugu pissaanermik atuineq pisariaqavissortumut killilerneqassaaq, aammalu tamatumuunga anguniarneqartumut naleqqiullugu naammaginartutut inissisimaffeqassalluni. Annikinnerusutut akuleruffigisatut suliarisaaq naammassappat annertunerusumik akuleruffigisatut suliarisamik atuinissamut inerteqqummik atuuttoqarnera aalajangersakkap erseqqissaavigaa. Piviusumik nalilersuineq malillugu pissaanermik atuineq pingitsoorneqarsinnaanngikkaangat sapinngisamik mianersuussillunilu sivikitsumik tamanna pissaaq, aammalu pineqartumut allanullu najuuttunut sapinngisamik annertunerpaamik sianiginilluni pissalluni.

Inissiiffigisat pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassanut pineqartunut ilaangitsut

6. Isumaginninnermik suliasaqaarfimi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni immikkoortoq II naapertorlugu ilaqutariinni paarsisartuni, kommune aqutigalugu ilaqutariinni paarsisartuni, nammineq aqqissuussamik ilaqutariinni paarsisartunut inissiinerni, nammineq inigisani, kollegiani aamma kollegiatut atorneqarsinnaasuni najugaqarfigisani pissaanermik atuineq inerteqqutavoq. Taamaattorli inissiivinnut taakkununga, allanullumi tamanut aamma, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi illersuisariaqalerneq aamma ajornartuulernermi pisinnaatitaaneq pillugu aalajangersakkat atuutissapput, takuuk Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi § 9 aamma § 10.

Kapitali 2: Inatsisinut allanut attuumassuteqarfiit

Pingaarnertut inatsilerinikkut killeqarfiusut

7. Meeqqanut inuusuttunullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut pissaanermik atuinermut inatsilerinikkut killissat Qallunaat Naalagaaffiata Tunngaviusumik Inatsisaani, Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarnermut ilanngunneqarsimasumi Europami inuit pisinnaatitaaffiinik isumaqatigiisummi taamaattumillu Kalaallit Nunaanni inatsisitut isigineqartariaqartumi, kiisalu isumaqatigiisutini ilanngussaangitsuni, ilaallutik Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqatigiisutaanni (Meeqqat pillugit isumaqatigiisummi), aammalu Innunut Innarluutilinnut Pisinnaatitaaffiit pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqatigiisutaanni (Inuit innarluutillit pillugit isumaqatigiisutaanni) allassimapput.

Inatsimmi tunngaviusumi § 71

Inuup kiffaanngissusia ajortumiitsaaliugassaalluinnassaaq. Danmarkimut innuttaasoq kinaluunniit naalakkersuineq upperisarsiornerluunniit pillugit isumani, nagguigisanilluunniit pissutigalugit, sukkulluunniit namminersorsinnaanermik arsaarneqarsinnaangilaq

Imm. 2. Namminersorsinnaanermik (kiffaanngissusermik) arsaarneqarneq taamaallaat inatsisit najoqqutaralugit pisinnaavoq.

Imm. 3. Kinaluunniit parnaarussassatut tigusarinqartoq nal. ak. 24-t qaangiut-sinnagit eqqartuussisumut sassartinneqassaaq. Tigusarinqartoq erniinnaq iperarneqarsinnaassangippat eqqartuussisup pissuteqartumik pisuutitsissummik nalunaaruteqarnermigut sapinngisamik piaartumik, kingusinnerpaamillu ullut pingasut qaangiutsinnagit nalunaarutigineqassasumik, aalajangissavaa parnaarunneqassanersoq, qimaanissaalu pitsaaliorlugu uppernarsaateqartumik iperarneqarallassappat aalajangerlugu qularnaallisaataasut suussanersut qanorlu annerutigissanersut. Aalajangersagaq tamanna Kalaallit Nunaanni atornissaani inatsisitigut allannguuteqartinneqarsinnaavoq allannguuteqarnissaq Kalaallit Nunaanni pissutsit naapertorlugit pisariaqarsorineqarpat

Imm. 4-5...

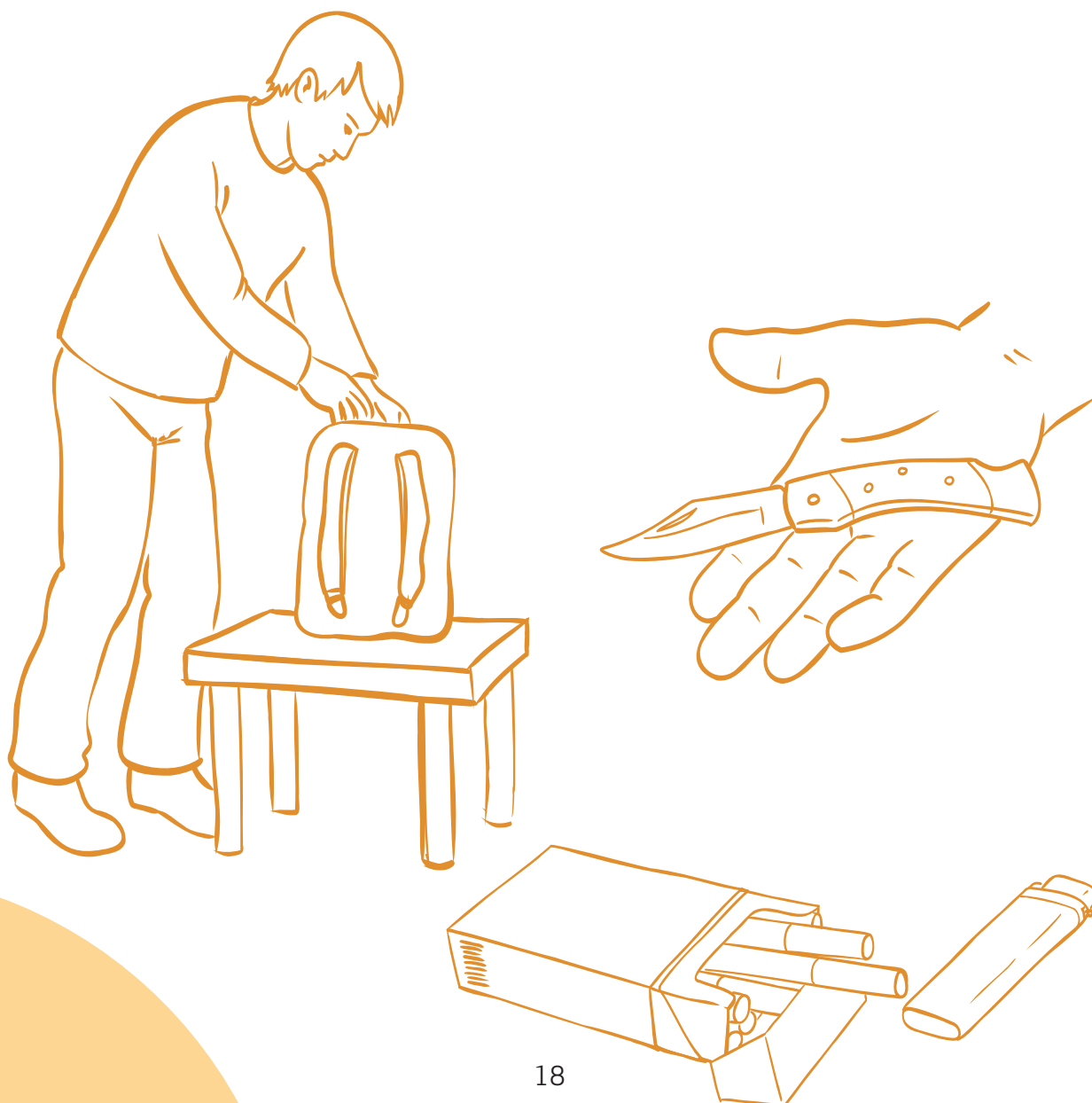
Imm. 6. Pillaaniarluni eqqartuussineq atorineqartinnagu namminersorsinnaanermik arsaarinqeq eqqartuussisunit aalajagigaangitsoq takornartallu pillugit inatsisunik tunngaveqangitsoq namminersorsinnaanermik arsaarneqartup taannaluunniit sinnerlugu saqqummiussisup sulissutiginiarpagu eqqortumik iliornerunersoq eqqartuussisunit allanilluunniit eqqartuussisinnaatitaasunit misilinneqaqqullugu saqqummiunneqassaaq. Tamatumani najoqqutassat erseqqinnerusut inatsisitigut aalajangersarneqassapput.

Tungaviusumik inatsimmi § 71 kiffaangissusiagaanermut tungassuteqarpoq. Aalajangersakkami ilaatigut allassimavoq kiffaangissusiagaaneq inatsimmi tungavissaqaruni aatsaat pisinnaasoq, takuuk tungaviusumik inatsimmi § 71, imm. 2. Tamatumani saniatigut § 71-imi, imm. 6-imi allassimavoq inuup aqutsisoqarnikkut kiffaangissusiagaasimasup kiffaangissusiagaanermik aalajangiineq tungaviusumik inatsimmi § 71-imi, imm. 6 naapertorlugu sakkukinnerusunngortitsisarnermut aqqisutikkut eqqartuussivimmut misilitsissinnaagaa.

§

Inatsimmi tungaviusumi § 72

Inissaq ajortumiitsaaliugassaalluinnassaaq. Illumi nassaarniarluni misissueqqissaarneq, tigusaagallarneq aammalu allakkanik pappiaranillu allanik misissuineq, kiisalu peqquneqarani allagarsianik nalunaarasuaatisianillu ammaaneq telefonikkullu oqaluunnernik naalaarneq, taama pisinnaatitaanissaq inatsisitigut immikkut akuersissutigineqarsimangippat, taamaallaat eqqartuussisut aalajangiineratigut pisinnaassaaq.

Tunngaviumik inatsimmi § 72 angerlarsimaffiup ajortumiitsaaliugassaaneranut tunngavoq, tassani ilaatigut pineqarlutik illumik misissuisinnaanerit aamma allakkanik aammalu pappiaraatinik allanik oqarasuaatitigullu atugaqarnernik misissuinerit. Angerlarsimaffimmik misissuineq imaluunniit allaffigeqatigiinnernik oqarasuaammillu atuinernik misissuinissaq inatsisitigut tunngavissaqartariaqarpoq, eqqartuussisul- luunniit aalajangiineranik pigisaqartariaqarluni.

§

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissut Immikkoortut 3 aamma 5

Immikkoortoq 3

Kinaluunniit anniartitaaqqusaanngilaq, aamma asseqanngitsunik, imaluunniit kangunarsaasumik isumassorneqaraniluunniit pillarneqaqqusaanngilaq.

Immikkoortoq 5

Kinaluunniit kiffaanngissuseqarnissamut, aamma inuttut isumannaatsuuffeqarnissamut pisinnaatitaaffeqarpoq. Kinaluunniit kiffaanngissusiiagaqqusaanngilaq, taamaattorli pisoqarfinni tullinnguuttuni, aammalu inatsisikkut innersuutigisatut periu- seqarnermut naapertuuttuutsitamik iliuuseqartoqarsinnaavoq:

- a. eqqartuussivimmit piginnaanilimmit eqqartuussinerup kingornatigut inummik inatsisinik naapertuisumik kiffaanngissusiiagaaneq;
- b. eqqartuussiviup inatsisinik naapertuisumik peqqussuteqarneranik malittarin- ginninnermut inummik inatsisit malillugit tigugarinninneq allatulluunniit kiffaan- ngissusiiagaaneq, imaluunniit tamatumuuna inatsisitigut innersuutigisatut pibus- saaffigisap piviusunngortinniarnera qulakkeerniarlugu;
- c. taassuma pinerluttulerisimanera pillugu tunngaveqartutut pasilliisoqartillugu, imaluunniit taassuma pinerluttulerinissaanik pakkersimaarinninnissap pisariaqar- tuuneranik isiginninnissamut naammaginar tumik tunngavissaqarpat, imaluunniit taamatut iliuuseqarsimanermi kingornatigut qimaassanera pakkersimaartinniar- lugu taassuma piginnaasalittut eqqartuussivittut pisorta qarfimmu suliarisas- sannortinnissaanik siunertaqarluni inummik inatsisit malillugit tigugarinninneq allatulluunniit kiffaanngissusiiagaaneq;
- d. inatsisitigut aalajangiineq malillugu inersimangitsumik kiffaanngissusiiagaaneq, taassuma perorsagaaneranik nakkutilliinissaq siunertarineqarluni, imaluunniit taassuma piginnaanilittut eqqartuussivittut pisorta qarfimmu suliasannortin- nissaanik siunertaqarluni;
- e. nappaatinik tunillaassortunik siammarterinissaq pakkersimaniarlugu, inunnik niaqulaartunik, imerajuttunik, aangajaarniutunik pinngitsuuisinnaanngitsunik, imaluunniit tarfiinnartunik inunnik inatsisit malillugit kiffaanngissusiiagaaneq;
- f. taassuma nunamut eqqortuunngitsumik iserniarneranik pakkersimaarinninniar- luni, imaluunniit nunamit anisitsinissamut imaluunniit nunamut allamut tunnius- sinissamut alloriarfigisamut inummut inatsisit malillugit tigugarinninneq allatul- luunniit kiffaanngissusiiagaaneq.

Imm. 2-5. ...

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqatigiissutip aamma inatsimmi tunngavimmi § 72-ip inuttut kiffaangissuseq illersugaraat.

Isumaqatigiissummi ilanngussaq 3-mi takuneqarsinnaavoq kinaluunniit anniartitaqqusaanngitsoq, imaluunniit asseqanngitsunik, imaluunniit kanngunarsaasunik isumasorneqaraniluunniit pillarneqaqqusaanngitsoq. Kanngunarsaasutut isumassuinermi ilaatigut pineqarpoq isumassuineq nikanarsaasoq, nikassaasoq allatulluunniit nikassaarpasissoq.

Isumaqatigiissummi ilanngussaq 5-imi allassimavoq kinaluunniit kiffaangissuseqarnissamut, aamma inuttut isumannaatsuuffeqarnissamut pisinnaatitaaffeqartoq. Aamma pisoqarfiit erseqqinnerusumik nassuiarneqartut arlallit eqqaassanngikkaanni kinaluunniit kiffaangissusiiagaqqusaanngitsoq aamma takuneqarsinnaavoq. Pisoqarfiit nassuiarneqartut ilaat meeqqap perorsagaanerani nakkutilliinissamik, imaluunniit meeqqap piginnaanilittut eqqartuussivittut pisortaqarfimmut suliassanngortinnissamik siunertaqarluni inatsisit malillugit inersimangitsumik kiffaangissusiiagaanermut tunngavoq.

Tigusaanikkut, allatulluunniit tigusarinnikkut kinaluunniit kiffaangissusiiagaasoq eqqartuussivimmut suliassanngortitsinissaminut pisinnaatitaaffeqarpoq, taanna kiffaangissusiiagaanerup inatsisinik malittarinninnera pillugu piaartumik aalajangiisinaaniassammat.

Isumaqatigiissummi ilanngussaq 8-mi takuneqarsinnaavoq kinaluunniit nammineq ilaqutaqarlunilu inuunerminut, angerlarsimaffimminut attaveqaqateqarnerminullu ataqqinnissamut tunngasunik pisinnaatitaaffeqartoq. Pisinnaatitaaffimmi tassani akuliunneq taamaallaat pisinnaavoq inatsimmi tamatumunnga tunngavissaqaraangat, tassalu ilanngussaq 8, imm. 2-mi nalunaarsorneqartutut siunertani taakkunani akuliunneq tunngaveqartitaagaangat, aammalu siunertamut naleqqiullugu akuliunneq naleqqiunneqarsinnaagaangat.

§

Meeqqap Piginnaatitaaffii pillugit Nalunaarut (Meeqqanut Isumaqaatigiissut) Artikel 12 aamma 37

Immikkoortoq 12

1. Naalagaaffiit peqataasut qularnaassavaat meeqqap, nammineerluni isummaminik saqqummiuussisinnalereersup, isummaminik taamaattunik pissutsini meeqqamut namminerlut tunngassutilinni tamani akornuserneqarani oqaatiginnissinnaati-taanissaa; meeqqap isummamisut saqqummiussai qassinik ukioqarnera aammalu inerisimassusia naapertorlugit pingaartinneqartassapput.
2. Tamanna siunertaralugu meeraq periarfissinniarneqartassaaq pingaartumik suliassat meeqqamut tunngassutilit pisortanit imaluunniit nakkutiginnikkut pisortanit eqqartuussivitsigoortumik aalajangiiffiginiarneqarnerini tamani oqaaseqaateqarnissaanut nammineerluni imaluunniit sinniisitut aallartitaq aqqutigalugu imaluunniit pisortatitaq naleqquttoq aqqutigalugu naalagaaffiup eqqartuussiviini periaaserineqartartut naapertorlugit.

Immikkoortoq 37

Naalagaaffiit peqataasut qularnaassavaat:

- a. meeqqat arlaannaataluunniit naalliutsitaanginnissaa imaluunniit taassumunga nikanarsaataasumik pineqanngisaannarnissaa. Toqumik pillaaarneq imaluunniit inuuneq naallugu parnaarunneqarnissaaq iperagaanissamut periarfissaqartitaanngitsoq eqqartuussutigineqarsinnaassanngillat pinerluutinut inunnit 18-it inorlugit ukiulinnit piliaasunut;
- b. meeqqat arlaannaataluunniit unioqqutitsisumik imaluunniit assigiinngisitsinikkut kiffaangissusiagaanginnissaa. Meeqqamik tigudarinnineq, tigummigallagasannortitsineq imaluunniit parnaarussineq pigaangata inatsisit peqqussutitaat malinneqartassapput, taamalu kingullerpaamik periarfissatut taamaallaat atorneqartariaqarlutik piffissamullu sapinngisamik sivikitsuinnarmut tunngatitatut;
- c. meeqqap kialuunniit kiffaangissusiagaasimasup inuppalaartumik aammalu inuttut inunnguutsimiit inniminassuseqarneq ataqqillugu pineqarnissaa, ukiulu apeqqutaatillugit pisariaqartitsinera pingaartillugu. Meeraq pingaartumik kiffaangissusiagaasimasooq inersimasumiit avissaarsimatinneqartassaaq, taamatut avissaarsimatitsineq meeqqamut ajoqutaassangatinneqanngippat, ilaqtutaminullu attaviginnittarsinnatitaassaaq allaffigeqatigiittarnertigut tikeraarnertigullu, tamaallaat pissutsinik immikkut ittunik pissutissaqarsimatillugu pinnani;
- d. meeqqap kialuunniit kiffaangissusiagaasimasup inatsisinik paasisimasalimmik allamilluunniit naleqquttumik piaarnerpaamik ikiortissarsissunneqarsinnaatitaanera aammalu kiffaangissusiianerup unioqqutitsisumik pisimasinnaanera pillugu eqqartuussivitsigoortumik imaluunniit pisortanut allanut aalajangiisinnaatitaasunut, imminut attuumassuteqanngitsunut aalajangeriiffigisassanngortitsisinnanera taamalu suliassanik taamatut ittunik tamanik piaarnerpaamik aalajangiisitsi-narsinnaanera.

Meeqqat isummaminnik anitsisinnaanerannik qulakkeerinniffigineqassasut isummallu meeqqap ukiui inerisimassusaalu naapertorlugit naleqquttumik pingaartinneqassasut, soorluttaaq meeqqat, meeraq imaluunniit inuusuttoq pillugu ingerlatsinermut oqartussaasuni suliani tamani oqaaseqarsinnaatitaassasut Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit isumaqatigiissutaanni allassimapput.

Meeraq kinaluunniit inatsisit unioqqutillugit imaluunniit piumasaq malillugu kiffaangissusiiagaassanngitsoq Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit isumaqatigiissutaanni artikeli 37-mi allassimavoq. Kiffaangissusiiagaaneq periarfissatut kingullertut, piffissamilu sapinngisamik sivikinnerpaami taamaallaat pisinnaavoq.

Meeqqat kiffaangissusiiagaasut inersimasunit avissaartitaasimassasut aamma aalajangerneqarpoq, taamatulli avissaarsimatitsineq meeqqap pisariaqartitaanut naleqqutinnikkaangat tamanna pissanani. Immikkut ittutut atugarisat eqqaassanngikkaanni meeraq allakkatigut pulaartarnertigullu ilaqutaminut attaveqarnermik attassinertit aqcutigalugit pisinnaatitaaffeqassaaq, tassalu atugassarisat immikkut ittut eqqaassanngikkaanni.

Meeqqat kiffaangissusiiagaasimasut tamarmik kiffaangissusiiagaanermik eqqortuussusiata eqqartuussivimmi imaluunniit oqartussaasumi allami naleqquttumi, arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsumi, aammalu illuinnaasiunngitsumi misilitsinnissaanut pisinnaatitaaffeqarput.

§

Inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissut (Innarluutilinnut isumaqatigiissut) Artikel 14

Kiffaangissuseqarnek aamma inuttut isumannaatsuuneq

1. Inuit innarluutillit allat assigalugit nunat peqataasut qulakkiissavaat:
 - a. kiffaangissuseqarnermut aamma inuttut isumannaatsuunissamut pisussaaffeqarnissaat,
 - b. inatsisinik unioqqutitsinikkut iluarisaannarsiornikkulluunniit kiffaangissusiiagaanginnissaat, aammalu kiffaangissusiiagaanerit tamarmik inatsisit aalajangersagaannik tunngaveqarnissaat aammalu innarluuteqarnek pissutigalugu qaquguluunniit kiffaangissusiiagaasoqannginnissaa.
2. Naalagaaffiit peqataasut qulakkiissavaat, inunnik innarluutilinnik kiffaangissusiiagaasoqassappat suliap ingerlanneqarnerani allat assigalugit nunarsuarmi inuit pisinnaatitaaffii malillugit qularnaveeqqutinik piumasaqartoqarnissaa aammalu iliuseqartoqassasoq isumaqatigiissutip matuma anguniagaanik tunngaviinillu eqqortitsisunik, ilanngullugu naammaginar tumik naleqqussaaneq.

Inuit innarluutillit, ukiui apeqqutaatinnagit unioqqutitsisumik imaluunniit nalinginnaanaq kiffaangissusiiagaassanngitsut Naalagaaffiit Peqatigiit Innarluutillit pillugit Isumaqatigiissutaanni artikel 14-ip aalajangersarpai – assersuutigalugu inuit soorlu tarnimikkut nappaatillit inatsisinik atuuttunik toqqammaveqarnani aalajangerlugit

nikissinnaajunnaartinneqaqqusaanngillat. Taamaalilluni innarluuteqarneq imminermini kiffaanngissusiagaanissamut pisinnaatitsinngilaq.

Tamatuma saniatigut naalagaaffiit peqataasut meeqqat innarluutillit meeqqatulli allatut inuttut pisinnaatitaaffinnik tamanik, aamma tunngavigititatut kiffaanngissuseqarnissamik pisinnaatitaaffinnik tamakkiisumik atugaqarsinnaanissaannik qularnaarinissamut pisarialittut suliarisassanik aqqissuussissanerat, aammalu meeqqat pisariaqartitaasa sallinngortinnissaannik qulakkeerinissamut aqqissuussissallutik aalajangersarneqarpoq.

Innarluutillit pillugit isumaqatigiisummi inuit innarluutillit iluaqutiginninniarnermut, per-suttagaanermut atornerlugaanermullu illersorneqassasut artikelip 16-ip aalajangersar-paa, aamma artikel 17-ip innarluutilik kinaluunniit timimigut tarnimigullu allat assigalugit innarligassaanngissusaanik ataqqineqarnissaa aalajangersarlugu.

Inatsisinut allanut attuumassuteqarfiit

8. Meeqqanut inuusuttunullu pissaanermik atuneq pillugu malittarisassiat inatsisinut arlalinnut allanut attuumassuteqarfeqarput.

Atuarfeqarfimmut inatsisitigut attuumassuteqarfigisat

9. Meeqqat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut inissitat meeqqat atuarfianni atuartut imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi inissiivinniluunniit atuartinneqartut pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi imm. II-mi malittarisassat ataanni inissisimaneq ajorput. Taamaalillutik meeqqat imaluunniit inuusuttut atuarfiup nakkutilliisussaanerata ataaniikkaangata pissaanermik atuneq pillugu malittarisassat atugaaneq ajorput.

Eqqartuussiveqarfik: Inatsisitigut eqqartuussisarnermik inatsimmut attuumassuteqarfiit

10. Inuusuttuaqqat 18-iliisimangitsut pineqarsimappata tamatuminngalu akuersisimappata taakku aallaaviatigut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi isumannaallisakkami tigummigallagaasusaapput, takuuk Kalaallit Nunaannut Pinerluttulerinermut Inatsimmi § 361. Inuusuttuaqqat 18-iliisimangitsut tigummigallagassanngorlutik immikkoortotami isumannaallisakkami najugaqartinneqartut pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassat pillugit malittarisassanut ilaapput.

Inuusuttut, eqqartuussisarnermi inatsimmi malittarisassiat malillugit tigummineqarallarnermut taarsiullugu immikkoortortani isumannaallisakkanut inissinneqarsimasut Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermut inatsimmi pulaarneqartarnermut allaffigeqatigiittarnermullu il.il. malittarisassiat § 379-ip, § 380-ip aamma § 381-ip ataanni inissisimapput.

Kapitali 3: Meeqqanut inuusuttunullu kiisalu inunnut pineqartunut tunngatillugu pissaanermik atuisarneq pillugu malittarisassiat

Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi malittarisassianut inatsisitigut tunngavigisat

11. Meeqqat inissiiviusuni najuunnerini, ilanngullugit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni, immikkoortortani isumannaakkani aamma ulloq unnuarlu tigummigallagaqarnermik neqeroorutaasuni malittarisassiat atuutiinnanngillat. Taamaallaat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni sulisut ajornanngippat pissaanermik atugaqarsinnaapput.

Tamatumunnga tunngavissaqassappat meeqqanut aamma inuusuttut pissaanermik atuneq taamaallaat atugaqqusaavoq, aammalu isumassuinnermut paaqqinninnermillu ikiuinnermik taartaangisaannassalluni. Pissaanermik atuneq taamaallaat pisariaqarnerpaamut killilerneqarsimassaaq, aammalu tamatumuuna anguniarneqartumut naleqqiullugu naammaginantumik ittututaassalluni. Akulerunneq siunertallu akornanni ittut naleqqiunneqarsinnaassapput. Taamaalilluni allanik pisinnaasoqanngikkaangat pissaanermik taamaallaat atuisoqarsinnaavoq.

Inatsit malillugu qaqugukut meeqqanut inuusuttunullu angerlarsimaffiup avataani ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni inissineqarsimasunut pissaanermik atuisoqarsinnaanera Isumaginninnermik suliassaqarfinni pissaanermik atuneq pillugu Inatsisartut inatsisaata immikkoortoq II-mi nalunaarneqaaqqavoq.

Inuit pineqartut

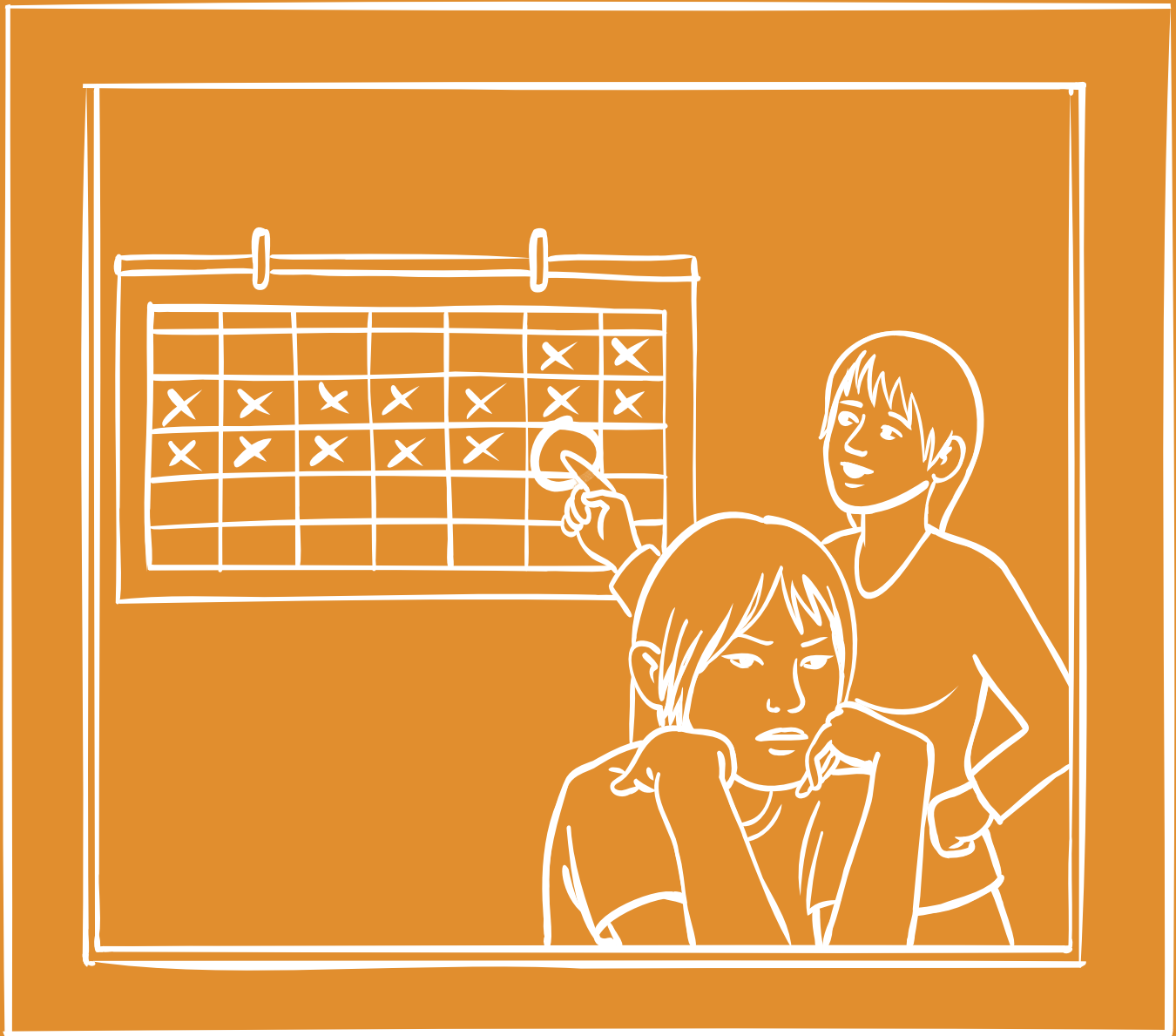
12. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi akulerunneq pillugu malittarisassianiipput taamaallaat meeqqat aamma inuusuttut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinniittut, ilanngullugit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit isumannaallisakkaniittut. Taamaalilluni meeqqap imaluunniit inuusuttup taassuma inissiivittut najugaqarfigisaata ilusaa pissaanermik atuinnermut malittarisassiat sorliit atugaaneranut aalajangiisuvoq, aammalu meeraq imaluunniit inuusuttoq taanna pissaanermik atuinnermut inatsimmi malittarisassiani ilaasuuneranut aalajangiisuulluni. Inuusuttunut tigummigallagaasunut, takuuk Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermik inatsimmi § 361, eqqartuunneqarnermikkut tigummisaasunut pissaanermik atuinnermut inatsimmi malittarisassiat saniatigut malittarisassiat immikkut ittut arlallit atuupput, pulaartoqarnermut allaqatigiit-tarnermullu, immikkoortortamut isumannaakkamut utertitseqqittarnermut, aamma aneernissamut akuersissuteqarnermut tunngasut.

Aammattaaq pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassanut meeqqat aamma inuusuttut timimikkut tarnimikkullu piginnaasakinnerulersimasut, angerlarsimafiullu avataanut inissinneqarsimasut pineqarput. Sullinniakkani taakkunani meeqqanut aamma inuusuttunut amerlasuunut inissiinernut pissutaasut meeqqap imaluunniit inuusuttup piginnaasakinnerulersimanera tamakkiisumik imaluunniit ilaannakortumik tunngaveqartitsinerussaaq, sullinniakkanili taakkunani pissaanermik atuineq pillugu malittarisassiat sorliit atuuttussaanerannut inissinneqarfiup qanoq ittuunera aammattaaq aalajangiisuussaaq, tassani aamma meeraq imaluunniit inuusuttoq oqilisaasinerup ilaatut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni ulloq unnuarlu inissinneqarsimanera pineqarluni.

Inuusuttut 18-ileereersimasut suliniuteqareernermi malinnaavigineqartut, pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassanut ilaangillat, tassanilu Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik inatsimmi § 9 aamma § 10 illersuisinnaatitaanermut allatullu ajornartumik illersuisariaqalernermit tunngasut kisimik atuupput.

Inuusuttut 18-ileereersimasut malunnartumik ataavartumillu tarnikkut pisinnaasakinnerulersimasut, pisortanit aallartinneqartumik inuttut allatullu ikiorneqarnissamik aallartitsiffiusimasut, kiisalu isumaginninnermi perorsaanikkut ikiorneqartut, suliarineqartut paaqqutarineqartullu, imaluunniit neqeroorutinik kaammattuiffiusunik aallartitsiffiusut allallu isumaginninnermik suliassaqarfimmut pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni immikkoortoq IV-mi malittarisassiani ilaapput.

Kapitali 4: Pissaanermik atuineq, isumaginnittussaataaneq perorsaanermilu tunngaviusut

Pissaanermik atuineq akuerineqanngitsoq

13. Meeqqat inuusuttullu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni, ilanngullugit isumannaakkani najugaqartut inuttut assissaqanngitsuusutut ataqqineqassapput.

Nikassaasumik, asissuisumik allatigulluunniit nikanarsaataasumik iliorfiginninneq inerteqqutaavoq. Nikassaasumik, asissuisumik allatigulluunniit nikanarsaataasumik iliorfiginninneq iternga tikillugu qanoq paasineqassanersut oqaatigineqarsinnaanngilaq. Oqaasissat iliuuserineqartussallu killissaat inissiiffimmi periaatsinut aqqissuunneqarlutillu aalajangiusimaneqartariaqarput, soorlulusooq pissutsit taakku inissiiffigisamik nakkutilliinerup ilaatut oqaloqatigiissutigineqartariaqarlutik. Pissaanermik atuineq inerteqqutaasoq aamma timikkut pissaanermik atuinertut iluseqarsinnaavoq.

Ataqatigiiffik piviusoq, aamma pisoqarfik aalajangersimasoq aallaavigalugit oqimaalutarneqartussaasut ataani pisoqarfiit nassuiarneqartut assersuutissaapput.

Nikassaasumik iliorfiginninneq assersuutigalugu tassaasinnaavoq meeqqap imaluunniit inuusuttup imminut pilluni sulisunut, meeqqanut aamma inuusuttunut allanut iluarinangitsunik oqaasertalersuisumik eqqartorneqarnerminik tusaasuugaqarnera.

Asissuineq assersuutigalugu pisinnaavoq meeraq imaluunniit inuusuttoq sulisumit meeqqanut inuusuttunullu allanut illaruaatissanngortitaassappat - imaluunniit sulisoq meeqqat aamma inuusuttut akornanni asissuinermik tusagaqarnermigut iliuuseqarniarnaniluunniit oqaatigisaqarniar tuunngippat.

Nikanarsaataasumik iliorfiginninneq assersuutigalugu tassaasinnaavoq meeraq imaluunniit inuusuttoq sulisunit oqarfigineqaaqattaartuarlunilu naqqissorineqaaqattaartuagaasoq, imaluunniit iluarinangitsumik pineqartoq imaluunniit sulisunit iluarinangitsumik akunnerminniititaasoq.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni isumannaallisagaanngitsuni meeqqat aamma inuusuttut inaasa matui parnaarsimaqqusaanngillat.

Meeqqanik aamma inuusuttunik aalajangerlugit nikissinnaajunnaarsitsineq inerteqqutaavoq. Aalajangerlugit nikissinnaajunnaarsitsinermi pineqarput qiteqtitut, paffinnut qilerutitut, isikkanut qilerutitut, timimilluunniit nikitsaaliuissutitut ittunik pinngitsaaliissunik atuineq, aamma allatut ilusilinnik aalajangerlugit qilerussineq.

Isumaginnittussaaitaernerup annertussusaa

14. Angajoqqaatut oqartussaasoq meeqqaminut isumassuisussaavoq, tassani ilaalluni ulluni tamani isumassuisarneq, tassaasoq meeqqap naammattunik nerisaqartitaanera, atisassaqarnera, najugaqarfeqarnissaalu, kiisalu meeqqamut atugassarisat, soorlu atuartuuneq pillugit aalajangiussisarnissaq.

Angerlarsimaffigisamik avataanni meeqqat aamma inuusuttut najugaqarfeqartut aamma isumassorneqarnissamut toqqissisimanermullu pisinnaatitaaffeqarput, aammalu meeqqat aamma inuusuttut allat assigalugit ataqqineqarlutik iliuuseqarfineqassallutik. Taamaattorli meeqqanut aamma inuusuttunut taakkununnga, sapinngisamik meeqqap imaluunniit inuusuttup angajoqqaavinik ilanngussuilluni tassaavoq kommunalbestyrelse isumassuinissamut pisussaaffeqartoq, takuuk meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 31-mi imm. 1.

§

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat §31, imm. 1:

Kommunalbestyrelsip inissinneqarfissaq aalajangiassaraa aammalu meeqqap paarineqarnera, perorsarneqarnera ilinniartitaaneralu isumagissallugu kiisalu allatigut meeqqamut namminermut tunngasut pisariaqarfiisigut aalajangiiffigissalugit.

Imm. 2....

Tamatuma kinguneraa meeraq imaluunniit inuusuttoq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartillugu meeqqamut imaluunniit inuusuttumut kommunalbestyrelsip akisussaaffimmik siamasissumik tigusaqartarnera, ilanngullugu meeraq imaluunniit inuusuttoq isumassorneqarlunilu toqqissisimanissaanut akisussaaffik, aammalu meeqqap imaluunniit inuusuttup ilinniagaqarneranut il.il. naleqqiullugu pisarialinnik aalajangiisarnissat isumagissallugit. Sapinngisamik pisinnaatillugu inissiinerup nalaani angajoqqaat sulii meeqqamut imaluunniit inuusuttumut angajoqqaatut inissisimaffimminnik isumaginninnissamut periarfissaqartuassapput.

Meeqqanut aamma inuusuttunut inissiiffinni najugaqartunut isumaginnittussaaneq toqqissisimatitsisussaanerlu makkuninnga imaqarpoq:

Alliartornerata ingerlajuarnissaanik, aammalu inersimasunut qanittumik allanngujaatsumillu attaveqarfinnik neqeroorteqarfiusunik isumassuinermi ingerlatsiviusunik toqqissisimasunik avatangiisunik qulakkeerinninneq, ilaatigut meeqqap imaluunniit inuusuttup ilaqtutanut tunngasunik, allanullu attaveqarfigisaanik tapersersuinikkut.

- Inooqatigiiffimmi attavigisani attaveqarfiusunilu ilaalernissamut meeqqap imaluunniit inuusuttup inuttut ineriartorlunilu piginnaangorsarnissaanut periarfissaanik qulakkeerinnineq.
- Meeqqap imaluunniit inuusuttup atuarnernik, aammalu ilinniagaqarnerup naammassinissaanut periarfissaanik tapersersuinerit.
- Meeqqap imaluunniit inuusuttup peqqissusianik atugarissaarneranillu siuarsaanerit.
- Meeqqamik imaluunniit inuusuttumik nammineersinnaassuseqarluni inersimasunngornissaanut piareersaaneq.

Tamakku saniatigut meeqqat aamma inuusuttut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni najugaqartut inunnik allanik peqateqarnermi ileqqunik malittarisassanillu nalinginnaasunik, aammalu inuiaqatigiit qanittuminniittut sunniivigeqateqarfiginerinik ilinniagaqarnissaat pingaaruteqarluinnarpoq.

Ulluinnarni sulinermi inissiiviusuni sulisut taakkuussapput ulluinnarni meeqqap imaluunniit inuusuttup isumagineqarneranik toqqissisimanissaanillu qulakkeerinnittussat, aammalu meeqqap imaluunniit inuusuttup pisariaqartitaanik, perorsagaanernik ineriartorneranillu isumassuisussat, takuuk meeqqanut aamma inuusuttunut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 31. Meeqqamik imaluunniit inuusuttumik inissiineq isumassuiffimmi toqqissisimanartumi inersimasunut qanittunut aalajaatsunullu neqerooruteqarfiusuni pissaaq. Kommune soorlulusooq inissiiviusoq iliuseqarnermik aamma isumassuinerminnik aqqissuussinerminni suliaqarnerminnilu meeqqani aamma inuusuttuni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinniittuni immikkut illuinnartumik ikiorneqarnissamik tapersorneqarnissamillu pisariaqartitsineri sillimaffigissavaat, ilanggullugit meeqqat aamma inuusuttut assersuutigalugu imminnut innarliissutaasunik pissusilersortut imminornissamillu eqqarsaatillit. Taamatuttaaq meeqqat aamma inuusuttut inissinneqartut akornanni imminnut nakuuserfigingnissaat sulisut isumagisassaraat.

Meeqqat aamma inuusuttut 18-iliisimangitsut ilaatinneqarnissamut, aalajangeeqataanissamut, namminneerlutillu aalajangeeqataanissamut pisinnaatitaaffeqarput. Taamaattumik meeqqap qassinik ukioqarnera, piginnaasaqassusaa inerisimassusaalu naapertorlugit iliuseqarnermut aqqissuussinermi meeqqap isumaata ilaatinneqarnissaa qitiusumik tungaviuvoq, aammalu aqqissuussineq pineqartoq, taassumalu naammassinneqarnera sapinngisamik annertunerpaamik meeraq imaluunniit inuusuttoq oqaloqatigisarlugit ingerlanneqartassalluni.

Meeqqanik aamma inuusuttunik attaveqatigiinnermik ajornartorsiuteqanngitsunik imaluunniit annertuumik ajornartorsiuteqartunik perorsaanermik suliaqarnermi, ilanggullugit meeqqanik aamma inuusuttunik oqaatsinik atuisinnaanngitsuni

imaluunniit killilimmik atuisinnaasuni, meeqqap imaluunniit inuusuttup kissaataasa isumaatalu periaatsitigut allatigut anninneqarnissaat qulakkeerneqassaaq, aammalu meeqqap imaluunniit inuusuttup allat nalgilugit ataqqineqarnissaa qulakkeerneqassalluni.

Meeqqat aamma inuusuttut annertuunik attaveqarniarnikkut ajornartorsiuteqartut namminneq atugarisaminni inatsisitigut aalajangerneqartut sunniisarnissamik angusaqarnissaasa qularnaarnissaannut sulisut attaveqaqatigiinnermut, pisunik sianigisarialinnik paasinnissinnaanermut, aammalu pisinnaasatigut annikillissutaasut taarsiiviginiarneri pillugit sulianut tunngasutut ilisimasaat tassaapput tunngavigisassat pingaaruteqarlutillu pisariaqartuusut. Tamanna meeqqamik imaluunniit inuusuttumik timikkut pissaanermik atuinermut aqquataasinnaasunut attuumassutilittut aaqqiagiinginnernut pakatsisimaarnernullu tamatigoortunut, soorlulusooq tamakku pinaveersinnissaannut atuuppoq.

Meeqqamik imaluunniit inuusuttumik ulluni tamani isumassuinermi inissinneqarfiusuni pisoqarfiit pinngorsinnaapput, taakkunani meeqqap imaluunniit inuusuttup kissaatigisaasa, aammalu pineqartumut suut pitsaanerpaanerannik sulisuusut sulianut tunngasutut nalilersuinerisa akornanni naapertuuttoqannginneq pinngortarluni. Ingammik meeqqanut suli atualingitsunut, assersuutigalugu timimik attuilluni ilitersuisarnerup ilaatigut atornerqartariaqarneranik tamanna kinguneqarsinnaavoq, taamaaliornermi meeqqap peqqissusiata imaluunniit ineriartornerata ajoqusernissaa pinaveersinnarneqassalluni. Timimik attuilluni ilitersuisarnermi pineqarput assersuutigalugit meeqqap tuiatigut assammik attuineq, imaluunniit aqqusinikkut ikaarniarnermi meeqqap tasiornera. Pisuni aalajangersimasuni periuseq taama ittoq meeqqamik isumassuinerup ilagisinnaavaa, aammalu akulerunnermut tunngavigisaaq inissiisarfiit meeqqanut aamma inuusuttunut taakkununnga, paaqqinnittarfinni najugaqarfinnilu najugaqartuusunut isumassuinissamut pisussaaffigisaattut isigineqarsinnaavoq.

Meeqqat aamma inuusuttut aalajangerlugit nikissinnaajunnaarsitaasarnerat inerteqqutaavoq. Aalajangerlugit nikissinnaajunnaarsitsinermi pineqarput qitequtinik, paffinnut qilerutinik, isikkanut qilerutinik, timimilluunniit nikitsaaliuissutinik pinngitsaaliisutinik atuneq, allatullu ittunik aalajangerlugit qilerussineq.

Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi meeqqat aamma inuusuttut nakkarnissaat pinaveerniarlugu issiavimmut kaassuartakkamut iluaqutinulluunniit allanut, siniffimmut, issiavimmut imaluunniit anartarfimmut il.il. aalajangerlugit qilerunnerannut tunngasunik inatsisilersuisoqanngilaq.

Meeqqap imaluunniit inuusuttup inuttut annertuumik ajoqusernissaa navianaateqarpat pisuni tamani meeqqanut imaluunniit inuusuttunut ataasiakkaanut tunngatillugu, isumassuinermut ilaatitatut meeqqap inuusuttulluunniit issiavimmut kaassuartakkamut, siniffimmut allatulluunniit ikiummut aalajangerlugu inissinnissaa pisariaqassa-

nersoq nalilertariaqarpoq, soorlu siniffiit nakkarnaveeqqutillit, issiaviit, biillernermi qilerutit immikkut ittut, imaluunniit perusersartarfiit qilerutillit atornerisigut, takuuk meeqqanut aamma inuusuttut ikiorsiineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 31, imm. 1, tamatumuuna meeqqat aamma inuusuttut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni najugaqartut ilaatigut isumassuinermik pissarsiaqartassallutik. Taamaattorli periaatsit sakkukinnerusut atorneqarsinnaanerat tamatigut isumaliutigineqartassaaq, assersuutigalugu meeraq uppeqqaasuuppat, aammalu timimi ilaani nukillaarsimasuuppat, imaluunniit akulikitsunik noqartoortartuuppat madrassi natermut qanillillugu siniffimmit nakkatsaalineqarsinnaalluni.

Meeqqat aamma inuusuttut piginnaasakinnerulersimasut timaasigut ikiorsernissaat, aalajangernissaat, aammalu assersuutigalugu uffarnissaannut, kigutigissarnissaannut atisalersornissaannullu qanoq iliornissaannik ilitsersuineq pisariaqartinneqarsinnaasarpoq, aamma meeqqanut annerusunut inuusuttunullu. Meeqqap imaluunniit inuusuttup timikkut, oqaatsitigut allatulluunniit attavigineqarnermigut taamatut ikiorneqarnini iliuuseqarnermigut akerlerinngippagu pissaanermik atuineq pillugu malittarisassani tapersersuineq ilaanngitsutut isigineqarpoq, taamaattorli meeqqamik isumassuinerup ilaatut isigineqassalluni. Taamaattorli meeraq imaluunniit inuusuttoq pineqarnini akiorpagu timikkut ikiorsernera imaluunniit aalajangersimanera pissaanermik atuineq pillugu malittarisassianut ilaassaaq. Pisuni taama ittuni isumasuineq ikiorsiinerlu allatut ililluni ikiorsiissutaasinnaanersoq sulissutigineqassaaq, taamaalilluni pissaanermik atuineq pinaveersinneqassammat, soorlulusooq pissaanermik atuineq nalunaarsorneqarlunilu nalunaarutigineqassalluni.

Isumassuinerup timilu atorlugu pissaanermik atuinerup akornanni killeqarfiit

15. *Timi atorlugu pissaanermik atuinerup annertussusia, aamma meeqqap imaluunniit inuusuttup akiuinerata annertussusia isumassuinermik iliuuseqarneq, imaluunniit timi atorlugu pissaanermik atuinerpiaq pineqarnersoq annertuutut tamatigoortutut najoqqutaassapput. Assersuutigalugu pineqartup malinninnissaanik kissaateqarneq nalunaarniarlugu meeqqap imaluunniit inuusuttup tuiatigut eqitsineq isumassuinermi iliuuserisatut isigineqarsinnaavoq. Meeraq imaluunniit inuusuttoq malinnippat suli isumassuinerit isigineqaannassaaq. Meerarli imaluunniit inuusuttoq iliuuseqarfigisaminik akiuissappat timi atorlugu attaveqarneq unitsinneqassaaq, tassani meeraq imaluunniit inuusuttoq iperarneqarnermini aarleqquteqarfinnik atugassinneqassanngikkaangat. Taamaalilluni timi atorlugu pissaanermik atuinerup atuinerneranup piumasarineqarpoq pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 10-mi piumasaqaatit atorneqarnissaat, tassani ataatsimoorfimmi najuuffeqartuarnerup illersorneqarsinnaannginnera, imaluunniit meeraq imaluunniit inuusuttoq imminut imaluunniit allanut uloriarnartorsiortitsinera pineqarlutik.*

Timaatigut attuilluni, allatulluunniit akulerunnerit meeqqamut imaluunniit inuusuttumut isumassuinerimik sianiginnilluni pisut timi atorlugu pissaanermik atuinivittut iluseqanginnissaat, tassalu iliuuseqarfigisaminik akiuisumut meeqqamut imaluunniit inuusuttumut timi atorlugu pissaanermik atuisoqanginnissaa ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi aqutsisut, soorlulusooq sulisuusut ataasiakkaat akisussaaffigaat.

Meeqqanut aamma inuusuttunut piginnaasakinnerusunut naleqqiullugu meeqqap imaluunniit inuusuttup attaveqarniarnera nalunaarutiginiagaalu immikkut sianigisariaqarput, tamatumani meeqqanut aamma inuusuttunut eqqarsartariaatsikkut aamma attaveqaqatigiinnikkut piginnaasakinnerusunut iliuuseqarfigisaminik akiuunniarneq imaluunniit naaggaarsinnaaneq ajornakusoornerusinnaammat.

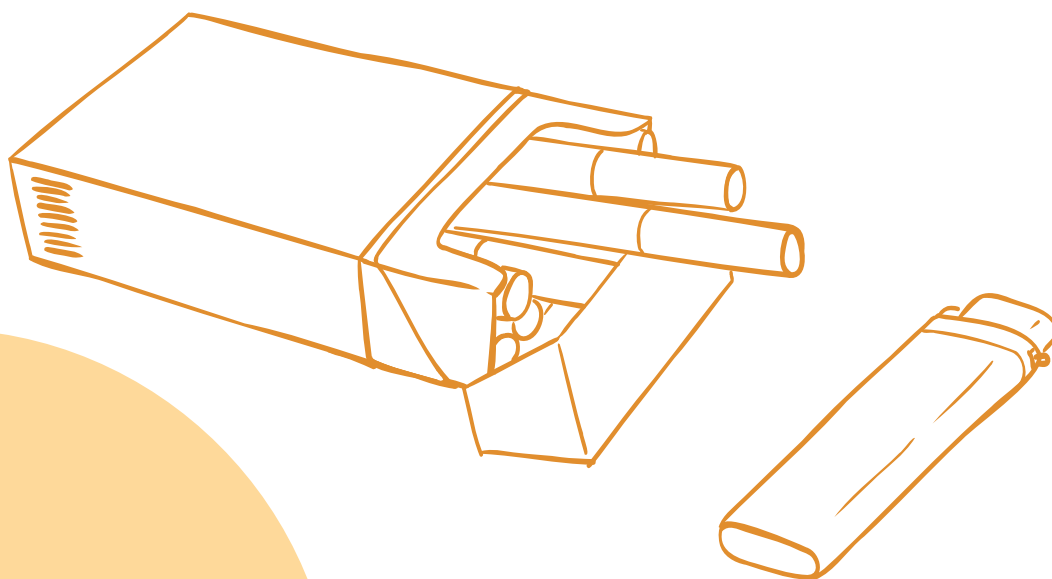
Aaqqiagiinginnerit killilersimatinneqassammata meeqqat aamma inuusuttut peror-saanikkut isumagineqarnerminnik, tapersersorneqarnerminnik isumassorneqarnerminnik akuersinissaannut kajumissaarnissaat inissiisarfimmi sulissutiguarneqassaaq. Meeqqamut imaluunniit inuusuttumut iluarinarnerpaasusaaq sianigalugu illersorneqarsinnaaffiatigut meeqqamik imaluunniit inuusuttumik peqateqarlutik tapersersuinarnerup ilusissaanik, meeqqap imaluunniit inuusuttup akuerisinnaasaanik, sulisuusut nassaarinninniartariaqarput. Aamma ataatsimoorussamik tulluurtumik, aammalu illua'tungeriinnut tamanut akuerisinnaasatut iluarsiiussummik nassaarinnilluni aaqqiagiinginnerit oqaloqatigiinnikkut isumagineqarnissaat anguniarneqartariaqarpoq. Isu-

massuinermi sulianut tunngatillugu nalilersuineq aallaavigalugu pisariaqartitatut isineqartuni iliuuserisani meeqqap imaluunniit inuusuttup piumannginnerani, imaluunniit akiuuffigisaatut pisoqarfinni tamanna aamma atuutissaaq. Isumaqatigiittoqannginnerit, imaluunniit assingusutut aaqqiagiinnginnerit pisoqarfinnut aaqqiagiinngiffiusunut sakkoortusillutillu iluarsineqarsinnaajunnaarnissaasa pinaveersinnissaat assut pingaartinneqarpoq.

Arlaleriarluni pisarialimmik isumassuinermik meeraq imaluunniit inuusuttoq pissarsiaqarusunngippat inissiisarfik angajoqqaatut oqartussaassusilimmik, kommunimik inissiisoq, ajornanngippallu peqataaqataasutut illua'tungiusunik allanik peqateqarluni iluarsiinissamut periarfissat pillugit oqaloqatiginnissaaq. Tamanna assersuutigalugu pisariaqalersinnaavoq meeraq imaluunniit inuusuttoq nakorsaatorumangippat, atuariatorusunngippat, imaluunniit najugaqarfimmilit qimaappat.

Inissiisarfinni ulluinnarni sulinerni aaqqiagiinngissutaasinnaasuni pissutsit tamakku ilagaat meeqqat aamma inersimasut akornanni attaveqatigiinnerup kipisinnera, meeqqap paasineqannginnerminik misiginera, imaluunniit meeqqap atugarisaminik aamma siunissaminik nalorninermik misiginera. Pisoqarfiit sakkortusisut, pissaanermik atuisoqarnermik kinguneqartitsisinnaasut pinaveersinniarnersa anguniarneranni meeqqamik aalajangersimasumik aaqqiagiinnginnerit uteqqittuarnarneranni aaqqiagiinnginnerit pinngornerinut sunniuteqartunik pissutsinik tamakkuninnga misissueq-qissaarisooqartariaqarpoq.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinniittut meeqqat aamma inuusuttut ilarpassui misigissutsinit killitaallutik nillianermikkut, pakatsinermikkut makitaniarnermik kullu sakkortuumik qisuariaateqarsinnaasarput. Taamaattumik taakku misigisaannik pakatsissutaannillu paasinnilluni meeqqat aamma inuusuttut naapinniarternissaat

pingaartuuvoq. Taamaattorli inersimasut aamma meeqqat inuusuttullu allat peqatigalugit taakku sakkortuumik misigissusaat aaqqiagiinnginnerilu pillugit meeqqat aamma inuusuttut taakkua isumaginnissinnaansaat sulissutigineqartariaqarpoq. Meeqqamit imaluunniit inuusuttumit pineqartumit, aammalu meeqqat aamma inuusuttut tamarmiutillugit sullitanit periutsit sorliit tulluarnerpaassanerat aalajangerneqassapput.

Assersuutigalugu kamassaqarnermik aaqqiagiinnginnermillu isumaginninnermik ilaqartunik paasinnittaatsimik isumaginninnermik ingerlattakkanik atugaqarnissap tulluartaunissaa meeqqanut aamma inuusuttunut avammut qisuariaateqarnerpaanut isumaliutigineqarsinnaavoq.

Inissiivimmi meeqqamik imaluunniit inuusuttumik perorsaanerup inersimasumit meeqqap imaluunniit inuusuttup tatigisaanit, aammalu meeqqap imaluunniit inuusuttup immikkut ittumik pisariaqartitaanik qisuariatarnenanillu ilisimannilluartumit ingerlanneqartarnissaa pingaartilluinnartariaqarpoq, tassunga ajornanngippat taakkununga tunngaviusinnaasut ilanngullugit.

Inissiivinni toqqissisimanartumik avatangiiseqarnissap pilersikkiartornerani iliuusisanik ilisimannereernissaa pingaarutillit ilagilluinnarpaat, taamaattumillu aamma aaqqiagiinnginnermik pissaanermillu atuinermik pinaveersimatitsinerni tamanna pingaaruteqartuuvoq. Meeqqanut aamma inuusuttunut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinniittunut iliuusissanik ilisimannereernermit tunngaviuvoq paaqqinnittarfiup imaluunniit inissiiffiup ulluinnarni paasissaasunik aalajangersimasunillu toqqammavissaqarnissaa, ilanngullugu meeqqamut imaluunniit inuusuttumut (piviusumik) toqqamavigisanut inississukkanut taakkununga tunngaviusumik paasisaqartitsisumik attaveqatigiinnerup qularnaarnissaa.

Inissiiffinni aqutsisut akisussaaffeqartuunerisa saniatigut nakkutilliinermi pissusisamisoorut ilaattut nakkutilliinermik oqartussaasut meeqqanut aamma inuusuttunut isumassuinerup qanoq isumagineqarnera sianigisariaqarpaat, tamatumani immikkut ittunik ajornartorsiuteqarnersoq, aaqqiagiinnginnerni akulerunnernilu aalajangersimasunik iluseqartoqarnersoq, tamakkunani pisoqarfinnut aalajangersimasunut, meeqqamut/inuusuttumut aalajangersimasumut, imaluunniit suleqataasunut aalajangersimasunut naleqqiussisoqassalluni.

Suliffimmi malittarisassiat (pineqaatissiiffimmi pissutsit)

16. Paaqqinnittarfinni aamma najugaqarfigisani pissutsit pitsaasut aalajaatsullu qularnaarniarlugit suliffimmi torersuuffeqarfissat, tassungalu ilaasutut malittarisassiartallit ulluinnarni malittarisassianik inissiisut ilusilersornissaat tulluartausinnaavoq. Inuit arlallit illumi ataatsimi najugaqarlutillu sulissagaangata inini ataatsimoorfinni aamma paaqqinnittarfinni, imaluunniit najugaqarfigisami tamarmi ataatsitut isigalugu akuerineqarsinnaasunik malittarisassiaqarnissaq pisariaqarsinnaasarpoq, tamatumuuna suliffiit suliassaminnik aamma atuuffimminnik pitsaanerpaamik suliarsinnaanissaat qulakkeerniarlugit.

Aallaaviatigut suleqatinik, aamma meeqqanik inuusuttunillu suleqateqarlutik/oqaloqateqarlutik paaqqinnittarfiup imaluunniit najugaqarfiup aqutsisui tassaapput taamatut ittunik suliffimmi malittarisassianik aalajanger-saasinnaasut.

Suliffimmi malittarisassiat inunnit malittarisassianik malinnittussaasutut naatsorsuutigineqartunit ilisimaneqartussaapput, taamaattumik allanneqarsimasariaqarput, aamma inissiinerup aallartinnerani, aammalu malittarisassiat allangortinnerini meeqqamut imaluunniit inuusuttumut, kiisalu angajoqqaatut oqartussaassusilimmut tunniunneqassallutik.

Meeraq imaluunniit inuusuttoq attaveqarniarnermigut imaluunniit paasinnittaatsimigut piginnaasakinnerulersimappat meeqqap imaluunniit inuusuttup tassunga malittarisassianik paasiuminartumik pissarsiaqartitsisutullu iluseqartumik paasitinneqarnissaa qulakkeerneqassaaq.

Suliffimmi malittarisassiat pineqaatissiiffimmi pissutsit ilaattut isigineqassapput. Pineqaatissiiffimmi pissutsit paaqqinnittarfinni najugaqarfinnilu meeqqat aamma inuusuttut najugaqarnerannik suliarisanik inatsisilersuinernillu nassuiaapput, aammalu paaqqinnittarfiup imaluunniit najugaqarfiup siunertaanik tungavilersorneqarsinnaassapput. Taamaalillutik pineqaatissiiffimmi pissutsit paaqqinnittarfinni toqqammaviit pitsaasut attannissaat siunertaralugu meeqqanut aamma inuusuttunut suliqaarnernut malittarisassianik imaqarlutillu, aamma ilitsersuutunik inississuisinnaapput. Assersuutigalugu paaqqinnittarfinni eqqiluisaarnermut tungasutut pissutsit isumaginarlugit meeqqat imaluunniit inuusuttut inigisaminni torersaasarnissaat piumasaqaataasinnaavoq. Taamaattorli malittarisassiat taakku aalajangerneqartut, aammalu tamakkuninnga tungaveqartutut iliuuserisat suliarineqartut naleqqutinngitsumik inuttut kiffaanngisutsimik killi-

lersuititsissanngillat, allatulluunniit oqimaatsorsiortitsissanatik, takuuk ilitersuummi immikkoortoq 5 malillugu naleqqiussinermit tunngavigisaq. Taamaalillutik inatsimmi tunngaviusumi inatsisilersugaasutut kiffaanngissuseqarnermut pisinnaatitaaffinnik akuleruttuusunik suliffimmi malittarisassiat inatsisiliussanik imaqarsinnaanngillat. Inuup kiffaanngissuseqarneranut aamma piginnittuussuseqarneranut akuliunnernut, illumik misissuineranut, aamma inuup pigisaanik misissuineranut, allakkanik telefonimillu nakkutilliineranut, aalajangerlugit nikissinnaajunnaarsitsineranut, quumik misissuineranut, timi atorlugu pissaanermik atuinermut il.il. tunngatillugit inissiiffik taamatut iliuuseqarnissaminut inatsisini immikkut ittunik tunngavissaqassaaq, taamaattumillu akuliunnerit taama ittut pineqaatissiiffimmi pissutsit aallaavigalugit tunngavilersuutigineqarsinnaanngillat.

Suliffimmi malittarisassianut ilaasinnaapput eqqiluisaarnermut malitassat minnerpaaffissaat, pujortartarnermut malittarisassiat, oqarasuaatip angallattakkap ator-neqarnissaanut malittarisassiat, meeqqat inuusuttullu qaqugu innartarnissaat, inigisani qaqugu eqqissisoqarsimanissaa, kiisalu piffissanut nerisarfissanut, fjernsynerfissanut, qarasaasiamik atuinissanut tunngasutut malittarisassiat, qaqugukkut pulaartoqarsinnaanerit, aammalu inissisimaffiusup avataani inissiiffimmit suliarisanut malittarisassiai.

Meeqqat aamma inuusuttut oqarasuaammik angallattakkamik atuinissaannut malittarisassiat inissiiffiusup siunertaanut naleqqiullugit aalajangerneqarsinnaapput. Taamaalilluni ilinniartitsinermit aamma ataatsimoorfiusumut akornusersuutaasussaa-mat assersuutigalugu atuarnerup nalaani nerinerullu nalaani qaqugukkut meeqqat aamma inuusuttut oqarasuaatinik angallattakkanik nassataqaqqusaannginnissaat pillugit malittarisassianik ilusilersuisoqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut assersuutigalugu meeqqat aamma inuusuttut sinissinnaanissaat qularnaarniarlugu oqarasuaatit angallattakkat unnulerneranit tunniunneqartarnissaat aalajangiunneqarsinnaavoq. Ataatsimoorfigisaq eqqarsaatigalugu oqarasuaat angallattagaq atorlugu oqaloqateqartarnerit tamarmik inimi ataatsimoorfiusartumi pisannginnissaat, tamatumali meeqqap imaluunniit inuusuttup inaani pisarnissaa pillugit malittarisaliortoqarsinnaavoq. Taamaalilluni piviusorsiortumik tunngaveqartunik oqarasuaammik angallattakkamik atuinissamut annikillisisitsunik suliffimmi malittarisassiaqarsinnaavoq.

Taamaattorli oqarasuaatip angallattakkap atornissaanut mattussivissunik inissiiffik malittarisassianik aalajangiisinnaanngilaq. Tassaavoq taamaallaat kommunimi najugaqarfiusumi kommunalbestyrelse angajoqqaat imaluunniit attaveqarfiusut aamma meeqqap imaluunniit inuusuttup akornanni mailimik imaluunniit oqarasuaatikkut attaveqarfimmik kipisitsinissaq pillugu piffissamut aalajangersimasumut aalajangiusaqarsinnaasoq, imaluunniit politiit, tigummigallagaqarnissamik siunertaqarneq sianigalugu meeqqap imaluunniit inuusuttup immikkoortortami isumannaallisakkami tigummigallagaanerani oqarasuaatikkut oqaloqateqarnissamut imaluunniit allatut ittumik attaveqateqarnissamut itigartitsisinnaasut. Oqarasuaatitigut angallattak-

katigit aamma internettikkut attaveqarnissat pillugit ilitsersuummi immikkoortut 22-24-mi annertunerit innersuussutaapput.

Suliffimmi malittarisassiat aalajangersagaasut aallaaviatigit paaqqinnittarfinni tamanut tunngapput, taamaattorli immikkut ittumik iliuseqarnissamut suliarisanut tunngasutut tunngaveqartunik taamaaliussannginnermut pissutissaqaraanni atuutissanatik, soorlu ukioqassusermik innartarfiup aalajangerneqarnera, imaluunniit meeqqat aamma inuusuttut piginnaasakinnerusut immikkut ittunik sianigisariaqartarneri.

Suliffimmi malittarisassianik taakkuninnga isumagisaqarnissap pisariaqalerfiinik pisunik pinngortoqarsinnaavoq - assersuutissaavoq inuusuttoq illup iluani pujortartoq. Inuusuttup illup iluani pujortarunnaarnissaa siunertaralugu, imaluunniit pineqartoq tuiatigit attorlugu/timaatigit siulersorlugu silamut aninissaanik ilitsersorneratigit, inuusuttumilli isumaginninnissatulli oqaatsitigit imaluunniit timaatigit attuilluni nalunaarnermik iliuseqartoqarsinnaavoq.

Suliffimmi malittarisassianik atuutsitsinissaq siunertaralugu meeqqat aamma inuusuttut inissiiffimmiittut akuliuffigineranni tuiisigit attuilluni timi atorlugu malunnar-titsineq aamma perorsaariaatsikkut akulerunneq, tamatumalu sakkortussusia

ilanngullugu, tamatuma inissiiffimmi siunertamik isumaginninnerup pisariaqarnera aallaavigalugu piviusumik, suliamullu tunngasumik naliisoqartussaavoq. Tassani aamma annikinnerpaamik akuliunnissamut tunngavigisaq atuuppoq. Taamatulli naleqqut-tuussusilinnik perorsaannikkut annikinnerusumillu akuleruffiusutut ilutsinik allanik peqartoqassanngippat akulerunnerup – oqaatsit imaluunniit timi atorlugu – taamaal-laar atorreqaqqusaanera tassani pineqarpoq. Taamaalilluni inuusuttoq inimi pujortar-figeqqusaanngitsumi pujortarpat inuusuttup pujortarneranik unitsitsiniaqqullugu, imaluunniit inimit aneqqullugu kajumissaarniaqqaagaanngippat, kiisalu inuusuttup suliffimmi malittarisassianik malittarisqaqarnissaanik paatsuugassaanngitsumik oqaatsitigut kissaatigineqartutut nalunaarfigineqarsimaqqaanngippat inuusuttup cigarettiutaanik arsaarinnittoqarallarsinnaanngilaq.

Akuliunnermik siunertaq tassaasimappat suliffimmi malittarisassianik isumaginninnis-saq, tamanna imatut iluseqassanngilaq pineqartoq tassaassalluni timi atorlugu pissaanermik atuinivik. Assersuutigalugu inuusuttoq iliuuseqarluni akiuukkaangat (soorlu ikiorneqarluni aninissaminut akiuukkaangat), taamaattumillu sakkortunerusumik timi atorlugu pissaanermik atuisoqartariaqassalluni. Tassani iliuuserisaq timi atorlugu pissaanermik atuinertut isigineqassaaq, taama annertutigisutut akulerunnermik atuisoqar-lersinnagu pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 5-imi piunasaqaatit piussapput.

Pulaartoqarnermut atatillugu tamatumunnga toqqammavissat inissiisarfiup aalaja-ngersinnaavai, soorlu nerittillutik atuartillutillu meeqqat aamma inuusuttut nalingin-naasumik pulaarneqartannginnissaannut tunngatitanik. Tamakku saniatigut pulaartut tamaani najuunnerannut sumiissinnaasarnerannullu inissiisarfik malittarisassianik aalajangersaasinnaavoq. Taamaattorli inissiisarfiit meeqqamik imaluunniit inuusuttu-nik attaveqarfigisaannik mattussinissamut piginnaaffeqanngillat. Sumiiffimmi malit-tarisassianik unioqqutitsisunik pulaartoqarpat kommunimut inissiisumut inissiisarfik saaffiginnissaaq, taanna kisimiilluni meeqqap imaluunniit inuusuttup kikkunnik peqa-teqartarnissaa pillugu aalajangiisinnaatitaammat.

Qanoq pisariaqartiginerannut, imaluunniit ajornanngippat paaqqinnittarfiup imaluun-niit inissiiffiup siunertaani anguniagaasunut naleqqiullugit annertunerusuunerinut na-leqqiussilluni paaqqinnittarfiup imaluunniit inissiisarfiup aqutsisuisa suliffimmi malit-tarisassiat isumaliutigiuartassavaat. Taamatut ingerlatsinermi malittarisassiat atorreqarneri, piviusunilu isumagineqarfiuneri pillugit sulisunik, ajornan-ngippallu meeqqanik aamma inuusuttunik oqaloqatiginnittoqartaria-qarpoq. Taamatuttaaq akuersissuteqarnermut nakkutilliinermullu atatillugit paaqqinnittarfiup imaluunniit inissiisarfiup suliffimmi malittarisassiai, taakku siunertaat, kiisalu suliarineri piviusu-nilu isumagineqarneri pillugit nakkutilliisutut oqartussaasut sianiginninnissaat tunngavigineqarpoq.

Pissaanermik atuisarnerup pinaveersaartinnissaa

17. Pissaanermik atuinerit aammalu nammineq aalajangiisinnaassutsimut akuliun-nerit allat tassaapput tamatigoortutut allanik pisinnaasoqanngikkaangat immikkut iliuuserisat, taamaattumillu isumassuinermik, inuttut tapersersorteqarnermik, isumaginninnikkut perorsaalluni ikiorneqarnermik suliarineqarnermillu taarsiissutigisatut atorneqanngisaannassapput, takuuk pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 1. Taamaalilluni timi atorlugu pissaanermik atuneq pinaveersaarutitut atoqqusaanngilaq – soorlu pisoqarfinni meeqqap imaluunniit inuusuttup sakkortuumik qunusaarisutullu ittumik ileqqulersuuteqarsimanerani.

Timi atorlugu pissaanermik atuneq sioqqullugu tamatigut nalinginnartut perorsaanermik sulinermi atugarisat, aamma meeqqat aamma inuusuttut peqatigalugit suleqateqarnerit salliutinneqartassapput, taamaattumillu iliuuserisassatut kissaatigisaq, imaluunniit iliuuserisamut anguniagaq sapinngisamik piumassuseqarfiusoq aqqutigalugu anguniarneqassaaq.

Ileqqorisani ilutsinut taakkununnga, pissaanermik atuinermit tunngavissiisunut patsisaasunik qulaajaaniarneq tamatigoortumik anguniarneqartariaqarpoq, taamaalilluni periutsit atortakkat il.il. allanngortinneqarsinnaammata, tamatumuunalu meeqqamut imaluunniit inuusuttumut tunngatillugit pissaanermik atugaqarlunilu pinngitsaalliissutinut tunngasunik iliuuserisat pinngorsinnaaffiattut pisoqarfiit tamakku pinaveersinniarneqassammata.

Aaqqiagiinnginnerit, imaluunniit meeqqat aamma inuusuttut sakkortuumik iliuuseqaleriartornerinut aaqqiagiinnginnermik annikillisaasutut ileqqulersuutit, aamma perorsaanermi periutsit allat atorlugit tamatigut pinaveersinniarneqassapput. Taamaalilluni perorsaanermik iliuuserisamut isumaginninnermullu pissaanermik atuneq taarsiinngisaannassaaq.

Pisut ilaanni perorsaanermi periaatsit atorlugit nukersorfiginnittariaqarneq sioqqunneqarsinnaavoq pinngitsoortinneqarsinnaalluniluunniit.

Aamma pissaanermik atuinerit tamaasa nalunaarsugarinissaannut siunertat ilaat tassaavoq pisoqarfinni sorlarni pissaanermik atuisoqarnerup takussutissiiviginera, aamma pissaanermik atuinermik siunissami pinngitsuuinissamut periutsinik sakkussanillu nassaarnissaaq. Taamaattumik meeqqat aamma inuusuttut ataasiakkaat tamaasa siunissami suliaqarfiginissaannut pilersaarusernermi nalunaarsuinerup ilaatigut ilalersuutigisaannik misilittakkanik tamakkuninnga atugaqarnissaaq pingaartuuvoq. Taamaaliornikkut suut kamassamik, aliasunnermik, annilaanganermik, akerliorusunnermik, aalajangersimasumik iliuuseqarnerup ilusaanik il.il. suut pinngortitsisarnerannik misissueqqissaarinissamut periarfissiisoqarpoq.

Perorsaanermi tunngavigisat

18. *Sulisup aamma meeqqap imaluunniit inuusuttup akornanni naligiissuunngitsumik attaveqarnermik, aamma assigiissuunngitsumik aallaaveqarnermik isiginnilluni periutsini, akuersaarnermik naligiimmillu naleqassutsumik sammisaqartitsisuni, perorsaanermi suliaqarnermi sulisoqartariaqarpoq.*

Meeqqamut, inuusuttumut imaluunniit allanut ajoqusiinngitsunik periutsini aaqqiagiinnginnerit, kamassaqarnerit makitaniarnerillu anisinnissaannik tapersersuisunik perorsaanermi tunngavigisat periutsillu malillugit tunngaviutitatut iliuuseqartoqartassaaq. Aamma pisoqarfiit sakkortusiartornissaat pinaveerniarlugit periutsinik atuisoqassanersoq, aammalu ajornanngippat meeqqanit aamma inuusuttunit allanit assersuisoqarsinnaanera isumaliutigineqassapput.

Kinaluunniit misigissutsiminik pakatsisimanerminillu anitaqarnissaminut pisinnaati-taaffeqarpoq. Perorsaanikkut iliuuseqarneq ilaatigut tassaavoq ineriartortitsinermik pilersitaqarneq, kiisalu pisoqarfinnik aaqqiagiinninnernillu pissaanermik atuinermut aqquataasinnaasut pinaveertinniarnissaat. Akerleriinnermut pissutaasut qaqutiguunngitsukkut meeqqap aamma inuusuttup, aammalu avatangiisit akornanni sunniivigeqatigiiffinni, attaveqatigiinnerup kipitinneqarnerani, paatsooqatigiinnerni, nas-suiakkanik kukkusumik paasinninnermi, imaluunniit meeqqap imaluunniit inuusuttup sapilernermit imaluunniit paasineqannginnermik misigisimanerini ittuussuseqarsinnaapput.

Iniissiiffimmi meeqqanik aamma inuusuttunik, imaluunniit taakku akornanni aaqqiagiinnginnerit pinngorneranni tamakku sulisup perorsaasutut sulinermit tunngasutut, aamma inuinnartut inissisimaffigisaasa akornanni immikkoortitsisinnaanermik piginnaasaqarneranut immikkut ittunik piumasaqaateqartitsipput. Meeqqap imaluunniit inuusuttup iliuuserisai, imaluunnit oqaatsitigut anitai sulisumut inuttut assersuutigalugit oqqassaarinertut imaluunniit kanngunarsaasutut issuseqarnerat sulisup misigisinnaavai. Taamatut pisoqarfinni sulisup nammineq misigissutsini tunuarsimatissavai, taamaalilluni taamaallaat pisumik piviusumik tassannga sulianut pikkoriffigalugulu tunngasuusumik nalilersuinermit, sulianut tunngasutut ilisimasanut sulinermilu pikkoriffigisatut misilittakkanik sanilliussamik iliuuseqartoqassalluni. Nammineq iliuuseqarnerminut imaluunniit oqaatigisaminut, soorlulusooq iliuuserisamut imaluunniit oqaatigisanut sulianut tunngasutut tunngavissiinerup siunertaanik sulisup sioqqutsumik sianigininnissaa tamatumunnga tunngaviuvoq.

Sulianut tunngasutut pikkoriffigisatullu nalilersuinerit aallaavigalugit aaqqiagiinnginnermik isumaginninnissamut sulisut piginnaasaasa nukittorsarnissaat inissiisarfinni sulissutigineqartuartaqarput. Taamatuttaaq pisoqarfinni piviusuni taakkunani sulisut namminneq misigissutsiminnik isumaginninnissartik ilinniartussaavaat. Tamanna assersuutigalugu meeqqanik aamma inuusuttunik ulluinnarni sulinermit pinngortartu-

tut aaqqiagiinnginnerit tamakku oqaloqatigiissutiguarnerisigut isumaliutigisarnerisigullu pisinnaavoq. Tamatumunnga atatillugu sulisut namminneq misigissusii, immi-nerminni aaqqiagiinnginnermik annertusaaqataasinnaanerannut tunngasut, assut sianigalugillu ammassuuffiginissaat pingaartuuvoq. Pisoqarfinnut nikeriarfissaarut-tunut sioqqutsisumik periusissianik inissiisoqarsimanagera sulisunut ataasiakkaanut assut ikiorsiissutaasinnaavoq, assersuutigalugu pisoqarfimmik tigusinissaq pillugu suleqataasumik qinnuiginnikkut, imaluunniit pisoqarfimmit tunuaannartoqarluni, aammalu, taamatut isumannaassuseqarfiutillugu, taassuma eqqissinissaata tungaanut meeraq imaluunniit inuusuttoq piffissami aalajangersimasumi qimaannarneqarsin-naalluni. Aamma meeqqap imaluunniit inuusuttup kisimiinnerani sulisup suleqatinilu pisoqarnermik oqallissuteqarnissamik ingerlatassanik suliaqartoqarsinnaavoq.

Inissiisoqarfinni aaqqiagiinnginnermik paasisaqarnissat, pinaveersaartitsinerit aamma isumagisaqarnerit sulissutiguarinissaat pingaartuuvoq. Tamanna attaveqatigiinner-mik, isumaqatigiissitsiniarnermik, aamma aaqqiagiinnginnermik isumaginninnermik aamma aaqqiagiinnginnerit annikillisinniarlugit periutsinik allanik pikkorissartitsiner-tut iluseqarsinnaavoq. Aamma aaqqiagiinnginnerit isumaginissaannut tunngasunik suleqatigiinnermut periusissianik suliaqarsimanagera, aammalu aaqqiagiinnginnerit anni-killisinniarlugit il.il. periutsit suleriaatsillu sorliit atornerqarsinnaaneri aaqqiagiinngin-nerit pisoqarfigisaanni ikiuutaasinnaapput.

Inissiiffiusuni aaqqiagiinnginnerit pinngoraangata, pineqartoq tassaappat sulisup aamma meeqqap imaluunniit inuusuttup akornanni, meeqqat aamma inuusuttut namminneq akunnerminni, imaluunniit meeraq imaluunniit inuusuttoq imminnermik, imaluunniit inissiiffiup avataani allanik aaqqiagiinngiffeqarpat, pisoqarfiup imatut allanngoriartussannginnera timi atorlugu pissaanermik atuineq pisariaqalerluni sulisut pisussaaffigaat.

Pisoqarfik allanngoriartorlunilu sakkortusiartor-nissanut aarleqquteqarfiuppat sulisoq aaqqi-agiinnginnerup iluarsiiviginiarnissaanut, aammalu meeqqap imaluunniit inuusuttup eqqissisinniar-nissaanut pisussaaffeqarpoq. Taamaalillutik inissiiffinni aaqqiagiinnginnerit allanngoriar-tornerinik sulisut isiginnaaginnassanngillat, tassalu timi atorlugu pissaanermik atuinissap inerteqqutaajunnaarnissaanut atugassari-sat atuutilernissaasa tungaannut taamaali-oqqusaanngillat. Taamaattumik tassanngaan-nartutut pinngortumik allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnera, allatut ajornartil-lugu qanoq ilioriarsinnaatitaaneq, imaluunniit

noqqaassutaanngitsumik ikiuttariaqarneq (negotiorum gestio) pineqassanngippata, takuuk ilitsersuummi immikkoortut 31-34, sulisut tamatigut pissaanermik atuisoqalersinnagu aqqiagiinnginnermik pinngitsoortitsiniarnermik iluarsiniarnermillu misilii-simasussaapput.

Pisoqarfiit ajornartorsiutinik pilersitsisutut sakkortuumik imaluunniit kamassalittut ileqqorisaq meeqqami imaluunniit inuusuttumi piginnaasakiffiusumi ippat, imaluunniit meeqqap imaluunniit inuusuttup inissinneqarnermini immikkut ittutut pisoqarfimmut atasunik atugarisaasunut tunngaveqartuusuni ippat, perorsaanermik aqqissuussiner-mi meeqqamik imaluunniit inuusuttumik illersuutaasinnaasutut pineqaatissiissutissat ilanngullugit isumaliutigineqarsimassapput. Aamma meeqqami imaluunniit inuusuttu-mi ileqqulersuutit meeqqap imaluunniit piginnaasakilliffigisaanut (immikkut ittumik) perorsaanikkut suliarisanut aamma taarsiissutitigut, aammalu paasisaqarnikkut pina-veersaartitsiffissaqassapput.

Inissiiffimmi meeqqamut imaluunniit inuusuttumut tamaani najugaqartuusumut timi atorlugu pissaanermik atuinissap pinngitsuittussaasutut pisoqarfik sulisunit isigi-neqarpat pissaanermik atuneq pillugu aalajangiussa qiviusorsioortumik, suliamullu tunngatitamik nalilersuiner-mik tunngaveqartussaavoq. Nalilersuiner-miissapput pi-viusutut pisoqarfik, meeqqap imaluunniit inuusuttup pissusilersuutai, kissaatigisai pisariaqartitaalu, meeqqanut aamma inuusuttunut allanut sianiginnineq, siunerta-liussatut anguniagaq, kiisalu allatut qinigassatut iliuuseqarnissamut periarfissat atorneqarsinnaassaneri. Kiisalu akulerunnerup qanoq kannusaariner-mik nassataqar-sinnaanera, aammalu meeqqamik imaluunniit inuusuttumik akuersaarinninnerup anni-killisaataanera nalilersuiner-mi ilaassapput. Timi atorlugu pissaanermik atuinissap pisariaqartivittuunera pillugu pisoqarfinni ataasiakkaani tamani sulisuusut piviusumik namminnerlu ataasiakkaarlutik missiliuineq suliarisassavaat. Pissaanermik atuiner-pia-mi sulisut meeqqamut imaluunniit inuusuttumut paatsuugassaannngitsumik isumassui-nerminnik, aammalu pineqartup atugarisaanik paasinnittuunerminnik takutitsissap-put. Pisoqarfinni pilertortumik pissaanermik atuisoqarfinni kingornatigut siuliani eqqartukkatut piviusorsioortutut, suliamullu tunngasutut nalilersuinerit pisinnaapput, ajornanngippat suleqatit allat peqatigalugit, kingornatigut ilikkagaqarnissaq tassani siunertarineqassalluni.

Kapitali 5: Pissaanermik atuisinnaatitaaneq

Timi atorlugu pissaanermik atuisinnaatitaaneq

19. Immikkoortoq tullinnguuttoq pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 10-mut tunngavoq, tassani najugaqarfiusuni paaqqinnittarfinnilu timi atorlugu pissaanermik atuisoqarsinnaalluni.

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 10

Meeqqap imaluunniit inuusuttup aalajangerneqarneratigut, imaluunniit inimut allamut ingerlanneqarneratigut timi atorlugu pissaaneq akuerisaavoq, tamatumani:

1. meeraq imaluunniit inuusuttoq ima pissusilersorpat ataatsimoorfiusumi najuutiinnarnissa illersorneqarsinnaanani, imaluunniit
2. meeqqap imaluunniit inuusuttup taamaaliornermigut imminik imaluunniit allanik ajoqusiinissaa pinngitsoortinneqassalluni.

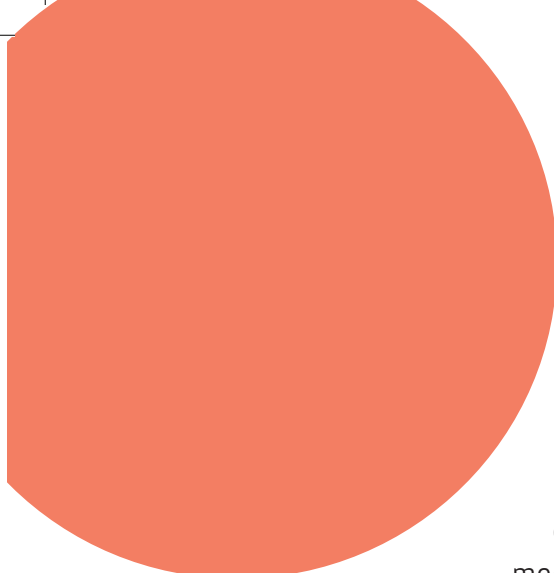
Paaqqinnittarfinni najugaqartunut meeqqanut aamma inuusuttunut timi atorlugu pissaanermik atuneq taamaallat pisariaqarluinnartillugu akuerineqarpoq.

Paaqqinnittarfinni meeqqamik imaluunniit inuusuttumik timaatigut aalajangerlugu tigummiaraqarnertut, imaluunniit najugaqarfimmut allamut nuunneqarneratut ilusilinni timi atorlugu pissaanermik atuneq akuerineqarpoq, tassalu:

1. meeraq imaluunniit inuusuttoq imatut pissusilersuuteqarpat ataatsimoorfigisami najuutiinnarnissaa illersorneqarsinnaajunnaarluni, imaluunniit
2. imminut imaluunniit allanut ajoqusiinissaanut meeraq imaluunniit inuusuttoq taamaaliornikkut pinngitsoortitaalluni.

Pissaanermik atunerit pisoqarfinni ataasiakkaani pissutsinut, aammalu meeqqanut imaluunniit inuusuttunut ataasiakkaanut naleqqussarneqassapput, pisariaqartinneqavissunillu qaangiissanngillat.

§ 10, imm. 1, nr. 1 naapertorlugu timaatigut aalajangerlugu tigummiaraqarnertut, imaluunniit najugaqarfimmut allamut nuunneqarneratut ilusilinni timi atorlugu pissaanermik atuneq taamaallaat pisinnavoq pisoqarfimmi piviusumi pissusilersuutaasoq ataatsimoorfiusumi najuuttuarnissap isumannaatsuunnginneranik nassataqarnissaa naliliiffigineqarpat, ilanngullugu pissusilersuut meeqqanut aamma inuusuttunut alla-

nut taakkununga ima annertutigisunik ajoqusiissutitik imaluunniit ajornartorsiutitik nassataqarpat pineqartup ataatsimoorfimmi najuutiinnarnissaa illersorneqarsinnanani. Assersuutigalugu meeraq imaluunniit inuusuttoq nakuusersimappat, pineqartorlu suli assut kamassaqarpat pineqartup nakuuserluni iliuuseqaqqinnissaanut aarleqquteqartoqarsinnaavoq. Taamaalilluni pisoqarfimmi piviusumi tassani meeqqanik aamma inuusuttunik taakkunanik allanik sianiginninnersup nassatarisinnaavaa pineqartup timaatigut aalajangersimasariaqarnera, ajornanngippallu inimut allamut nuunneqartariaqarnera. Pisoqarfimmi piviusumi pineqartup ataatsimoorfiusumi najuuttuunerata illersorneqarsinnaajunnaarfiinik pineqartup iliuuseqarnissaanut piviusumik tunngavilersugaasumillu aarleqqutaasumik peqartoqassaaq.

§ 10, imm. 1, nr. 2 naapertorlugu timaatigut aalajangiinertut ittumik, imaluunniit inimut allamut meeqqamik imaluunniit inuusuttumik nuussinertut ittumik pissaanermik atuineq imminik imaluunniit allanik meeqqap imaluunniit inuusuttup ajoqusiinissaanik pinngitsuuisitsiniaanermi akuerisaavoq. Pisoqarfimmi tassani aalajangiineq meeqqap imaluunniit inuusuttup ataatsimoorfittut inimi najuuttuarnissaanut naleqqiullugu illersorneqarsinnaannginnera pillugu najoqqutassamik malittarisaqarnani pisinnaavoq.

Imminik imaluunniit allanik ajoqusiisutut meeqqap imaluunniit inuusuttup iliuuseqarnissaa pillugu naatsorsuuteqarneq naammangilaq. Aalajangiineq aatsaat pisinnaavoq meeraq imaluunniit inuusuttoq imminik imaluunniit allanik ajoqusiinalernerani, imaluunniit taamatut iliuuseqalernerani. Aamma pinaveersaarutitut pissaanermik atuineq inerteqqutaavoq, soorlu pisoqarfinni meeraq imaluunniit inuusuttoq sakkortuumik aamma qunusaarisumik pissusilersuuteqarfigisimasaatut ittuni.

Pisoqarfinni inuup ajoqusernissaanut aarleqqutaasup periutsinik allanik annikinnersumillu akuleruffiusuni pisinnaanngikkaangat § 10, imm. 1, nr. 2 malillugu aalajangiinertut ilusilimmik pissaanermik atuineq taamaallaat pisinnaavoq.

Ulluinnarni pisoqarfinni pinngortuni najuuffiusumi imaluunniit paaqqinnittarfimmi sulusut pilersortumik qisuariarsinnaanerannut, aammalu meeqqamik imaluunniit inuusuttumik timimik atuilluni aamma aalajangiilluni pineqartup inimut allamut nuunniarnerani akuleruttariaqarfinnik pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 10, imm. 1-imi malittarisassiat periarfissiipput. Pinasuartumik pisoqarfiup pinngornerani aalajangiinissaq, imaluunniit inimut allamut nuussinissaq pillugu aalajangiussaqaarneq tamaani ittunit sulisuusunit aalajangiunneqassaaq. Taamaalilluni aqutsisumit imaluunniit kommunimit akuersissummik tunniussisoqaqqaassanngilaq. Aalajangerlugu tigumminninnee, ajornanngippallu inimut allamut nuussineq sulisup ataatsip imaluunniit marluk inuusuttumik inimut allamut nuussineratigut/-risigut pisinnaavoq.

Taamaalilluni inuup allamik sakatsilaarnera imaluunniit pikunnilaarnera aalajangersakkap atugaalernissaanut naammangillat. Aamma oqaatigisatut qunusaarinerit imminerminni aarleqqutaasuunngillat.

Meeqqanik aamma inuusuttunik inimut allamut nuunneqarneri assersuutigalugu najugaqarfigisami inimut allamut, imaluunniit namminneq inigisaannut nuunneqarsinnaanerannik isumaqarpoq. Najugaqarfigisap avataani meeraq imaluunniit inuusuttoq najugaqarpat, soorlu illumi aasarsiorfimmi meeraq imaluunniit inuusuttoq illumi aasarsiorfimmi inimut allamut nuunneqarsinnaavoq. Assersuutigalugu inissinneqarfimmit meeqqanik aamma inuusuttunik angalaaqateqarluni meeraq imaluunniit inuusuttoq imatut pissusilersuuteqarpat ataatsimoorfimmi najuuttuarnissap illersorneqarunnaarfiani meeraq imaluunniit inuusuttoq meeqqanik allanit qimagutsillugu taassuma eqqisseqqinnissaata tungaanut inissiisarfimmit sulisumit nuunneqarsinnaavoq.

Aalajangerlugu tigungminnertut ittuni akuerisaasutut akulerunneq nakuusernarmik, soorlu sakkortuumik aalajangiilluni tigungminnertut, patitsinertut imaluunniit isimitsinertut ittunik ilaqanngisaannarpoq. Meeqqat minnerit pineqartillugit aalajangiineq, aamma inimut allamut nuussaqaarneq assersuutigalugu meeqqap inimut allamut kissumiarnertigut pisinnaavoq.

Meeqqap imaluunniit inuusuttup paarnaarussaaffianut inimut meeqqamik imaluunniit inuusuttumik nuussinissamut aalajangersagaq tunngavissiingilaq, tamanna kiffaangissusiagaanertut issammat.

Inummik aalajangiinertut ittumik, imaluunniit inimut allamut nuussinertut ittumik pissaanermik atuneq tamatigut toqqissisimanermik pilersitsisunik pilersitanik ilaqartinneqartassaaq. Eqqissisaasutut suliarisanik, allanullu saasaanernik ilaqartunik piaartumik pinaveersaarutitut iliuuserisat pisoqarfiit sakkortusiartortutut pinngornissaannut tamatigoortumik pinngitsuuisitsisarajuttarput.

Pinasuartumik pissaanermik atuneq pisariaqarsinnaasarpoq, aammalu illersuisariaqalernerq pillugu Kalaallit Nunaanni pinerluttulerineq pillugu inatsimmi ilaassalluni, takuuk pinerluttulerinermik inatsimmi § 9.

Pisariaqavissortut

20. *Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 1-imi allassimasutut akuliunnerup pisariaqavissortussaana ima paasineqassaaq meeraq imaluunniit inuusuttoq ersersitsiniarnermini kimigiiserlunilu qasuttuinnissaa. Periutsit sakkullu allat aamma annikinnerusumik akulerutsitsisut atorsinnaanngitsutut nalilersimassapput, soorlulusooq pineqartoq pissusilersornerminik allannguinnissamut takussutissiisanani.*

Assersuutigalugu inummik ajoqusiinissaq pinaveerniarlugu pisoqarfinni ataasiakkaani pissutsit timi atorlugu akulerunnissat pisariaqavissortissavai, takuuk § 10, imm. 1, nr. 2.

Meeqqamut imaluunniit inuusuttumut akuleruttariaqarnermik nalilersuinermi pineqartup timimigut tarnimigullu qanoq issusiata isumaliutiginissaa pingaarutiliuvoq. Assersuutigalugu meeraq imaluunniit inuusuttoq imminut kilerititerpat, pineqartorlu naak assersuutigalugu oqaloqatigineratigut, allanut saasaarneratigut, imaluunniit taamaaliorunnaarnissaanut kaammattorneratigut sulisut tamatuminnga pinaveersitsiniarnermik misileraasimagaluarlutik taamaatinngippat, aammalu annertuumik inuup ajoqusernissaanut aarleqquteqartoqarpat, imaluunniit meeraq imaluunniit inuusuttoq tamatuminnga ingerlataqaannarpat sulisut pineqartup talii aalajangerlugit tigungmisinnaavaat. Akulerunneq tamanna pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 10, imm. 1, nr. 2-mut naleqqiullugu isigineqassaaq, tamaani aalajangiinertut aammalu inimut allamut nuutaqarnertut ittumik timi atorlugu pissaanermik atuineq akuerisaammat, tassalu meeraq imaluunniit inuusuttoq imminerminik imaluunniit allanik ajoqusiinissaanut pakkerneqassalluni.

Meeraq imaluunniit inuusuttoq tarnimigut piginnaasakitsoq imminik ajoqusiinermik pissusilersorpat, soorlu niaqqi iikkamut sakkortuumik aporterqattaarlugu, sulisullu perorsaanertut isumaginninnermullu tunngasutut iliuuseqarnermikkut pinaveersiniarsimappasuk, aammalu pineqartup pissusilersornini nangissappagu annertuumik inuup ajoqusernissaanut aarleqquteqartoqarluni, sulisut pineqartoq aalajangerlugu tigungmisinnavaat, ajornanngippallu inimut allamukaallugu.

Aalajangiinertut imaluunniit nuussinertut ittunik timi atorlugu pissaanermik atuinissap pisariaqavissornera pillugu sulisut pisoqarfinni ataasiakkaani nalilersuisassapput. Akuliunneq sapinngisamik qajassuussisutut issaaq, aammalu minnerpaamik akuliunnissamut tunngavigisamik sianiginnilluni.

Immikkoortortap paarnaartarnera

21. *Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 6, imm. 2 naapertorlugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni isumannaallisagaanngitsuni unnuakkut, aammalu qaqutiguinnaq ulluunerani piffissani sivikinnerni immikkoortortamik paarnaarsisoqarsinnaavoq.*

Immikkoortortamik parnaarsimatitsinermi pineqarpoq matut silarliit igalaallu parnaarsinnaasarneri, taamaalillutik meeqqat aamma inuusuttut piffissami immikkoortortap paarnaarsimaffiani paaqqinnittarfirmik qimatsisinnaassanngimmata. Assersuutigalugu tassaasinaapput meeqqat minnerit, imaluunniit meeqqat aamma inuusuttut tarnimikkut piginnaasakinnerusut unnuakkut immikkoortortamik qimatsisinnaanerannik aarleqquteqarfiusut.

Ulluunerani immikkoortortap paarnaarnera taamaallaat qaqutiguinnakkut, aamma piffissani sivikinnerusuni pisarsinnaavoq. Assersuutigalugu pisoqarfinni immikkut ittuni, ulluunerani piffissani sivikinnerusuni meeqqat aamma inuusuttut immikkoortortamik qimataqannginnissaasa aalajangiisuunera qaqutiguinnakkut pisinnaasarpoq.

Meeqqat inuusuttullu immikkoortortap parnaaqqasup avataaniittut tamatigut immikkoortortamut isernissamut periarfissaqartuassapput. Immikkoortortaq parnaarneqartoq ilaatigut ikuallattoqalernerani qimanneqarnissaanut periarfissanik sianiginniluni qatserisartoqarfimmit akuerineqarsimassaaq.

Allaffigeqatigiittarnernik, oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik allatigullu attaveqatigiinnernik nakkutilliineq

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi §18

Meeqqap peqqinnissaa ineriartorneralu eqqarsaatigalugit tamanna pisariaqarpat, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni allaffigeqatigiinnernik, oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik allatigullu inunnik erseqqinnerusumik taaneqartunik paaqqinnittarfiup avataaniittunik attaveqatigiinnernik piffissami aalajangersimasumi eqqartuussinertaqanngitsumik nakkutilliisoqarnissaa, kommunimi angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelsip aalajangersinnaavaa, taamaattoq imm. 2-6 takukkit.

Imm. 2. Meeraq akuersiteqqaarlugu najuutsillugulu aatsaat allakkanik isertunik anisunillu ammaasoqarsinnaavoq. Meeraq akuersimatillugu tusarnaqaataassutit atorlugit oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik nakkutilliinerit taamaallaat pisinnaapput. Tusarnaqaataassutit atorlugit tusarnaartoqarpat, tamanna pillugu inuk oqaloqatigineqartoq ilisimatinneqassaaq.

Imm. 3. Allakkap isertup ammarneqarnissaa meeqqap kissaatiginnippagu, taanna allakkiamik nassuiaammik ilallugu ammarnagu nassiussisumut utertinneqarsinnaavoq. Allakkap anisup ammarneqarnissaa meeqqap kissaatiginnippagu, allagaq suujunnaartinneqassaaq.

Imm. 4. Meeqqap sianerfigitinnermini tusarnaqaataassutinik tusarnaartoqarnissaa kissaatiginnippagu, sianersimasooq nassuiaateqarfigalugu oqarasuaatikkut oqaloqatigiinneq kipitinneqarsinnaavoq. Meeqqap sianerinnermini tusarnaqaataassutinik tusarnaqaataasoqarnissani kissaatiginnippagu, oqaloqateqarnissaa pissanngilaq.

Imm. 5. Pisortat oqartussaasuinut pisortallu oqartussaasuinit eqqartuussissuserisoqarsimagunilu eqqartuussissuserisuanut eqqartuussissuserisuanilluunniit imaluunniit, meeqqap illersuisuanut illersuanilluunniit, allakkanut allatigullu saaffiginnissutinut imm. 1-imiit 4 ilanngullugu atuutinngillat.

Imm. 6. § 26 malillugu eqqartuussisarnermik inatsit malillugu politiit suliaminnut atatillugu nakkutilliitillugit, politiit pulaartunik, allaffigeqatigiittarnernik, oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik allatigullu attaveqatigiinnernik nakkutilliineranni imm. 1-imiit 5 ilanngullugu atuutinngillat.

22. Allakkanik telefonikkullu oqaloqatigiinnernik nakkutilliisoqartannginnissaa tunngavitigut malittarineqartariaqarpoq. Taamaattorli meeqqap imaluunniit inuusuttup peqqissusianik ineriartorneranillu, imaluunniit politiit paasiniaanerannik sianiginniniarluni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni taamatut nakkutilliinermik pisariaqalersitsisunik pisoqarsinnaasarpoq.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 18 malillugu meeqqanut aamma inuusuttunut 18-iliisimangitsunut, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni najugaqartunut tamanut atuuttoq tassaavoq meeqqap imaluunniit inuusuttup peqqissusianut imaluunniit ineriartorneranut sianiginnilluni pisariaqarsinnaassappat paaqqinnittarfiup avataani inunnik erseqqinnerusumik kinaassusersineqartunik kommunip najugaqarfiusup meeqqap imaluunniit inuusuttup allakkatigut allaffeqateqartarneranik, oqarasuaatik-kut oqaloqateqartarneranik allatullu attaveqartarneranik nakkutilliinissaq pillugu aalajangiisinnaanera. Allakkatigut allaffeqateqartarneranik, oqarasuaatik-kut oqaloqateqartarneranik aamma allatut attaveqartarneranik nakkutilliineq pillugu aalajangiineq piffissamut aalajangersimasumut aalajangiunneqartarpoq. Taamaalilluni aalajangersagaq manna aamma inissiisarfimmi meeqqanut aamma inuusuttunut pineqaatinneqarsimasunut, imaluunniit aalajangiunneqavissumik paarnaarussaaqqasunut atuuttuavoq.

Tamatuma saniatigut immikkoortortami isumannaallisakkami inuusuttunut tigummineqarallartunut malittarisassiat immikkut ittut atuupput, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 26.

Pisortani oqartussaasoqarfinnut taakkunanngalu, aamma ajornanngippat inatsisilerituumut tassanngalu saaffiginnissutaasut nakkutilliiffigeqqusaanngillat.

Meeqqap imaluunniit inuusuttup peqqissusia imaluunniit ineriartornera sianigalugit pineqartup inunnik inissinneqarfiup avataaniittunik attaveqateqartarneranik killiliinerup pisariaqassaneranut tunngatitanik inissiinermut atatillugu, imaluunniit inissiinerup nalaani kommunalbestyrelse naliliisinnaavoq. Inissiiviup avataani inunnik meeqqap imaluunniit inuusuttup attaveqartarnerata killilernissaa pisariaqartoq inissiinerup nalaani naliliiffigineqarpat tamanna inissiisarfimmik oqaloqateqarnermik tunngaveqartittariaqarpoq.

Inuusuttunut tigummineqarallartunut malittarisassiat immikkut ittut atuuttut eqqaassanngikkaanni allakkatigut allaffeqatigiittarnermik, oqarasuaatik-kulu oqaloqatigiittarnermik, allatullu attaveqatigiittarnermik nakkutilliineq pillugu kisiartaalluni aalajangiisinnaasoq tassaavoq kommunimi najuuffigisami kommunalbestyrelse, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 26.

Kommunimi najuuffigisami kommunalbestyrelsip allakkatigut allaffigeqatigiittarneq, oqarasuaatik-kut oqaloqatigiittarneq, allatullu attaveqatigiittarneq pillugit nakkutilliinernut aalajangiussineri suliami suleqataasumit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfinnut sulissanngortinneqarsinnaapput.

Kommunimi najuuffigisami kommunalbestyrelse meeqqat imaluunniit inuusuttut inis-sinneqarfimmi oqarasuaatikkut oqaloqateqartarnerannik, allakkatigut allaffigeqati-giittarnerannik, allatullu attaveqaqatigiittarnerannik nakkutilliinissaq pillugu aalaja-ngiussaqaarsimappat inuusuttoq nakkutilliinermut – soorlu allagarsianik ammaanernut aammalu oqarasuaatikkut oqaloqateqarnernik tusarnaartoqartarnernut – akuersisi-massaaq, aammalu meeraq imaluunniit inuusuttoq aammattaaq nakkutilliinermik ma-littarinnissaq. Oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik nakkutilliinerni inuk oqaloqatigi-neqartoq aamma tamatumunnga akuersisimassaaq.

Allakkatigut allaffigeqatigiinnermik nakkutilliineq ima pisarpoq meeqqap imaluunniit inuusuttup tamatumunnga akuersereerneratigut meeqqamit imaluunniit inuusuttumit malittarineqarluni sulisup allakkanik ammarsisarnera, imaluunniit meeqqanut aamma inuusuttunut ataatsimiitsitaliamit inummut toqqarneqartumut, meeqqap imaluunniit inuusuttup allaffigisimasaanut allakkanik sulisup ammarsillunilu atuaasarnera. Allak-kat takkussimasut ammarneqarnissaat meeqqap imaluunniit inuusuttup kissaatigin-gippagu taanna ammarnagu, nassuiaatitut allakkanik ilaqartillugu nassiussaqaartumut utertinneqarsinnaavoq. Allakkat nassiunneqartussat ammarnissaat meeqqap imaluun-niit inuusuttup kissaatiginngippagu allakkat suujunnaartinneqassapput.

Oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnernik nakkutilliineq meeqqap imaluunniit inuusuttup akuersereerneratigut meeqqanut inuusuttunullu ataatsimiitsitaliamit inunnik toqqar-neqartunik meeraq imaluunniit inuusuttoq oqarasuaatikkut oqaloqateqartillugu sulisup tusarnaqaataasarneratigut pisarpoq. Oqarasuaatikkut sianerfigitinnermi tusarnaqaataaneq pissanngitsoq meeqqap imaluunniit inuusuttup kissaatigippagu sianertumut nassuiaateqarluni sianerneq kipitinneqarsinnaavoq. Avammut sianerner-mi tusarnaqaataaneq pissanngitsoq meeqqap imaluunniit inuusuttup kissaatigippagu oqaloqatigiisitsisoqassanngilaq.

Meeraq imaluunniit inuusuttoq avammut attaveqaraangat assersuutigalugit allakkanik misissuisoqarnermik, imaluunniit sulisup tusarnaaqataanissaanik nassataqartitsisunik paaqqinnittarfik imaluunniit inissiisarfik nammineq suliffimmi malittarisassianik atuutsitaqalersinnaanngilaq. § 18-imi, aamma § 26-mi aalajangersagaasut malillugit kommunimi najuuffigisami kommunalbestyrelsip aalajangiussarisaa tunngavigalugu taamaallaat nakkutilliineq pisinnaavoq.

Oqarasuaatinik angallattakkanik aamma internettimik nakkutilliinerit

23. *Tunngaviusumik Inatsit aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit lsumaqaatigiissut naapertorlugit meeqqat aamma inuusuttut avammut attaveqaaqateqarnissamut tunngaviusumik pisinnaatitaaffeqarput. Inatsisini tamatumunnga toqqammavissaqassapat attaveqaaqateqarnissamut pisinnaatitaaffik taamaallaat killilerneqarsinnaavoq.*

Meeqqat aamma inuusuttut oqarasuaataannik angallattakkanik arsaarinissaq, imaluunniit internettimut il.il. attaveqarnissamut itigartitsinissaq pillugit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit aalajangiussaqaarnissamut inatsisitigut toqqammavissinneqanngilat. Taamaattorli meeqqap imaluunniit inuusuttup ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi najugaqarneranut ilaatillugu oqarasuaatit angallattakkat aamma internettip atornissaannut malittarisassianik inissititerisoqarsinnaavoq. Assersuutigalugit ataatsimoorfiusumi meeqqat aamma inuusuttut neritillugit, (oqarasuaat angallattagaq nipaarusinneqarluni, imaluunniit inigisami qimanneqarluni), oqarasuaatit angallattakkat atorneqaqqusaannginnerannut, imaluunniit nal. 23-mi internettimut attaveqarfiup matusarnissaanut tunngasuusinnaapput. Tassunga atatillugu suliffimmi malittarisassiat pillugit ilitersuummi imm. 16 innersuussutaavoq.

Kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelse pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 18 naapertorlugu oqarasuaatikkut oqaloqateqartarnernut, allaffigeqatigiittarnernut, allatullu attaveqaaqatigiittarnernut, tassunga ilanngullugit oqarasuaatikkut angallattakkakkut internetikkullu nakkutilliinissamik aalajangiisnaavoq.

Inissiinermut siunertaasoq eqqarsaatigalugu pisariaqartutut isigineqassapat inissiiffiusumi meeqqamik imaluunniit inuusuttumik nakkutiginnittuarneq tunngavigalugu ilaatigut attaveqarfigisartakkanik il.il. katerisimaaqateqartarnissamik kommunalbestyrelse aalajangiisnaaq.

Inuusuttut tigummigallarneqartut pulaartoqarnerannik, allaffigeqatiginninnerannik, sianernerannillu nakkutilliinerit il.il. pillugit immikkut taasariaqartut

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi §26.

Eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassani § 361, imm. 2, nr. 3 malillugu meeqqanut § 359 malillugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut inissinneqarsimasunut, matumani immikkoortoq isumannaallisagaq ilanngullugu, pulaartarnerit, allaffigeqattaannerit il. il. pillugit eqqartuussisarnermik inatsimmi §§ 379, 380 aamma 381 assigisaanik atuupput.

Imm. 2. Ukunanga nakkutigisaanngitsumik aallaffigeqattaannerit pulaarneqarnerillu meeqqap pisinnaatitaaffigaa:

1. meeqqap kommunimi najugaqarfigisaani- aamma kommunimi angerlarsimaffigisaani kommunalbestyrelsini ilaasortanit,
2. Naalackersuisuni ilaasortanit,
3. Inatsisartuni ilaasortanit,
4. pisortani oqartussanit allanit,
5. eqqartuussivimmit,
6. unnerluussisussaataasunit,
7. politiit,
8. meeqqap illersuisuanit,
9. meeqqamut illersuisimit,
10. Inatsisartut Ombudsmandiannit,
11. Folketingip Ombudsmandiannit,
12. Europami Inuit pisinnaatitaaffii pillugit eqqartuussivianit,
13. Europami Naalliutsitsisarneq pillugu ataatsimiititaliamit,
14. Meeqqat Illersuisuannit, aamma
15. Inuit innarluutillit Illersuisuannit.

Imm. 3. Tigummigallagaanissaq eqqarsaatigalugu pissutsit immikkut ittut pissutigalugit politiit akerliunngippata, meeraq nunamit allameersoq, nunami angerlarsimaffigisami nunanut allanut attaveqaataanik imaluunniit konsulitut sinniisuinik nakkutigisaanngitsumik aammattaaq aallaffigeqateqartarsinnaavoq. Imm. 1 malillugu politiit allakkanik nakkutilliinissaq aalajangersimappassuk, allakkat politiit aqputigalugit nassiunneqassapput.

Imm. 4. Imm. 1 malillugu politiit aalajangiinerat pillugu meeraq ilisimatinneqassaaq, meeqqallu tamatuma aalajangiiffigineqarnissaa pillugu eqqartuussivimmi saqqummiunneqarnissaa piumasarisinnaavaa.

Imm. 5. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup aqutsisuata imaluunniit taassuma tullersortaata imm. 1 malillugu piumasaqaatit aalajangersarneqartut pillugit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup sulisuinik ilisimatitsinissaq isumagissavaa.

24. Inuusuttoq tigummigallagaasoq pulaarneqarsinnaavoq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup isumannaallisakkap torersumik isumannaatsumillu ingerlanneqarnissaata ajornartinngippagu. Politiit tigummigallagaanermut siunertat sianiginarlugit inuusuttup tigummigallagaasup pulaarneqarnissaa itigartitsissutigisinnaavaat, imaluunniit pulaarneqarnerata nakkutigineqarnissaa piumasarisinnaallugu.

Inuusuttoq illersuisuminit nakkutigineqanngitsumik tamatigut pulaarneqarsinnaavoq.

Inuusuttoq tigummigallagaasoq allakkanik tigusaqarnissamut nassiussisinnaanermullu pisinnaatitaaffeqarpoq. Allakkanik tiguisoqannginnerani imaluunniit nassiussisoqannginnerani politiit allakkanik misissuinissaq piumasarisinnaavaat. Allakkat imarisaat paasiniaanermut ajoqutaassanngippata, imaluunniit isumannaallisakkami torersuutitsinermut isumannaatsuutitsinermullu ajoqutaassanngippata politiit piaarnerpaamik allakkat tunniutissavaat imaluunniit nassitutissavaat. Allakkat ingerlateqqinneqanngippata ingerlatitseqqinnginnerup attanneqartariaqarnera pillugu apeqqut eqqaartuussisoqarfimmut aalajangiussassanngorlugu erniinnaartumik saqqummiunneqassaaq. Allakkat ingerlateqqinnginnerat attatiinnarneqarpat nassiussaartoq erniinnaartumik ilisimatinneqassaaq, tassalu paasiniaanermik sianiginnilluni eqqartuussisoq allamik aalajangiussaqaassanngippat, takuuk Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 380.

Pulaarneqarnissaaq pillugu politiit aalajangiippata imaluunniit pulaartoqarnermut atasumik nakkutillisoqarnissaanik piumasaqaateqarpata aalajangiussaqaarneq pillugu inuusuttoq ilisimatinneqassaaq, pineqartullu arnap imaluunniit angutip aalajangiussinerup eqqartuussivimmut aalajangigassanngorlugu saqqummiunneqarnissaa piumasaqaatigisinnaavaa. Eqqartuussiviup eqqartuussisarnermik inatsimmi malittarisassat naapertorlugit inuusuttut isumaginninnermik suliassaqarfimmit parnaarunneqarnermut taarsiullugu ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut isumannaallisakkanut inissinneqarallartut, tamakkiisumik imaluunniit ilaannakortumik allakkatigut, oqarasuaatikkut aammalu pulaarneqartarnikkut allanut attaveqartarnerannik mattunneqarnissaat aalajangersinnaavaa.

Parnaarussaagallarnerup siunertaa sianigalugu inuusuttup tigummigallagaasup oqarasuaatikkut oqaloqateqarnissaata, allatullu attaveqaqateqartarnissaata pissannginnera politiit aamma piumasarisinnaavaat, imaluunniit oqarasuaatikkut oqaloqatigiinnerni, allatullu attaveqaqatigiinnerni oqaloqatigiinnerup tusarnaarneqarnissaa piumasaqaatigisinnaallugu.

Politiit oqarasuaatikkut oqaloqateqartarnernik, imaluunniit allatut attaveqaqateqartarnernik nakkutiginnittarnissamik aalajangiussinerat pillugu inuusuttoq ilisimatinneqassaaq, aammattaaq oqarasuaatikkut oqaloqateqartarnernik, imaluunniit allatut attaveqaqateqartarnernik nakkutiginnittarnissaaq pillugu politiit aalajangiussaqaarnerat eqqartuussivimmut aalajangigassanngorlugu saqqummiussaqaarnissamik piumasaqaateqarsinnaanera pillugu ilisimatinneqassaaq. Inuusuttoq tamatigut illersuisunilu nakkutigineqanngitsumik oqarasuaatikkut attaveqarsinnaatitaavoq.

Aalajangersimasunik pissutissaqartillugu inummik inimillu misissuineq

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi §15

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni, meeqqap pigisanik tigussaasunik pigisaqarneranik isumaqarnissamut aalajangersimasunik tunngavissaqarpat, pigisaqarnerullu torersuutitsinissaq pillugu aalajangersakkat malinneqarsinnaannginnerat, imaluunniit isumannaallisaanikkut mianerisassat mianerineqarsinnaannginnerat kingunerissappagu, paaqqinnittarfiup aqutsisuata taassumaluunniit tullersortaata, meeqqap inuttaanik inimillu sumiiffigisaanik misissuisoqarnissaa eqqartuussinertaqanngitsumik aalajangersinnaavaa.

Imm. 2. Misissuinerup meeqqamut kanngunarsarneqarnermik iluaallortinneqarnermillu pissutaanissaa misissuinerullu siunertarineqartut atsikkutigippata, imm. 1 malillugu misissuineq aatsaat ingerlanneqassaaq. Iliuseqarnerit allat sakkukinnerusut misilinneqareersimanissaat, taakkulu misissuinerup siunertat angunissaannut naammassimannginnerisa takuneqarsinnaasimanagerat, misissuinissamut piumasaaqaa-taavoq. Meeraq pigisanik tigussaasunik tigungmiagaqarsimappat tigungmiaminik nammineq tunniunnissaannut kaammattorneqassaaq.

Imm. 3. Pissutsit aallaavigalugit sapinngisamik qajassuartumik misissuineq ingerlanneqassaaq. Taamaalilluni meeqqap kanngunarsagaasutut misiginnera sapinngisamik annikinnerpaasunngorlugu misissuineq ingerlanneqassaaq.

Imm. 4. Pissutsit immikkut ittut misissuinissamut pissutaasunik paasititsinissaq ajornartinnigpassuk, meeqqap inuttaanik inimilluunniit sumiiffigisaanik misissuisoqalersinnagu, misissuinerup aallartinneqarneranut pissutaasunik meeraq paasitinneqarnissamut pisinnaatitaaffeqarpoq.

Imm. 5. Meeqqap inuttaanik inimilluunniit sumiiffigisaanik misissuinerup sulisut ikinerpaamik marluk tamatigut peqataasassapput. Taamaattoq pissutsit immikkut ittut pisariaqartippassuk, misissuineq sulisumit 1-imit ingerlanneqarsinnaavoq. Meeqqap inuttaanik inimilluunniit sumiiffigisaanik misissuinerup meeqqanik allanik najuuttoqqaqusaanngilaq.

Imm. 6. Pissutsit torersuunissamut isumannaatsuunissamulluunniit tunngasut pissutigalugit arsaarinninnissaq pisariaqartinneqartutut nalilerneqarpat, tigussaasumik pigisat meeqqap pigisaatut nassaarineqartut arsaarinnissutigineqarnissaat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup aqutsisuata taassumaluunniit tullersortaata aalajangersinnaavaa.

Imm. 7. Pigisat meeqqap pigisai arsaarinnissutigineqarpata, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni aqutsisoq taassumaluunniit tullersortaa, pigisat arsaarinnissutigineqartut allattorsimaffiannik suliaqassaaq. Arsaarinnissutiginninneq pillugu meeraq ilisimatinneqassaaq, allattukkallu assilineqarnera meeqqamut kommunimullu angerlarsimaffigisamut tunniunneqassalluni.

Imm. 8. Pigisat inissiiffigisap pigippagu, ingerlaannaq arsaarinnissutigineqarsinnaavoq.

25. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni paaqqinnittarfimmi aqutsisoq, imaluunniit aqutsisussatut pisinnaatitaasoq meeqqap imaluunniit inuusuttup inuttaanik imaluunniit inimik najuuffigisaanik misissuisoqassanerani aalajangiisinnaavoq. Torersuutit-sinermut aalajangersakkat malittarineqarsinnaannginnerannik, imaluunniit isumannaallisaatitsinerup isumagineqarsinnaannginnerannik nassataqartunik meeqqap imaluunniit inuusuttup pigisanik pigisaqarnissaanik naatsorsuuteqarnissamut aalajangersimasunik tunngavissaqarnera misissuinermik aallartisaanissamut tunngavivoq. Pigisani pineqarput pigisat pigissallugit illersorneqarsinnaanngitsut aamma/ imaluunniit inerteqqutaasut, imaluunniit inissiiffiusumi isumannaatsuunermik aarleq-qusiisinnaasut. Tassaasinnaapput pigisat aanngajaarniutitut ittut, imaluunniit pigisat soorlu unngiaatit savissaat, saviit, imaluunniit allat sakkutut atorineqarsinnaasut. Meeqqap imaluunniit inuusuttup pigisanik navianartunik pigisaqarnera pillugu misissuineq pisinnaavoq meeqqap imaluunniit inuusuttup pigisaminik allanik ajoqusiinissaa naatsorsuutigineqarpat, imaluunniit meeraq imaluunniit inuusuttoq imminik ajoquserniarnissaa naatsorsuutigineqassappat.

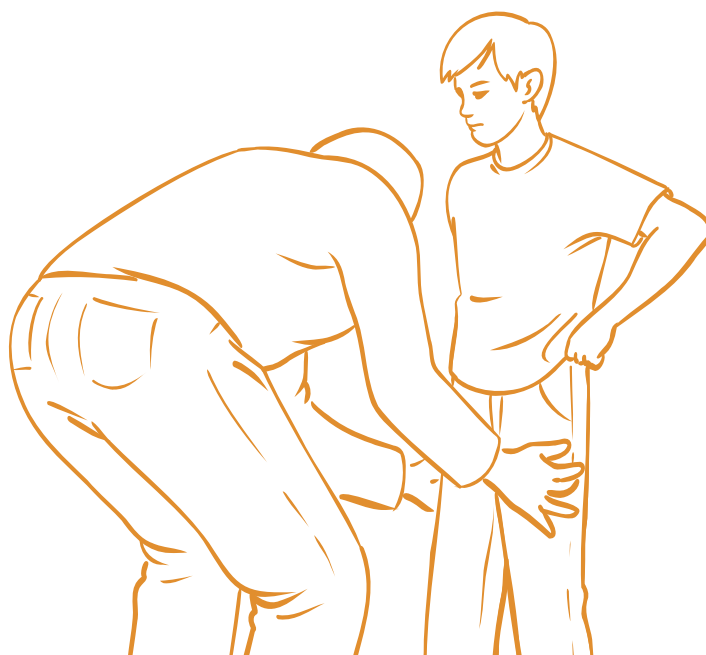
§ 15, imm. 1-mut oqaaseqaatini 'aalajangersimasunik tunngavissaqassappat'-mik oqaasertaliussami pineqartut tassaasinnaapput pisoqarfiit sulisuusut paaqqinnittarfiup imaluunniit inissiiffiup igaffiani nerinermut atortunik, imaluunniit pigisanik ipittunik allanik amigartoqarneranik, imaluunniit inimi inigisami pigisamik ipittumik imaluunniit inngigissumik iikkamik kigartuisoqarnermik paasisaqarfiginninnerat. Aamma 'aalajangersimasunik tunngavissaqassappat'-mik oqaasertaliussami pineqarsinnaapput pisoqarfiit nalinginnarmut naleqqiullugit meeqqap imaluunniit inuusuttup pissusilersornerata ilusaa annertuumik allaanerujussuunera, aammalu meeqqap imaluunniit inuusuttup assersuutigalugu aanngajaarniutunik pigisaqarnissaa pillugu sulisut ilimasuuteqarnerat.

Misissuinerup aallartinneqannginnerani meeraq imaluunniit inuusuttoq tamatigut tusarniaaffigineqartassaaq, aammalu nammineq piumassutsiminik pigisarisinnaasaminik tunniussinissaanut kajumissaarneqassalluni.

Inimi najuuffigisaminik, imaluunniit nammineq tigummiarisaatut meeqqap imaluunniit inuusuttup pigisanik sorlernik pigisaqarneranik misissuineq aamma atugassarisatut pissutsit tunngavigalugit sapinngisamik mianersuussilluni isumagineqassapput, taamaallilluni meeraq imaluunniit inuusuttoq sapinngisamik annikinnerpaamik kanngunarsagaanermik misigisaqartitaassalluni.

Misissuineq naleqqutinningsutut akuliunnertut iluseqaqqusaanngilaq, misissuinerup naatsorsuutigisatut nassataqartitaassasutut iluaagisaqarneq imaluunniit kanngunarsagaaneq akuliunnermi siunertaasumut annertunerussanatik.

Meeqqap imaluunniit inuusuttup inaanik najugaqarfigisaanik, imaluunniit inuttaanik misissuinermi tamatigut sulisut ikinnerpaamik marluk peqataasassapput. Atugarisaa-

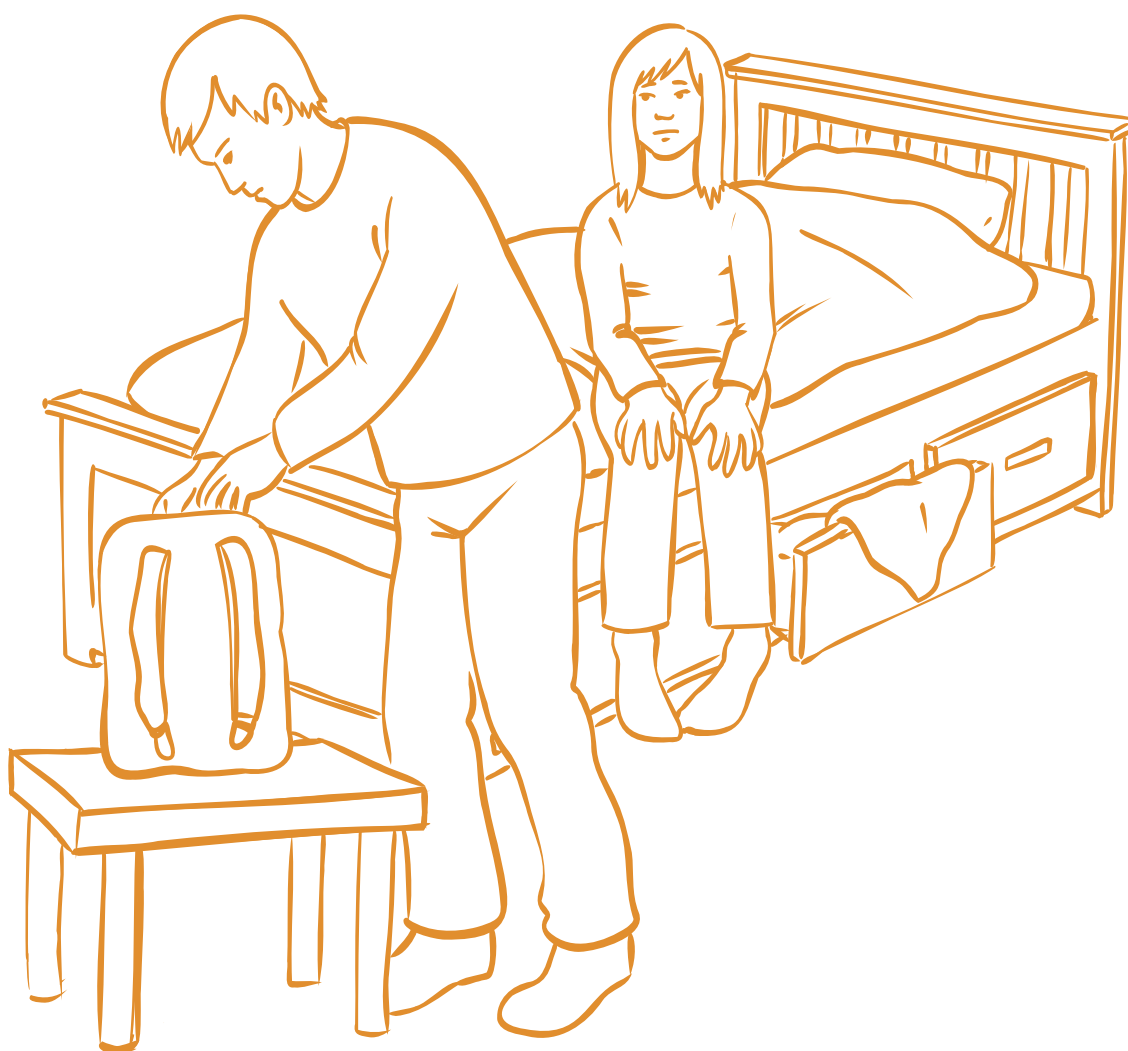
sunili pissutsit immikkut ittut pisariaqartissappassuk misissuineq sulisumit ataasiin-narmit ingerlanneqarsinnaavoq. Meeqqap imaluunniit inuusuttup inuttaanik imaluun-niit inaanik najugaqarfigisaanik misissuisoqarnermi meeqqanik aamma inuusuttunik allanik najuuttoqaqqusaanngilaq.

Atugarisaasut immikkut ittut tamatumunnga akerliliissanngippata misissuinerup aal-lartinnera sioqqullugu misissuinerup aallartinneranut patsisaasut ilisimatitsissutig-i-nissaannut meeraq imaluunniit inuusuttoq pisinnaatitaaffeqarpoq, takuuk pissaaner-mik atuineq pillugu inatsimmi § 15, imm. 4.

Inuttamik misissuinermut tunngatillugu immikkut taasariallit

26. Meeqqap imaluunniit inuusuttup inuttaanik misissuinermi malittarisassiat Pis-saanermik atuineq pillugu inatsimmi § 17-ip nassuiarpai. Misissuinermut atatillugu inuup timaanut pulatitsisoqaqqusaanngilaq, imaluunniit timikkut attuuaanivimmik pineqassanngilaq. Taamaallaat atisat qaavisigut pattalaarisoqarsinnaavoq, aamma kaasarfiit kamippaallu misissorneqarsinnaapput. Taamaattorli meeraq qaatiguuminik peersinissaanik, nasaarnissaanik kamillaarnissaanillu piumasaqarfiusinnaavoq. Mis-suineq allatut pisoqarsinnaassanngippat taamaallaat meeqqap imaluunniit inuusut-tup nammineq suaassuserisaanut naleqqiullugit inunnit allanik suaassusilinnit isuma-gineqarsinnaavoq aamma nakkutigineqarsinnaavoq.

Paaqqinnittarfirmi torersuutitsinermit aalajangersakkat malittarineqarsinnaanngin-nerannik, imaluunniit isumannaallisaanermi sianigisassat atugarisinnaannginnerannik meeqqap imaluunniit inuusuttup pigisanik peqarneranik naatsorsuuteqarnissamut aalajangersimasunik tunngavissaqassappat meeqqap imaluunniit inuusuttup timaanik taamaallaat misissuisoqarsinnaavoq.

Inimik najuuffigisamik misissuineq pillugu immikkut taasariallit

27. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 16, imm. 2 naapertorlugu 'inimik najuuffigisamik' nassuiaammi ilaapput ineeraq, sikaaviit, imaluunniit ineeqqat allat meeqqap imaluunniit inuusuttup inissinneqarfimmini atorsinnaasai.

Meeqqap imaluunniit inuusuttup najuuffigisatut inigisaanik misissuinermi pineqartup pigisaanik misissuinermik nassataqassappat inissiisarfiusoq, atugarisassat immikkut ittut tamatumunnga akerliliissanngippata aallaaviatigut meeraq imaluunniit inuusuttoq misissuisoqarnermi najuutsitsissinnaavaa, imaluunniit misissuinerup naanerata kingorna erninnaartumik misissuinermi inernerisanik misissuinissaa pillugu meeqqamut imaluunniit inuusuttumut neqerooruteqassaaq, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 16, imm. 1. Najuuffigisatut inigisami pigisat pineqarnerinut innersuutigineqarput assersuutigalugit amusartut, toqqorsiviit matusartut, taskit aamma pooqattat.

Inernerisanik misissuinissaaq pillugu neqeroorut ajornanngippat allatatut tunniunneqarsinnaavoq, tamaaalisukkkut misissuinerup pisimanera pillugu ilisimatitsisoqassalluni.

Pigisanik arsaarinnineq

28. *Pigisanik tigussaasunik torersumik isumannaatsumillu ingerlatsisoqarnissaanut tunngatillugu illersorneqarsinnaanngitsunik nassaartoqarpat inissiiffiup pisortaa, imaluunniit taamatut piginnaatitaasoq pigisat arsaarinnissutigineqarnissaannik aalajangiisinnaavoq, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 15, imm. 6.*

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfik pigisanut arsaarinnissutaasunut allattuiffiliussaaq. Pigisat arsaarinnissutaasut sorliuneri pillugit meeraq imaluunniit inuusuttoq ilisimatinneqassaaq. Arsaarinninnermut tunngavigisaq nalunaarutigisariaqarpoq, aamma inigisaminni pigisanik tigummiaraqarnerannut tunngavigisaat pillugu tusarniaaffigisariaqarlutik. Aamma pigisat arsaarinnissutaasut sorliunerannut allattuiffiup assinganik pigisaqassapput. Pigisaq inissiiffiusup pigisarippagu taanna imaaliiallaannaq arsaarinnissutaasinnaavoq, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 15, imm. 8.

Pigisat arsaarinnissutaasut inissiiffiup tigummissavai, tamatumani eqqaassanngikkaanni pigisat inerteqqutaasut, imaluunniit aanngajaarniutit, politiinut tunniunneqartussat. Pigisat arsaarinnissutaasut inissiiffiusumit angerlartussanngornermi inuttaanut tunniunneqassapput.

Immikkoortuni isumannaallisagaasuni, aamma immikkut ittutut isumannaallisagaasuni inissiinermi, pulartoqarnermi tamaaniittoqannginnerani misissuissamut aqqutissat pillugit immikkut taasariallit

29. *Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 15 najoqqutaralugu paaqqinnittarfinni isumannaallisagaasuni meeraq imaluunniit inuusuttoq inissinneqaraangat, pulaarneqarnera sioqqullugu kingornatigullu, kiisalu tamaaniinnginnera sioqqullugu kingornatigullu meeqqap imaluunniit inuusuttup najuuffigisatut inaani pigisanik misissuisoqarsinnaavoq. Torersuutitsinermut aalajangersakkat qularnaarnissaanut, imaluunniit isumannaallisaaanermik sianigisaqarnikkut tamanna pisariaqartuusutut isigineqassappat misissuineq pisinnaavoq. Atugarisat immikkut ittut tamatumunnga akerliliissanngippata misissuinnermut patsisaasumik misissuinerup aallartinnginnerani ilisimatinneqarnissaminut meeraq imaluunniit inuusuttoq pisinnaatitaaffeqarpoq, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 15, imm. 4.*

Misissuinnermut atatillugu tunngaviligaasumik pasillersimasoqassanera inissiinermi, pulaartoqarnermi, aamma tamaaniinnginnermi misissuinnermut tunngaviliinngillat.

Inissiinerup kingorna ullut 14-it tikillugit sungiussiffissatut piffissaq

§

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi §7

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni, meeqqat inissinneqarnermik kingorna ullut 14-it ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmit pineqartumit anitsaaliugaasinnaaner at pillugu kommunimi angerlarsimaffigisami kommunalbestyrelse aalajangiisinnaavoq, imaat-toqarpat:

1. meeqqap immikkut ittumik ikiorneqarnissamut pisariaqartitsinera iliuuseqarfiginiarlugu tamanna annertuumik pingaaruteqartutut isigineqarpat, aamma
2. inunnik perorsaanermik suliaqarnermi tamanna aalajangiisumik pingaaruteqartutut nalilerneqarpat.

Imm. 2. Ulluni siullerni 14-ini meeqqap anitsaaliugaanissaani ullut amerlassusissai kommunalbestyrelsip aalajangissavaa.

Imm. 3. Meeqqap isumai tamatigut ilaatinneqartassapput, qassinillu ukioqarneranut inerisimassusianullu naapertuuttumik tulluurtumillu sunniuteqartinneqartassallutik.

Imm. 4. Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmit aninissaa pinngitsoortinniarlugu, taamaallaat aalajangiullugu tigumminnikkut timikkut pissaanermik atuilluni meeqqap aninissaa akornuserneqassaaq.

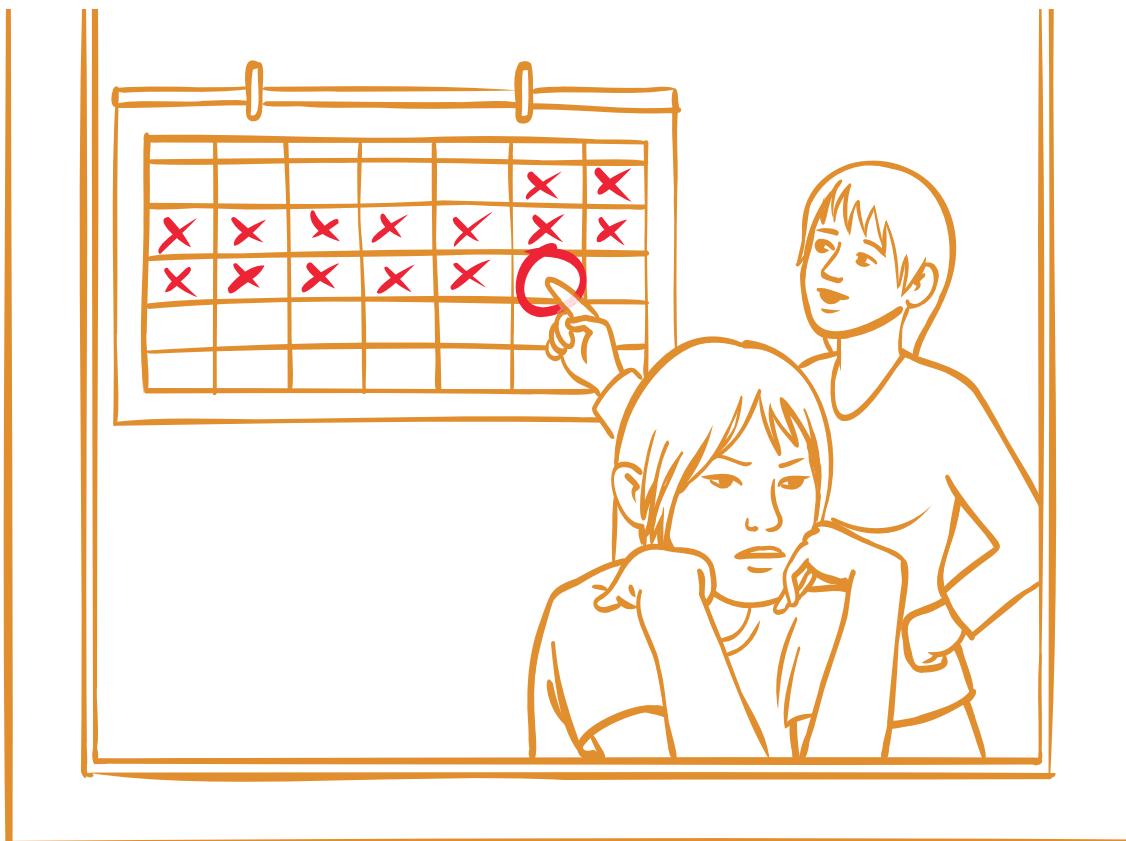
30. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 7 malillugu meeqqat aamma inuusuttut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni isumannaallisagaanngitsuni inissinneqartut inissiinerup aallartinnerani ullut 14-it tikillugit anitsaaliugaasinnaaneri pillugit kommunimi angerlarsimaffimmi kommunalbestyrelse aalajangiussaqaarsinnaavoq, taakkunanani

1. meeqqap imaluunniit inuusuttup immikkut ittumik ikiorneqarnissamik pisariaqartitsinerata iliuuseqarfiginissaa annertuumik pingaaruteqartutut isigineqartariaqaraangat, aamma
2. isumagininnikkut perorsaalluni suliaqarnermut aalajangiisutut pingaaruteqartutut isigineqartariaqaraangat.

Inissiinerup aallartinnerani ullut 14-it tikillugit anitsaaliuinissaaq pillugu aalajangiussi-neq tamatigut kommunimi najuuffiusumi kommunalbestyrelsimi aalajangiinneqartassaaq, tassani aalajangiussinermi angajoqqaatut oqartussaassuseqartup, imaluunniit 15-ileereersimasutut inuusuttup isumaqataannginnerat apeqqutaanatik.

Ullut 14-it siullit taakku iluini anitsaaliugaqarnissami ullut qanoq amerlatiginissai pillugit kommunalbestyrelse aalajangiussaqaassaaq.

Meeraq imaluunniit inuusuttoq inissiisarfimmut allamut inissinneqarpat, tamatumunnga najoqqutassat malittarineqarsinnaassappata meeqqap imaluunniit

inuusuttup inissiinerup aallartinnerani ullut 14-it tikillugit anitsaaliorneqarnissaa pil-lugu kommunalbestyrelse aalajangeeqqissinnaavoq.

Aalajangiussinermut atatillugit meeqqap imaluunniit inuusuttup isumai ilanngunneqas-sapput, aamma ukioqassusianut aamma perorsimassusianut naleqquttumik annertus-susilimmik pingaartuutitaassallutik

Meeqqap imaluunniit inuusuttup inissiiffiusumik qimatsinissaanik pakkersimaarinnin-niarluni meeqqap imaluunniit inuusuttup aalajangereratut ilusilimmik timi atorlugu pissaanermik atuinikkut anitsaaliuineq pinasuurtutut pissallunilu inissiisarfimmi sul-iuusunit isumagineqassaaq.

Allatut annikinnermik akuliuffiusunik meeqqap imaluunniit inuusuttup inissiiffiusumik qimataqarnissaanut aarleqqutaasumik pakkersimatitsisoqarsinnaassappat timi ator-lugu pissaanermik atuisoqaqqusaanngilaq. Taamaalilluni pisoqarfinni ataasiakkani pissutsit malillugit anitsaaliuineq naleqqussarneqassaaq, pisariaqavissut qaangerlugit iliuuserineqassanani, aamma anitsaaliuinikkut anguniagaasumut naammaginartumik issuseqassalluni.

Inissiiffiusumi meeqqap imaluunniit inuusuttut inissisimasuuneranik inissiinerup aal-lartinnerani anitsaaliuineq aalajangerneqarneq ajorpoq, aammattaarli piviusunngortin-neqarsinnaavoq meeraq imaluunniit inuusuttoq, assersuutigalugu inissiinerup ilaatut inissiiffiusumi sulisunik peqateqarluni illumi aasarsiortarfimmiippat.

Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq, allatut ajornartillugu qanoq iloriarsinnaatitaaneq aammalu noqqaassutaanngitsumik ikiuineq (negotiorum gestio)

31. Inunnut allanut, ilanngullugit pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi imm. Il-mi inunnut pineqartuniittunut aalajangersimasunik iliuuseqarnissamut Kalaallit Nunaani pinerluttulerinermut inatsit inunnut, ilanngullugit pisortat suliffiutaanni paarsisutut sulisunut aalajangersakkanik imaqartoqarpoq. Taamatut allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnermut, allatut ajornartillugu qanoq iliorsinnaatitaanermut imaluunniit noqqaassutaanngitsumik ikiuinernut piumasaqaataasut malittarineqarsinnaassappata taamatut ittutut akulerunnerit inatsisinik unioqqutitsisuussanngillat.

Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnerit, aamma allatut ajornartillugu qanoq iloriarsinnaatitaanermut taamaallaat illersornermut tunngasutut iliuutsinut atatillugit atorreqarsinnaapput, aammalu inuit imaluunniit ajunngitsuutigisat illersorniarlugit pisariaqavissortuunngitsuni suliaqarfigisatut iliuuserisanik isumaginninnissamut atorreqarsinnaanngillat.

Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnermut, allatut ajornartillugu qanoq iloriarsinnaatitaanermut aamma noqqaassutaanngitsumik ikiuuttariaqarnermut (negotiorum gestio) tunngatillugit pisuni immikkut illuinnartuni atugaqarnissamut immikkut illuinnartutut toqqammavigisaqarnerup pineqarnerata oqaatiginissaa pingaartuuvoq. Taamaattumik akuttoqatigiissaartumik pinngitsaaliinermut tunngasutut akulerunnerit takkuttartunik isumaginninnissamut aalajangersakkat toqqammavigisassatut atorreqarsinnaanngillat.

Aallarniutigalugu inissiisarfik tassaavoq allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnerit, allatut ajornartillugu qanoq ilioriasinnaatitaanerit aamma noqqaassutaanngitsumik ikiuuttariaqarnerit pillugit malittarisassiani aalajangersimasutut pissaanermik atugaqarnerup ilaasinnaanerani nalilersuisartussaq. Taava pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 20 malillugu allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnerit, aamma allatut ajornartillugu qanoq ilioriasinnaatitaanerit pillugit malittarisassiani pissaanermik atugaqarnerup ilaasinnaanerani, imaluunniit noqqaassutaanngitsumik ikiuuttariaqarnerup ilaasinnaanerani tulliatut kommunimi inissiiffiusumi kommunalbestyrelse naliliisussaavoq. Akuliunnermut naammagittaalliortoqarpat naggataagut tassaapput eqqartuussiviit allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnerit aamma allatut ajornartillugu qanoq ilioriasinnaatitaanerit aalajangersakkani, imaluunniit noqqaassutaanngitsumik ikiuuttariaqarnerit pissaanermik atugaqarnerup ilaasuuneri pillugit isummer tussaasut.

Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnerit

§

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsimmi §9

Inunnut allatut ajornartumik illersuisariaqalerlutik iliuuseqarsimasunut inatsisip matuma pineqaatissiisutissartai ator neqassanngillat, saassunneqarneq imaluunniit pissutissaqanngitsumik saassunniarneqarlunnalerneq akiorniarlugu imaluunniit pinngitsoortinniarlugu iliuuseqarnerit pisariaqarsimappata aamma taamaaliorneq saassussinerup navianassusianut, saassussisup inuttaanut saassunneqartullu inatsisitigut illersugaanerata pingaaruteqassusianut naleqqiullugu illersorneqarsinnaappat.

Imm. 2....

32. Iliuutsit saassunneqarneq imaluunniit pissutissaqanngitsumik saassunniarneqarlunnalerneq akiorniarlugu imaluunniit pinngitsoortinniarlugu iliuuseqarnerit pisariaqarsimaneri pinerluttulerinermut inatsimmi § 9, imm. 1 naapertorlugu pineqaatissiisutaasinnaaneq ajorput. Taamaattorli tamatumunnga tunngaviusutut pinngitsoortitsiniarluni iliuuseqarnermi saassussinerup navianassusianut, saassussisup inuttaanut, saassunneqartullu inatsisitigut suulluunniit innarlerneqatsaaliugaasup pingaaruteqassusianut naleqqiussinissaq illersorneqarsinnaasariaqarpoq.

Inatsisitigut suulluunniit innarlerneqatsaaliugaasumut saassussinermik pineqaatissiiffigisaanngitsumik pakkersimaarinninnissamut tunngavigisat aalajangersakkap nassuiarpai, pineqanngillalli saassussinerup sumut tunngasuutissimanissaat. Nalinginnartut tassaassapput timi atorlugu assersuutigalugu inuunnermut, timigisamut, inuttut kiffaanngissuseqarnermut, aamma pigisanut naleqartuutitanut, soorlu nukuusernertut, ikuallatsitsinertut, aamma pigisanik aserorterinikkut ilusilinnik saassussinertut itlut.

Naak saassussisoq pisoqarfinni taama ittuni pineqaatissinnissamut naleqqutinngikkaluartoq aalajangersagaq aamma atuutissaq saassussisoq sianiutiluttuugaluartoq. Taamaattorli pisoqarfimmi tamanna periarfissaasinnaassappat naliginngaasumik qi-maanermik toqqaanissamik, imaluunniit inatsisitigut suulluunniit innarlerneqatsaaliu-gaasunik taamaatitaqaannarnermut naleqqiullugu pisoqarfinni taakkunani nangitsif-fiusutut pisussaaffeqartoqarpoq.

Saassussinerup, aamma saassussinermik pakkiisutut iliuuserisap akornanni naleqqius-sisitsinissamut tunngavissaqarnissaq (naleqqiussisarneq) pillugu piumasaqaammik ilanngussaartoqarpoq, taamaalilluni saassussinerit suulluunniit iliuuseqarner-nik sunilluunniit pineqaatissiisutaasitsinnaanatik. Pakkersimaarineramik iliuuseqarnerup suut illersorneqarsinnaasut imaaliillaannaq qaanger-tussaangilai. Iliuuserisat sorliit pineqaatissiisutaasuunnginnerinut allatut oqaatigalugu erseqqivissortunik killingisassanik nalunaar-suisoqarsinnaangilaq, kisiannili saassussinermik pakkiiniarluni maannakkut iliuuserisap pineqarnissaa pineqaatissiisoqan-ginnermut tunngavilliivoq. Pakkersimaarinermut iliuuseri-saq saassussisumuinnaq tunngatinneqassaaq, inummut allamut tunngatinneqanngisaassalluni.

Allatut ajornartumik imminut illersortariaqalerneq pillugu aalajangersakkamik toqqammaveqarluni iliuu-serisat *pinaveersaartitsinertut* ilusillit isumagineqar-sinnaanerannut killeqarfeqarnera qaqugukkut aar-lerisaarineramik iliuuserisap *aallartinneqartutut* imaluunniit *nalliulluinnalersutut* taaneqarsinnaalerlugu annertussuseqartutut ilisarnaateqalerneranik naliler-suineq aallaavigalugu nassaarineqartariaqarpoq. Suli saassussineq aallartinneqarsimassangippat imaali-laannaq ima aarlerisaaritigissaaq pakkersimanissaanut tunngavissaqassalluni. Utaqqinissamut imaluunniit tunuarnissamut piffissaqarpat, soorlu taamaalinerani oqaatsitigut aarlerisaarisoqarfimmi, akissutitut iliuuseri-sap suli pisariaqartunnginneranik tamanna nalinginnartut ittuugajuttarpoq. Taamaalineratigut aarlerisaarneqartoq pif-fissaq apeqqutaalluni unioqqutitsinani pakkersimaarinissamut sakkussanik atugaqartariaqarpoq. Pakkersimaarisoqarnermut iliuuserisap pisariaqartuussaaq, tassani pineqarluni siunertamik annikinnerusumik akuleruffigisatut iliuuserisamik piviusunngortitsi-sinnaassappat allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq pineqas-sanngitsoq. Taamaattumik allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq pinaveersimatitsinissaq siunertarivillugu atorneqassanngilaq, tassalu iliuuserisap aallartisarnera sioqqullugu, imaluunniit aallartinneqalivinnerani.

Allatut ajornartillugu qanoq iliorisinnaatitaaneq

§

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsimmi §10

Inatsisip taassuma pineqaatissiissutitai inunnut pisariaqartunik iliuuseqarsimasunut inummik imaluunniit pigisanik ajoqusiinissamik aarlerinar torsiorneq pinngitsoortin-niarlugu, inatsisunik unioqqutitsineq pingaaruteqarpallaanngitsutut isigineqartaria-qarpat atuutinngillat.

33. Allatut ajornartillugu qanoq iliorisinnaatitaaneq pillugu pinerluttulerinermi inatsimmi § 10 taamaallaat atuutissaaq allatut ajornartumik imminut illersortaria-qarneq atuutinngikkaangat.

Iliuserisaq pineqaatissiissutaasussaagaluartoq pineqaatissiissutaanngitsoorsinnaa-voq inummik imaluunniit pigisanik aarleqqutaasutut ajoqusiinnaanermik pakkersima-saqarnissamut pisariaqartuuguni, aammalu inatsimmik unioqqutitsineq pisumut naleq-qiullugu pingaaruteqarpallaanngitsutut isigineqartariaqarpat.

Timimik ajoqusiinermi, imaluunniit pigisanik tigussaasunik ajoqusiinermi aalajangersa-gaq atugaasarpog. Aarleqqutaasutut ajoqusiinissamut patsisaasut assersuutigalugit tassaasinnaapput tassanngaannartumik nappaateqalernerit, ivertitikkani maskiinanilu teknikip tungaatigut ajutoornerit, imaluunniit pinngortitami pisoqarfiit, soorlu kaller-nerit, qarsutsinerit, aamma imminik ikuallatsitsilernerit.

Pakkerneqartutut aarleqqutaasutut ajoqusiinissap, aamma (pineqaatissiissutaasussaagaluartutut) iliuuserisap aar-leqqutaasumik pakkiisup akornanni annertuumik assi-giinngissuteqartoqarnissaa piumasaaqaataavoq. Assersuutigalugit timimik piaaraluni ajoqusiinerit, allallu imminerminni iliuuserisat peqqarniitsut aarleqqutaasumik annertunerusumik ajoqusiinissap pakkersimanissaanut pineqaatissiissu-taanngitsutut taamaallaat sakkuusussaapput.

Allatut ajornartumik imminut illersortariaqa-lerluni pisoqarfinnut sanilliussatut iliuuserisat allatut ajornartillugu qanoq iliorisinnaatitaa-nermik pisoqarfinniittut saassussisumut naleq-qiullugit allamut tunngatinneqarsinnaapput.

Noqqaassutaanngitsumik ikiuineq (negotiorum gestio)

34. *Noqqaassutaanngitsumik ikiuineq, aamma negotiorum gestiotut taaneqartartoq allatut ajornartumik imminut illersortariaqarnertut, imaluunniit allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaanertut ittuni isummat assingusut malillugit atorneqarsinnaavoq, taamaattorli atugassarisat sakkukinnerit atorlugit.*

Allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaanertut akulerunnerup naleqquttutut pisuteqarneranut piumasaqaataasunut naleqqiullugit navianartoqarfiup qanissusaanut aamma ilungersunassusaanut, aarlerisaarfigisatut soqutigisaasup suussusaanut, aamma naleqqiussilluni pakkersimaariniarluni iliuuserisap ajoqutaasinnaanngissusaanut tunngasunik assigiilluinnartunik piumasaqaateqartoqarsinnaanngilaq.

Allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq aamma allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaaneq pillugit tunngavigisatulli inuup taassuma ajornartoorfittut pisoqarfigisaani allap soqutigisaanik noqqaassutigisaanngitsumik isumaginninnissaq pillugu inatsisilerinikkut tunngavigisaq immikkut ittutut pisoqarfinni atugassanut immikkut ittutut toqqammavigisatut atuussinnaavoq.

Inooqatigiiffimmi inatsisunik atuutsitsiffimmi oqariaaseq "negotiorum gestio" (noqqaassutiginnigisatut niuernermik ingerlatsineq) atorneqartarpoq, taanna pisoqarfinnut, inuk isumaqatigiissuteqarfiunngitsumik inatsisinut tunngassusilittut allap inatsisunik atuutsitsiffigisaani iliuutsinik, allap soqutigisarisaaniittunut akulerussinnaanermut taaguutaalluni. Tassaasinnaapput pisoqarfinni soqutisaliusup atugarisaa-nik, nammineq annaasaqarnissamut aarleqquteqarfigisani soqutigisarisanik isumagisaqarnissaanut akornusersimaffigisaanik isumaginninnissamut iliuuseqarfigisatut pisoqarfiit. Inuup tassannga eqqorneqartup soqutigisaani tamanna iliuuserineqarsima-gangat pineqaatissiissutaasaraluartutut iliuuserisap pineqaatissiissutaassannginnera pinerluttulerinermi inatsisunik atuutsitsinermi assingusumik naatsorsuuteqarto-qarpoq. Tamatumunnga assersuutit tassaapput taassuma soqutigisaanik piaartumik isumaginnissinnaaniarluni allap tamaaniinnginnerani arlaata allakkanik ammaanera, taassuma inigisaanut isernera, imaluunniit biilianik atuinera.

Aperinissamut periarfissaqarsimassappat iliuuseqartup taassuma iliuuserisami akue-rineqassanerani naatsorsuuteqarsinnaanera pineqarmat naatsorsuutigisinnaasatut akuerineqartumik immikkut ittutut pisoqarfiusoq pineqarsinnaavoq.

Pisoqarfinni, negotiorum gestiomik atuisoqarsinnaaffinni akulerunneq inuup soquti-gisaanik isumaginninnissamut pisariaqartinneqassaaq, inullu tamatumunnga nammineq isumaginnissinnaassanngilaq. Pisoqarfiup taamaattussaaneraniq pisoqarnissaanut naleqqiullugu ingerlateqqeqqusaanngitsutut naammaginantumik iliuuserisaqarneq pineqassaaq. Taamaalilluni akulerunnerup ilersorniagaanut iluaqtissamut naamma-ginantumik naleqqiullugu akulerunnerup inissisimanera pillugu oqimaaqatigiissitsiso-

qassaaq, soqutigisarisani aaqqiagiinnginnernik pisoqanngimmat akulerunneq inatsisunik atuutsitsinermut tunngasuusinnaavoq, naak nalinginnartut ajornartoorfilittut pisoqarfimmi pisariaqartitaasunut naleqqiullugu naleqassutsini assigiinngissutaasoq annikinnerugaluatoq. Siunertamut tamarmiusumut tamakkiisumik missiliuinerup, inuit taakku marluk akornanni pissuserisaasut, aamma sinnerisa piunerisa kingornatigut iliuuserisaq allap soqutigisarisani naammaginartumik illersorneqarsinnaasumillu iliuuserisaaneratut isigineqarsinnaanera aalajangiisuvoq.

Negotiorum gestiop pineqaatissiissutaasusaanngitsup killilersornera kinaassuser-siunngitsumik pisunik pineqaatissiinermik tunngaveqassaaq, aamma taanna soqutigisarisani isumaginniffigisassaq noqqaassutigineqanngitsumik akulerunnermi eqqunngitsuliorfigineqartutut misigisaqassatillugu pineqaatissiissuteqar-nissamut killiliinngilaq. Allat akulerun-nissaannik sioqqutsisumik inuk piu-masaqarsimangippat tamanna ataqqiniarneqassaaq.

Kapitali 6: Inunnut kalerrisaarutininik imaluunniit sumiiffissiutinik atuinerit

Meeqqanut aamma inuusuttunut tarnimikkut piginnaasakitsunut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut imaluunniit najugaqarfimmut inissitanut kalerrisaarutininik imaluunniit sumiiffissiutinik atuinerit

§

Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi kapitali 5

§12. Kommuni najugarisami kommunalbestyrelsi ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup qinnuteqaateqarneratigut, meeqqanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmut najugaqarfimmulluunniit inissinneqarsimasunut aammalu tarnikkut pissutsimikkut annertuumik ataavartumillu piginnaasakitsunut kalerrisaarutit sumiiffissiutillu inunnut ataasiakkaanut atugassiat piffissami killilikkami atorineqarnissaat pisuni immikkut ittuni aalajangersinnaavaat, imaappat:

1. meeqqap ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmik qimatsinermigut imminut allanilluunniit timikkut ajoqusernissamut ulorianartorsiortitsilernissaa aarlerinaateqarpat,
2. kalerrisaarutit sumiiffissiutilluunniit inunnut ataasiakkaanut atugassiat aarlerinartup tamatuma pinngitsoortinnissaanut tapertaasinnaappata, aamma
3. kalerrisaarutit sumiiffissiutilluunniit inunnut ataasiakkaanut atugassiat atornissaanut angajoqqaatut oqartussaasut akuersisimappata. Angajoqqaatut oqartussaasuseq ataatsimoorunneqarpat, angajoqqaatut oqartussaasut tamarmik marluullutik akuersisimassapput.

Imm. 2. Imm. 1 naapertorlugu iliuutsit aallartinnissaannut piumasaqaatinik naliliinermi, tulliuuttut pigineqarnerat kommunalbestyrelsip qulakkiissavai:

1. pineqartup piginnaasakissusia pillugu suliamut attuumassuteqartumik uppersarsaatit pisariaqartinneqartut,
2. perorsaariaatsikkut periutsit, iliuuseqarfiginninnerup aallartinneqannginnerani atorlugit misilinneqarsimagaluartut pillugit nassuiaat, siunertallu angunissaanut periutsit soq naammassimannginnerannut nassuiaat ilanngullugu, aamma
3. meeqqap inissinneqarfigisap avataani nammineerluni ingerlasinnaanngornissaa anguniarlugu perorsaariaatsikkut periutsit, iliuuseqarfiginninnerup peqatigisaanik atorlugit misilinneqartussat pillugit nassuiaat.

Imm. 3. Imm. 1 naapertorlugu iliuutsip aallartinnissamut piumasaqaatit eqqortinneqarsimaneramik naliliinermi, meeqqap ukioqqortussusianut inerisimassusianullu naapertuuttumik meeqqap isummersuutai naammaginatutimik pingaartinneqarsimanersut kommunalbestyrelsip ilanngullugu misissussavaa.

§ 13. Iliuuseqarfiginninneq, tak. § 16, sivisunerpaamik qaammatit sisamakkaarlugit aallartinneqarsinnaavoq. Pisuni ataasiakkaani piviusunik naliliineq tunuliaqutaralugu piffissap siviussusissaa aalajangersarneqassaaq. Iliuuseqarfiginninnerup atornissaanik aalajangiinnermut piumasaqaatit eqqortinneqarsinnaajunnaarpata, iliuuseqarfiginninneq unitsinneqassaaq.

§ 14. § 16 naapertorlugu kalerrisaarutininik sumiiffissiutinillu inunnut ataasiakkaanut atugassianik atuinissamut aalajangiisinaanermut, atortut meeqqap ingerlaffiinik ataavartumik nakkutigininnermut atorineqarsinnaasut ilaanngillat.

Sullinniakkat

36. Meeqqanut aamma inuusuttunut ikittunnguanut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut imaluunniit najugaqarfinnut inissinneqarsimasunut, aammalu tarnimik pissusaatigut annertuumik taamaattuartaasamillu piginnaasakitsunut, aammalu aqqusinikkut angallaffinni kisimiilluni ingerlasinnaanngitsunut, imaluunniit meeqqamut imaluunniit inuusuttumut ulorianartoqarfiusinnaasuni angalaarsinnaanngitsumut kalerrisaarutินิก aamma sumiiffissiutินิก atuinerit aallartinneqarsinnaapput.

Pineqartut tassaasinnaapput ineriartornerminni kinguarsimasutut meeqqat anginerit, piviusuni meeqqatut minnertut iliuuseqartartut, taamaattumillu aqqusinerni angallaffinni isumannaatsumik angalaniarlutik, aammalu soorlu taserni, kuunni, naatsiivinni tasiliani, kiisalu ikaartarfiit eqqaanni, imaluunniit silap qanoq issusianik sianigisaqarluni inersimasumik ilaqartariaqartartut.

Atugassat arlallit tamaaniinneranni inummut aalajangersimasumut pisuni immikkut ittuni inummut kalerrisaarummik imaluunniit sumiiffissiummik atuisinnaatitaaneq pineqarpoq. Taamaalilluni meeqqanut aamma inuusuttunut inissinneqarsimasunut tamanut kalerrisaarutินิก imaluunniit sumiiffissiutินิก aaqqiissutaasunik atuisoqartarnissaq pineqanngilaq.

Perorsaanikkut iliuuseqarnermut tapiliussat

37. Taamaalillutik pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi kapitali 5 naapertorlugu inissiiffiit pisoqarfinni immikkut ittuni perorsaanikkut tapersersuillunilu iliuuserisat, aamma isumassuinerimut tunngasutut suliap ilasiffiginissaannut periarfissaqarput, taamaalillutik pisariaqassappat tamanna pillugu aalajangiussineq malillugu, aamma piffissamut killilikkamut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiutitut aaqqiissutit atorneqalersinnaallutik, tamatumani meeqqani aamma inuusuttuni pineqartuni, kiisalu innuttaasuni allani, soorlu aqqusinerni angallattunik, inuit ajoqusernissaat pinaveersinniarneqarlutik. Pineqartoq taamaallaat perorsaanermut iliuuserisamut ilaliussaanerata pineqarnera erseqqissarneqassaaq. Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiutitut aaqqiissutit meeqqamut imaluunniit inuusuttumut annertunermik angallattoqarfinni isumannaallisaataanngillat, tassaappulli meeqqamik imaluunniit inuusuttumik sumiiffissiuinissamut sakkuusut, taamaalillutillu sakkuupput inuup timimigut ilungersunartumik ajoqusernissaanut aarleqqutaasumik pakkersimaarinissamut ilalersuisinnaasutut naatsorsuutigineqarsinnaasut.

Taamaalillutik inissiisarfinni sulisunik ilisimasalinnik perorsaanermik suliagarneranik kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiutitut aaqqiissutit taarsiinnaanngillat imaluunniit taarseeqqusaanngillat, aamma meeqqamut imaluunniit inuusuttumut naleqqiullugu perorsaanikkut iliuuserisamik suliarinittuqartuassaaq, taamaalilluni

pisogarfinni aalajangersimasuni karlerrisaarutitut imaluunniit sumiiffis-
siutitut aaqiissunik atuinermik taarsiinnaasunik perorsaanermi periut-
sinik ineriartortitsisoqarsinnaassammat.

Ataavartuunngitsumik nakkutiginnineq

38. §12-imi aaqiissutinut ilutsit marluk pineqarput:

1. kalerrisaarutit, meeqqap imaluunniit inuusuttup najugaq qimassap-
pagu sulisunut imaluunniit ilaqutaasunut kalerrisinnaasut, aamma
2. sumiiffisutit, paaqqinnittarfimmit imaluunniit najugaqarfigisamit
taanna tammarsimassappat meeqqamik imaluunniit inuusuttumik
sumiissusersinissamut atorneqarsinnaasut.

Taamaalilluni meeqqap imaluunniit inuusuttup najugaqarfigisamit anineranut
killilersuiniarluni imaluunniit nakkutiginninniarluni aaqiissutini taakkunani
unioqqutitsinani atorneqarsinnaasuni killilersuuteqartoqarpoq.

Taamaattumik inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffisutitut aaqiissutinik
inuuq ingerlaarfigisaasa ataavartumik nakkutiginnissaannut naleqquttunik atuineq
inerteqqutaavoq, soorlu ima ittunik:

- videoliuutit imaluunniit tamakkununga assingusut,
- parnaarsaatit kodillit, meeqqap imaluunniit inuusuttup kodimik toorsinissamut
tunngavissaqanngikkaangat matup ammarsinnaaneranut immikkut ittumik
kodimik toorsinissamut tunngaviliisut, imaluunniit
- matumik anisarfimmik parnaarsineq, tamatumani meeqqap imaluunniit
inuusuttup najugaqarfigisami uninngatiinnarnissaa siunertarineqarluni.

Matut silarliit aqqusinemullu matut parnaarneqarnissaannik tamatigoortumik
inerteqqutiginnissaat pineqanngilaq. Taassuma tamatuminnga kissaateqalernerani
meeqqap imaluunniit inuusuttup anisinaanissaa aalajangiisuvoq.

Tillinniarnermik, imaluunniit susassaqaanngitsunik isernissanik pakkersimatitsiniarluni
najugaqarfinni nalinginnaasuni matut taakku nalinginnarmik parnaarsimatinnerisut
annertussuseqartumi matut silarliit aqqusinemullu matut illup iluanit paarnaarsin-
naassapput. Tamannalu ulluunerani unnuaanerani atuuttuvoq.

Matumik silarlarmik parnaarsinerup taakku kissaatigissappassuk najugallit tamarmik
aninissamut akornusigaanerannut assingusinnaanerata sianiginissaa pingaartuuvoq.
Taamatut pisogarpap pineqartoq tassaavoq kiffaanngissutsimik arsaarinneq, paar-
lattuanik matunit anisarfinnik qitiusutut inissisimaffilinnit ataatsimit imaluunniit arla-
linnit najugaqarfiusumik qimataqarnissamut periarfissaqassanngippat. Taama ittumik
pisogassappat matut anisarfii allat, aammalu annikinnerusutut pingaartuutitatut
inissisimaffillit parnaarnissaannut malittarisassiat pakkersimaarinninngillat.

Inunnut ataasiakkaanut aaqqiissutit

39. Aamma kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuinissamut piumassaqaat tassaavoq inummut tunngasutut aaqqiissutaanis-saat. Taamaalilluni tamanna ima paasineqassaaq inissiiffittut sumiiffigisamit, imaluunniit najugaqarfigisatut sumiiffigisamit, imaluunniit najugarisap silataanii-lerluni inuit ataasiakkaat aninineranik aaqqiissutit taamaallaat nalunaarsueqqusaa-nerat. Aalajangersagaq malillugu aaqqiissutinik, najugallit tamarmik angalaneramik nalunaarsuisunik atugaqarnissamut toqqammavissaqanngilaq.

Matumi silarlermi imaluunniit naatsiiviup matuani – isertunik aamma anisunik – angal-lattoqarnermik sianiginnitsitsisunik matumi sianeq imaluunniit assingusoq tassaan-ngillat najugallit angalanerannik nalunaarsuisuutitsisut.

Akuersilluni atsiorneq

40. Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 12 malillugu kalerrisaarutitut imaluun-niit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuinissamut akuersilluni atsiugaqartoqarsimaneq piumasaqaataavoq. Ingerlatassap aallartisarnissaanut atsiuilluni akuersisussaq tassaavoq angajoqqaatut oqartussaassusilik. Angajoqqaatut oqartussaassuseq inuit marluk pigissappassuk taakkunanit tamanit atsiukkamik akuersisummik peqarto-qassaaq.

Kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuinissaq pillugu aalaja-ngiinerni meeqqap imaluunniit inuusuttup isumai taassuma ukioqqortussusianut ineri-simassusianullu naapertuutsillugit naleqquttumik pingaaruteqartitaassapput.

Meeraq imaluunniit inuusuttoq attaveqarniarnermini, imaluunniit eqqarsartariaatsimi-ni piginnaasakikkaangat meeqqamut imaluunniit inuusuttumut ukioqassusianut aam-ma innarluuteqarnermut attuumassutilinnik tapersersuinissaq, aammalu tusaaneqar-nissaanut pissarsiaqartitaanissaanut immikkut ittunik pisariaqartitsisoqarsinnaavoq.

Qinnuteqarneq

41. Pisimasoqarfinni immikkut ittuni pisoqarfimmi aalajangersimasuni tassani, aamma piffissami killilikkami meeqqamut tassunga, imaluunniit inuusuttumut tas-sunga paaqqinnittarfimmi imaluunniit najugaqarfigisami inissinneqartumut inuttut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinik atuisoqarsinnaaneq pil-lugu aalajangiisinnaanermut paaqqinnittarfiup imaluunniit inissiisarfiup kommunal-bestyrelsimut qinnuteqartussaamera pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 12-ip malitsigaa.

Taamaalilluni meeqqanut imaluunniit inuusuttunut inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissititut aaqqiissutinik atuinissamut sumiiffimmuut kommunalbestyrelse peqqussuteqarsinnaangilaq, soorlulusooq angajoqqaatut oqartussaassusillit namminneq inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissititut aaqqiissutinik atuinissaq pillugu kommunalbestyrelsimut qinnuteqarsinnaanatik.

Aalangersagaq nammineq aalangiussa qarfigisinnaasaq

42. Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 12 tassaavoq aalangersagaq nammineq aalangiussa qarfigisinnaasaq. Taamaalilluni kommunimi pineqartumi aalangersakkap atorpeqarsinnaassanera pillugu kommunalbestyrelse aalangiisinnavaoq. Taamaalilluni kommunimi pineqartumi aalangersakkap atussannginnera aalangiunneqarsimassappat qinnuteqaatinik suliaqarnissap kommunalbestyrelsip itigartitsissutigisinnaavaa.

Aallartisaanissamut atugassarisat

43. Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 12-ip atugaanissaa pillugu kommunalbestyrelse aalangiussa qarfigisimassappat inummut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissititut aaqqiissummik aallartisaanissamut atugassarisat malittarisaanerat kommunalbestyrelsip nakkutigissavaa.

Atugassarisat tullinguuttut malittarineqarneri kommunalbestyrelsip qulakkiissavai:

- Meeqqap imaluunniit inuusuttup paaqqinnittarfimmik imaluunniit najugaqarfigisamik qimatsinermini imminik imaluunniit allanik inuttut ajoqusiinissaanik sooq aarleqquteqarnermut nassuiaat, takuuk inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 1.
- Aarleqqutaasumik tassannga pakkiinissamut qanoq ilillutik kalerrisaarutitigut imaluunniit sumiiffisuutitut aaqqiissutit ilalersuuteqarsinnaanerit, takuuk inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 2.
- Angajoqqaatut oqartussaasut atsiugarisaattut akuersissummik, imaluunniit angajoqqaat oqartussaassusaannik inunnit marlunnit piginnittoqarnermi taak-kunanit atsiukkatut akuersissummik peqarnersoq, takuuk inatsimmi § 12, imm. 1, nr. 3.
- Piginnaasakinnermut pisarialittut suliamut attuumassuteqartunik uppernarsaassutit, takuuk inatsimmi § 12, imm. 2, nr. 1.
- Ingerlatsinerup aallartisarnissaa pillugu innersuutigisaaq sioqqullugu perorsaariaatsimi periutsit sorliit misiliutitut ator neqarsimanersut, takuuk inatsimmi § 12, imm. 2, nr. 2.
- Namminersuutigisaminik inissiisarfiup avataani meeqqamik imaluunniit inuusuttumik angalasinnaatitsilerniarluni ingerlatarisap saniatigooraluni perorsaariaatsimi periutsit sorliit ator neqarneqartussaeneri, takuuk inatsimmi § 12, imm. 2, nr. 3.
- Pineqartup ukioqarneranut inersimassuseqarneranullu naapertuutsitsilluni meeqqap imaluunniit inuusuttup isumai naammaginatsumik pingaaruteqarti-taasimanersut, takuuk inatsimmi § 12, imm. 3.
- Piffissaq sorleq qinnuteqaataanersooq, taamaattorli qaammatit sisamakkaar-tillugit, takuuk inatsimmi § 13.

Ingerlatarisassap aallartisarnissaanut akuersisoqarneq sioqqullugu annikinnerusutut akuleruttuusunut, taamaalisukkullu toqqissisimanermik pilersitsisunut kalerrisaaruti-tut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutinut allatut qinigassanik pilersitsisoqarsin-naanersooq kommunalbestyrelsip sianigissavaa. Assersuutigalugit perorsaariaatsikkut periutsitut, imaluunniit inooqatigiiffimmi neqeroorutit atugaanerit ittuusinnaap-put, ilanngullugit inooqatigiiffimmi attaveqarfiit, inuttullu attavigisat. Pisoqar-finni ataasiakkaani tamakkunani kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffissiuutitut aaqqiissutit pisariaqartitaassaneri pillugit isumaliutaasuni taamatut ittutut allatut qinigassanik atuinissanik periarfissat ilaatinneqassapput.

Aamma inummik ajoqusiinissamut aarleqqutaasumik annikillisaanermik inummut kalerrisaarutitut aamma sumiiffissiuutitut aaqqiissutaasup ilaler-suutigisinnanera pillugu isumaliutaasuni inissiisarfiup nunami sumiiffiu-sumi inissisimaffigisaa ilaatinneqartariaqarpoq.

Piffissaq pineqartoq

44. *Inunnut kalerrisaarutitut imaluunniit sumiiffisiutitut aaqqiissutit atornissaat taamaakkallartussaapput, annertunerpaamillu qaammatit sisamat tikillugit ataasiakkaartitatut piffissanut aalajangerneqarsinnaallutik, takuuk inatsimmi § 13.*

Pisoqarfimmi aalajangersimasumi tassani piffissaq meeqqap imaluunniit inuusuttup inissiiffiup avataani isumannaatsumik ingerlanissamut ilinniarnissamik periarfissaanik takussutissiisariaqarpoq, aammalu pisariaqavissortunut naleqqiullugu sivisunerunngisaannassaaq.

Piffissap ingerlanerani ingerlatarisap aallartisarnissaanut atugassarisat atorunnaasappata ingerlatarisap unitsinneqassaaq.

Nutaamik qinnuteqarneq

45. *Piffissap naanerata kingorna ingerlatarisap aallartisarnissaa pillugu inissiisarfik kommunalbestyrelsimut qinnuteqaqqissinnaavoq. Taamaalilluni atugaasut suli naapertuutsinneqassappata ingerlatarisap piffissanut tullerriaartunut arlalinnut ingerlataq aalajangersaavigineqarsinnaavoq. Taamaattorli piffissamut annertunerpaamik qaammatit sisamat tikillugit kommunalbestyrelse aalajangiussisinnaavoq, aatsaallu tamatuma kingornatigut atugassarisat suli naapertuutsitaaneri pillugit qinnuteqaat nutaaq tunngavigalugu nalilersuisinnaalluni. Taamaalilluni atugassarisat suli naapertuutsinneqassappata piffissap naanerani ingerlatarisap imminek aallartisarneqartarnissaa pillugu aalajangiussaartoqarsinnaanngilaq.*

Taamaalilluni akuliunneq pisariaqarnerisooq, aammalu pissaanermik atuinnermut tunngavigisat aallaavigalugit inummut kalerrisaarutitut aamma sumiiffisiutitut aaqqiissutaasup akulerunnertut iliuuserisamut taarsinneqarsinnaasunik meeqqanut ataasiakkaanut taakkununga naleqqiullugu perorsaanermit periutsinik ineriartortitsinerup sulissutigiuarneranik sammisaqartoqarnerisooq kommunalbestyrelsip akuttooqatigiiaartumik nalilersortassavaa.

Kapitali 7: Katerisimaartarneq aamma pulartoqartarneq

Katerisimaartarneq aamma pulartoqartarneq

46. Angerlarsimaffiup avataani inissisimanerup nalaani meeraq imaluunniit inuusuttoq angajoqqaaminik aamma attaveqarfigisartakkanik, ilaallutik qatanngutit, aanaat aataallu, ilaquuttat sinneri, ikinngutit il.il. katerisimaaqatiginnissinnaanermut aamma attaveqarnissamut pisinnaatitaaffeqarpoq.

Meeqqap imaluunniit inuusuttup ajunnginnerpaamik atugaqarnissaa sianigalugu meeqqap imaluunniit inuusuttup aamma angajoqqaat aamma attaveqarfigisartakkat akornanni attaveqartitsiuarnissaq kommunalbestyrelsip isumagissavaa. Katerisimaarnerup aaqissuussaanerani meeqqap imaluunniit inuusuttup angajoqqaanut aamma attaveqarfigisartakkanut attaveqarfinnik qanittuusunik pilersitsinissamut aamma attassinissamut, aamma piffissamut ungasinnerusumut periarfissaqarnissaa pingaartuutinneqassapput, takuuk meeqqanut aamma inuusuttunut ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 33.

Tamatigoortutut meeqqap imaluunniit inuusuttup ilaquuttanit, ikinngutinit imaluunniit peeqqanik pulaartoqarnissamik periarfissaanik ajornartitsisutut inissiisarfiup pulaartoqarneq pillugu malittarisassiai isumaginninnermut inatsisaasunut naapertuuttuunngillat.

Taamaattorli inissiinermut pissutsit atugaaneri malillugit pulaartoqarnerup qanoq pinissaanut erseqqinnerusumik malittarisassianik, soorlu ullukut qaqugukkut pulaartoqaqqusaanernut tunngasunik inissiisarfik aalajangersaasinnaavoq. Taamatuttaaq inunnik iliuuserisamikkut suliffimmi malittarisassianik paatsuugassaannngitsumik unioqqutitsisunik inissiisarfik anisitsinnaavoq. Taamatuttaaq inissiinermut pissutsit atugaaneri malillugit torersuonissamut aamma isumannaallisaanissamut sianiginnilluni tamanna pisariaqassappat, soorlu ilaquutaasut assut imersimarpasinneranni, pisoqarfinni ataasiakkaani katerisimaarnissamik imaluunniit attaveqarnissamik inissiisarfik pakkersimaarinnissaaq, takuuk ilitersuummi imm. 16. Taamaattorli attaveqarfigisartakkani inunnut aalajangersimasunut meeqqap imaluunniit inuusuttup attaveqartarnera pillugu atajuartussamik pinngitsuuisitsinissamik inissiisarfik aalajangiussaqaarsinnaanngilaq.

Kapitali 8: Pissaanermik atuinernik nalunaarsuineq nalunaarutiginninnerlu

Nalunaarsuinnermut immersuiffik

47. Inuup kiffaanngissuseqarneranut akuliunnernik aallartitsisoqarnerit tamaasa nalunaarsuisoqartassaaq, aammalu kommunimut najugaqarfigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut, Naalakkersuisunut, aammalu meeqqanut ataasiakkaanut ajornanngippat meeqqatut illersuisuannut nalunaarutiginnittoqartassaaq. Nalunaarsuinnermut aamma nalunaarutiginninnermut siunertaq tassaavoq pissaanermik atuinuq pillugu malittarisassiat malittarineqarnerannik Naalakkersuisut nakkutigisinnannissaat. Taamaalisukkut pissaanermik atuinuq pillugu oqartussaasut ilaasut tamarmik ilisimatinneqassapput.

Nalunaarutiginninnerit tunngavigalugit unnerluussinissamut, imaluunniit allatut ittumik malitseqartitsinissamut pisariaqartitsineq pillugu Naalakkersuisut nalilersuissapput.

Pissaanermik atuinuq nalunaarutiginnissaanut nalunaarsuinnermut immersugassanik Naalakkersuisut suliaqartuupput. Pissaanermik atuinuq pillugu inatsimmi kapitali 8-mi nalunaarneqartunik paasissutissanik taakkuninnga immersuiffiit minnerpaamik imaqqassapput. Paasissutinik ilassutissanik Naalakkersuisut kissaateqarpata taakku immersuiffimmut ilanngunneqarsinnaapput.

Pissaanermik atuinuq suussusiinut tamanut ataasiakkaanut immersuiffiup suliarinissai nalunaaruteqarnermut atatillugu piumasaqaataangillat, taamaallaalli paasissutissanut minnerpaamik piumasaqaataasut malittarineqarnerat qularnaarneaqaannassaaq.

Nalunaarutaasut tunngavigalugit nalunaarutitut malitseqartitsinerup pisariaqassanera pillugu Naalakkersuisut nalilersuisariaqarput.

Inissiisarfinit ataasiakkaanit taakkunanit nalunaarutit amerlassusaannut, taakkunungalu atatillugit akuttunngitsunik takkuffigisartagaannut inissiisarfinit tunngatillugit malitseqartitsinissap pisariaqartinneranik nalunaarutit ilaatigut Naalakkersuisunut ataatsimut isiginniffimmik tunisaqassapput.

Aamma assersuutigalugu meeqqanut aamma inuusuttunut aalajangersimasunut pissaanermik atuinuq pillugu amerlasuunik nalunaaruteqartarnerit nalunaarutini takuneqarsinnaassapput. Pisuni aalajangersimasuni taakkunani pissaanermik atuinuq pinngitsoortinnissaanut pinaveersinnissaanullu suut iliuuserineqarsinnaanerit mисуinnermik tamanna malitseqartitaasinnaavoq.

Aammattaaq inssiiffiusuni ataasiakkaani taakkunani nalunaarutit ilinniagaqarnermik ingerlatami ilaatinneqarsinnaapput. Sapinngisamik pissaanermik atuineq pinngitsoor-niarneqassaaq, aammalu pissaanermik atuinerit amerlassusaasa ikilisinnissaanik pisa-riaqartitsineq, aammalu taakku qanoq ilillutik ajornanngippat ikilisinneqarsinnaaneri pillugit oqaluuserinnittoqarsinnaavoq.

Nalunaaruteqarluni immersuiffiit kommunimut najugaqarfigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut, Naalakkersuisunut, aammalu meeqqanut ataasiakkaanut ajornanngippat meeqqat illersuisuannut nassiunneqartarnissaat pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi piumasaqaataavoq.

Iliuseqarnissamut pisussaaffeqarput Naalakkersuisut, taamatulli iliornikkut mee-qap inssiiffigisaatut kommunia, kiisalu meeqqap najugaqarfigisaatut kommunia meeqqap atugarisai pillugit ilisimatinneqassapput.

Pissaanermik atuinermik akuerisaasumik nalunaarsuineq

48. *Pisoqarfinni tullinnguuttuni pissaanermik atuinermik nalunaarsuisoqassaaq:*

1. pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 10 malillugu timi atorlugu pissaanermik atuineq, aamma
2. allatut ajornartumik imminut illersortariaqarneq, aamma allatut ajornartillugu qanoq ilioriarsinnaatitaaneq.

Pissaanermik atuineq akuerisaq pillugu nalunaaquttap akunneri 24-t qaangiutsinnagit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup pisortaa, imaluunniit taassuma taartaa nalunaarutitut immersuiffimmi nalunaarsuissaaq.

Immersuiffimmik suliarinnittuupput Naalakkersuisut. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 20 malillugu nalunaarutitut immersuiffiup minnerpaamik immersuiffissat makku imarissavai:

- meeqqap/inuusuttup aqqa, aamma qassinik ukioqarnera,
- akuliunnermut piffissaq,
- akuliunnerup sivissusia,
- akuliunnerup suussusia, aamma
- akuliunnermut tungavigisaaq.

Pissaanermik atuilersitsisutut akuliunnermi meeraq imaluunniit inuusuttoq ilaasimasooq immersuiffimmi nalunaaruteqarnermik ilisimatinneqassaaq, aammalu pisoqarnermut nammineq nassuiaatigisamik tamatumunnga ilanngussaqaartitsinissaminut periarfissinneqarluni. Meeqqap imaluunniit inuusuttup nassuiaataa immersuiffimmut ilaliunneqassaaq.

Meeraq imaluunniit inuusuttoq attaveqarniarnikkut imaluunniit siunersisaqarsinnaanikkut piginnaasakissappat meeqqap imaluunniit inuusuttup tusarneqarnissaminut ukioqassutsimigut aamma innarluuteqarnermut attuumassutilittut tapersersugaaneranut aamma taarteqaartitsiffigineranut immikkut ittumik sianiginnittoqassaaq, aamma ilanngullugu pisoqarfimmik nammineq misigisaminik nassuiaanissaanut sianiginnittoqarnissaaq, imaluunniit meeqqap imaluunniit inuusuttup qisuariaataanik aamma takutitariniagaanik allatut ittunik nassuiaanermik imaluunniit paasinninnermik pissarsisoqarnissaaq qulakkeerneqassalluni.

Nalunaaruteqarfittut immersuiffik neqerooruteqarfiusumi immikkut ittutut atugasiatut katersuisarfimmiinneqassaaq. Tamatumunnga siunertaq tassaavoq neqerooruteqarfiusumi pissaanermik atuinermik nalunaarutitut tamanut nakkutilliisartutut oqartussaasoqarfiup qaqugukkulluunniit pissarsinnaanissaa.

Oqaaseqaatiminik ilaqartillugu nalunaarutitut immersuiffiup assinganik ullut pingasut qaangiutsinnagit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup pisortaa imaluunniit taassuma taartaa najugaqarfigisatut kommunimut, angerlarsimaffittut kommunimut, Naalakkersuisunut, meeqqallu ajornanngippat meeqqap illersuisuanut nassiussissaaq. Taamaalilitut inissinneqarfigisamat naleqqiullugu, imaluunniit meeqqamut imaluunniit inuusuttumut naleqqiullugu pis-

saanermik atuinnermut piaartumik malitseqartitsinissaminnut Naalakkersuisut aamma kommunit periarfissinneqassapput.

Pissaanermik atuineq akuerisaq pillugu angajoqqaatut oqartussaasup ilisimatinnissaa pillugu pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi piumasaqaateqartoqanngilaq, taamaattorli aqutsinermi ileqqorissaarnerup malitsigaa meeqqap ulluinnarni atugarisai pillugit angajoqqaat ilisimatittarnissaat, ilanngullugu aamma pissaanermik atuinnermut tunngassutilinnik nalunaarutaasinnaasut pillugit ilisimatittarnissaat. Ingammik meeqqanut aamma inuusuttunut, tarnikkut aamma/imaluunniit timikkut piginnaasakissutsimik tunngaveqarlutik pisoqarfimmut namminneq nassuiaasinnaanngitsunut tunngatillugu angajoqqaat tamatigut ilisimatinneqartariaqarput.

Immersuiffiit Naalakkersuisut misissortarpaat. Nalunaarutigisat eqqortuunerannik Naalakkersuisut nakkutiginninnerat qulakkeerissaaq, tassalu timi atorlugu pissaanermik atuinnerit akuerisat pineqarnerisut, takuuk ilitersuummi imm. 19. Aamma pissaanermik atuinnernut malitseqartitsinissamut tunngavissaqarnerisut Naalakkersuisut nalilersortariaqarpaat. Pissaanermik atuinnernik malitseqartitsinernut patsisaasut tassaasinnaapput inissiisarfiit ilaasa pissaanermik atuinnernik immikkut ittumik amerlasuunik peqarfiusarnerat, imaluunniit pissaanermik atuinnermik akulikitsumik atuisartunik aalajangersimasunik immikkoortoqarfinnik peqartarnera, imaluunniit timi atorlugu pissaanermik atuiffigisat tassaasut meeqqat aamma inuusuttut aalajangersimasut.

Pisoqarnermut Naalakkersuisut oqaaseqaateqassappata kommune najuuffiusoq tamanna pillugu ilisimatinneqassaaq. Pissaanermik atuineq pillugu nalunaarummut immersuiffiup assinganik kommune najuuffiusoq pissarsereersimavoq, taamaattumillu inissiisarfimmit aamma Naalakkersuisunit pissaanermik atuineq pillugu nalunaarummut sunik malitseqartitsiniarnermik ilisimatsitsineq ajornanngippat ilalernerqarsinnaavoq.

Inuup timaanik aamma inimik sumiiffigisamik misissuinerup nalunaarsornera

49. *Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni meeqqap imaluunniit inuusuttup timaanik imaluunnit inimik najugaqarfigisaanik misissuisoqassatillugu paaqqinnittarfiup pisortaata, imaluunniit taassuma taartaata nal. akunneri 24-t qaangiutsinnagit nalunaarutitut immersuiffimmi misissuineq nalunaarsussavaa, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 21. Inuup timaanik imaluunniit inimik najugaqarfigisaanik misissuinnermut tunngasunik nalunaarsuinnermut immersuiffik minnerpaamik immikkoortunik tulliuttunik imaqassaaq:*

- meeqqap/inuusuttup aqqa, aamma qassinik ukioqarnera,
- misissuinnermut piffissaq,

- misissuinerup sivissusia,
- misissuinerup suunera,
- misissuinerup isumaginnittut inuit kikkuuneri,
- misissuinissamut tunngavissiisutut tunngavigisat aalajangersimasut, aamma pigisat sorliit nassaarineqarneri, aamma
- § 15 malillugu misissuinerup pisariaqartinnissaanut tunngavissiisimasutut patsisaasunik aalangersimasunik ilaqartillugu nassuiaat.

Meeraq imaluunniit inuusuttoq timiminik imaluunniit iniminik najugaqarfigisaminik misissuiffigitinneqartoq nalunaarutaasunik ilisimatinneqassaaq, aammalu misissuinermut nammineq nassuiaatigisaminik ilaqartitsinissaminut periarfissinneqarluni.

Meeqqap imaluunniit inuusuttup nassuiaataa nalunaarutitut immersuiffimmut ilanngunneqassaaq.

Ullut pingasut qaangiutsinnagit paaqqinnittarfiup pisortaata, oqaaseqaatini ilaatillugit nalunaarutitut immersuiffik najugaqarfigisatut kommunimut, angerlarsimaffittut kommunimut, Naalakkersuisunut aamma meeqqap ajornanngippat meeqqap illersuisuanut nassiuatissavaa.

Taamaalilluni meeqqap imaluunniit inuusuttup najuuffigisaatut kommunia meeqqamut imaluunniit inuusuttumut pisoqarfigisamik erninnaartumik malitseqartitsinissaminut periarfissinneqassaaq, soorlulusooq neqerooruteqarfiup tungaanut pisoqarfimmik malitseqartitsinissaminut periarfissinneqarluni.

Inuup timaanik aamma inimik najugaqarfigisaanik misissuinerit pillugit angajoqqaatut oqartussaassusillup ilisimatinneqarnissaa pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi piumasaqaataangilaq, aqutsinikkulli periusitsialaap malitsigaa meeqqap ulluinnarni atugarisai pillugit angajoqqaat ilisimatinneqartarnissaat, ilanngullugulu aamma inuup timaanik aamma inimik najugaqarfigisaanik misissuinerit tunngasunik nalunaaruteqaataasinnaasunik ilisimatinneqartarnissaat. Ingammik meeqqanut aamma inuusuttunut, tarnikkut aamma/imaluunniit timikkut piginnaasakissutsimik tunngaveqarlutik pisoqarfimmut namminneq nassuiaasinnaangitsumut tunngatillugu angajoqqaat tamatigut ilisimatinneqartariaqarput

Immersuiffiit Naalackersuisut misissortarpaat. Nalunaarutigisat eqqortuunerannik Naalackersuisut nakkutiginninnerat qulakkeerissaaq, tassalu meeqqap imaluunniit inuusuttup timaanik, imaluunniit inimik najugaqarfigisaanik misissuinissamut tunngavigisassat tamaaniittuusussaanerannut tunngatillugit. Aamma nalunaarutit malitseqarfigitinnissaanut tunngavissaqarnera pillugu nakkutillineq nalilersuissaaq. Pissaanermik atuinernut malitseqartitsinerit patsisaasut tassaasinnaapput inissiisarfiit ilaat meeqqat aamma inuusuttut timaanik, imaluunniit ininik najugaqarfigisaanik immikkut ittumik annertussusilimmik misissuisarnerat, misissuisarnermik immikkut ittumik ingerlataqartarnermik immikkoortoqarfiit aalajangersimasut imaluunniit sulisut aalajangersimasut iliuuseqartarnerat, imaluunniit meeqqanut aamma inuusuttunut aalajangersimasunut uteqattaarisarluni misissuisarnerit ingerlanneqartarnerat.

Pisoqarnermut Naalackersuisut oqaaseqaateqasappata kommune najuuffiusoq tamanna pillugu ilisimatinneqassaaq. Pissaanermik atuneq pillugu nalunaarummut immersuiffiup assinganik kommune najuuffiusoq pissarsereersimavoq, taamaattumillu inissiisarfimmit aamma Naalackersuisunit pissaanermik atuneq pillugu nalunaarummut sunik malitseqartitsinarnermik ilisimatsitsineq ajornanngippat ilalernerqarsinnaavoq.

Pissaanermik atuinermik akuerisaanngitsumik nalunaarsuineq nalunaaruteqarnerlu

50. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 22 malillugu pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi imm. Il-mik malittarisassianik unioqqutitsinerit nalunaarneqassapput, aammalu kommunimut najugaqarfiusumut, kommunimut angerlarsimaffigisamut aamma Naalakkersuisunut nalunaarutigineqassapput.

Pissaanermik atuineq akuerisaanngitsoq pineqartillugu pisoqarfiup kingornatigut kingusinnerpaamik aqaguani paaqqinnittarfiup pisortaanut sulisoq tamatumani akuusoq allakkatigut nalunaarummik tunniussaqaasaaq, taannalu oqaaseqaatiminik ilanngussaqaasaaq, kiisalu inunnit pisoqarnermik takusaqarsimasunit nassuiaatit ilanngullugit ullut pingasut qaangiut-sinnagit kommunimut najugaqarfigisamut, kommunimut angerlarsimaffigisamut, aamma Naalakkersuisunut nalunaarut nassiateqinneqassaaq.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 22 malillugu nalunaarutitut immersuiffiup minnerpaamik immikkoortut makku imarissavai:

- akulerunnermut tunngavissiisutut pissutsit immikkut ittut,
- akulerunnermut tunngavissiisumut iliuseqarnermut piffissaq,
- akulerunnermut piffissaq,
- akulerunnerup sivilissusia,
- akulerunnerup suuneranik nassuiaat,
- akulerunnerup siunertaanik nassuiaat,
- akulerunnermik kina isumaginninneranik nalunaarneq,
- akulerunnerup nalaani piffissami tassani meeqqap imaluunniit inuusuttup qanoq issusia, aamma
- meeqqap imaluunniit inuusuttup aqqa, aamma qassinik ukioqarnera.

Pissaanermik atuinermik pilersitaqartutut pisoqarfimmi ilaasimasutut meeraq imaluunniit inuusuttoq nalunaarsuineq pillugu ilisimatinneqassaaq, aammalu tassunga oqaaseqaateqarnissamut periarfissinneqassalluni. Meeqqap aamma inuusuttup oqaaseqaatai nalunaarutitut immersuiffimmut ilanngunneqassapput.

Meeraq imaluunniit inuusuttoq attaveqarniarnikkut imaluunniit siunersisaqarsinnaanikkut piginnaasakissappat meeqqap imaluunniit inuusuttup oqaaseqaatiminik paasisinissaanut ukioqassutsimigut aamma innarluuteqarnermut attuumassutilittut tapersersugaaneranut immikkut ittumik sianiginnittoqassaaq, imaluunniit meeqqap

imaluunniit inuusuttup qisuariaataanik aamma takutitariniagaanik allatut ittunik nasuiaanermik imaluunniit paasinninnernik pissarsisoqarnissaq qulakkeerseqassalluni.

Sulisoq pisumik takunnittoq, imaluunniit tamanna pillugu tunngavissaqartumik ilisimasaqartoq paaqqinnittarfiup pisortaanut nassuiaateqarnissaminut nammineerluni pisussaaffeqarpoq.

Sulisunut tamanut pisussaaffigisat taakku erseqqissaaviginissaat pingaartuuvoq.

Pisortanit unnerluussutigisinnaasatut unioqqutitsilluni iliuuseqarneq pillugu tunngavissaqartumik pasillertoqassappat nalunaarut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup pisortaata, imaluunniit taassuma taartaata najugaqarfittut kommunimut, angerlarsimaffittut kommunimut aamma Naalakkersuisunut erniinnaartumik nassitutissavaa. Naalakkersuisut politiit attaveqarfigissavaat.

Kommunimut najugaqarfigisamut, kommunimut angerlarsimaffiusumut, aamma Naalakkersuisunut nalunaaruteqarnermut peqatigititamik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup pisortaata sulisumut akuusumut nalunaarutip assinga tunniutissavaa.

Tamatuma saniatigut paaqqinnittarfiup pisortaa angajoqqaatut oqartussaasumut nalunaarut pillugu ilisimatitsissuteqassaaq, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 22, imm. 7. Ilisimatitsinermut iluserisassanut piumassaqaateqanngilaq. Taamaattorli angajoqqaatut oqartussaasumut ilisimatitsissut paasinartuussaaq, aamma inunnit ataasiakkaanit pissarsiarineqarsinnaassaaq.

Sulinermi kukkuluttornermut, imaluunniit pineqaatissiisutaasussatut pissutsinut, sulisoq sulineranut tunngasutut nalunaarutigineqartoq, pisoqarfimmi piviusutut atugaasunik saqqummiussinermik tunineqassaaq, aammalu saqqummiussamut allatut oqaaseqaatit tunniunnissaannut aqqutissiuunneqarluni. Taamaalisukkut saqqummiussaq pillugu oqaaseqaateqarnissamut pisussaaffeqartuunnginneranik sulisoq ilisimatinneqassaaq.

Sulisoq akuusooq tassaassappat paaqqinnittarfiup pisortaa nalunaarut toqqaannartumik kommunimut najugaqarfiusumut, kommunimut angerlarsimaffiusumut, aamma Naalakkersuisunut nassiunneqassaaq, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 22, imm. 8. Pisoqarfimmi tassani nalunaarutigisap assinga paaqqinnittarfiup taartaatut sulisup paaqqinnittarfiup pisortaanut tunniutissavaa. Nalunaaruteqarnermut suliap tiguenerata kingorna sap. akunneri arfinillit qaangiutsinnagit nalunaaruteqarnermut suliamit ingerlatsinermut tunngasutut kingunerisinnaasat tamakku pillugit Naalakkersuisut aalajangiussaqaarsimassapput. Ingerlatsinermut tunngasutut kingunerisinnaasat pillugit najugaqarfigisatut kommune, angerlarsimaffittut kommune, aamma angajoqqaatut oqartussaasoq ilisimatinneqassapput.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnut ingerlatsinermut tunngasutut kingunerisinnaasat assersuutigalugit tassaasinnaapput paaqqinnittarfimmi immikkoortoqarfimmit suli-sup immikkoortoqarfimmut allamut nuutsinnissaa, imaluunniit sulisumik soraarsitsineq. Aalajangiussaqaarneq pillugu allakkatigut paaqqinnittarfiup pisortaa, aamma suli-soq akuusoq taanna/taakku ilisimatinneqarumaarput.

Nalunaarutinik katersuisarfik

51. *Nalunaarutinut immersuiffiit katersuisarfimmi tassunga atugassiami toqqortarineqassapput, taamaalillutik nakkutilliisut takusaanerannut, imaluunniit paaqqinnittarfimmik misissuineranut atatillugu tamatigut pissarsiarineqarsinnaassammata.*

Kapitali 9: Maalaaruteqarnermi malittarisassiat il.il.

Maalaaruteqarnermi malittarisassiat tamatigoortut

52. *Pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi immikkoortoq II-mi aalajangersakkat unioqqutinnerinut maalaarutit kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelsimut apuunneqarsinnaapput, takuuk pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 24.*

Angajoqqaatut oqartussaassusillit imaluunniit meeqqamut imaluunniit inuusuttumut nakkutiginnittut maalaaruteqarnissamut pisinnaatitaapput. Aamma ajornanngippat suliameqataasut sinniisaa maalaaruteqarsinnaavoq.

Maalaaruteqarnermut iluserititassanut piumasaqaateqanngilaq. Taamaattumik maalaarut allatatut soorlulusooq oqaatigisatut tunniunneqarsinnaavoq.

Maalaarutip suliassartaanik isumaginninnermut atugassamik Naalakkersuisunit oqaaseqaammik kommune najugaqarfigisaaq maalaarummik isumaginninnermini pissarsiniassaaq, takuuk pissaanermik atuneq pillugu inatsimmi § 68. Pissutsinut maalaarutaasunut ilisimasaqartumit sulisumit tassannga nassuiaammik oqaaseqaat ilanngussivigineqassaaq. Aamma timi atorlugu pissaanermik atuinermik akuerisamik nalunaarsuinerit, inummik aamma inimik najugaqarfigisamik misissuinerimik nalunaarsuinerit, imaluunniit pissaanermik atuinermik akuerisaanngitsumik nalunaarsuinerit pillugit inatsimmi malittarisassiat malillugit ajornanngippat immersuiffimmi nalunaarsuinerup naqiterneranik oqaaseqaat ilanngussivigineqassaaq.

Tamakku saniatigut pissutsit maalaarutaasut tamakku misissugarinissaannik sapinngisamik piaarnerpaamik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi pisortaq, imaluunniit taassuma taartaa isumaginnissaaq. Misissuinerimut tassunga atatillugu meeqqamik imaluunniit inuusuttumik, pissutsinut maalaarutigineqartunut ilisimasaqartutut sulusunik, imaluunniit pisoqarfimmut takunnittuusinnaasunik oqaloqatiginnittoqassaaq. Pisortap inassuteqaataanik ilaqartillugu kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelsimut nassiuunneqartussaaq nalunaarusiaq suliareneqassaaq. Aamma siuliani eqqartukkatut sulisumit nalunaarusiaq, kiisalu immersuiffimmi nalunaarsuineq nalunaarusiamut ilanngunneqassapput.

Kommunip najugaqarfiusup aalajangiussinera maalaaruteqartumut allatatut nalunaarutigineqartariaqarpoq, aamma, aalajangiussineq maalaaruteqartumut tamakkiisumik tapersiissanngippat, tunngavilersuineramik aamma maalaaruteqarnermut ilitersuummik ilaqassaaq. Aalajangiussa q aamma Naalakkersuisunut nassiutissaaq.

Aalajangersakkani malittarisassianik unioqqutitsinerut, imaluunniit pissaanermik atuineq pillugu nalunaarutigisamut kommunimut najugaqarfiusumut ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni sulisut maalaaruteqarsinnaanngillat. Taamaalilluni sulisoq, pissaanermik atuisimasoq malittarisassiat malillugit pissaanermik atuinerup akuerisaasimaneranik, imaluunniit akuerisaannginneranik kommunip najugaqarfiusup nalilersuineranut maalaaruteqarsinnaanngilaq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut maalaarutit

53. Kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelsip aalajangiussaanut maalaarutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut apuunneqarsinnaapput, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 69. Assersuutigalugit tassaasinnaapput pissaanermik atuinermik akuerisaanngitsumik angajoqqaatut oqartussaasoq maalaaruteqartoq, najugaqarfittut kommune pissaanermik atuinerup akuerisaanera pillugu aalajangiussa qarsimalluni. Kommunip najugaqarfigisap aalajangiussinerani angajoqqaatut oqartussaasoq isumaqataassanngippat maalaarut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut apuunneqarsinnaavoq.

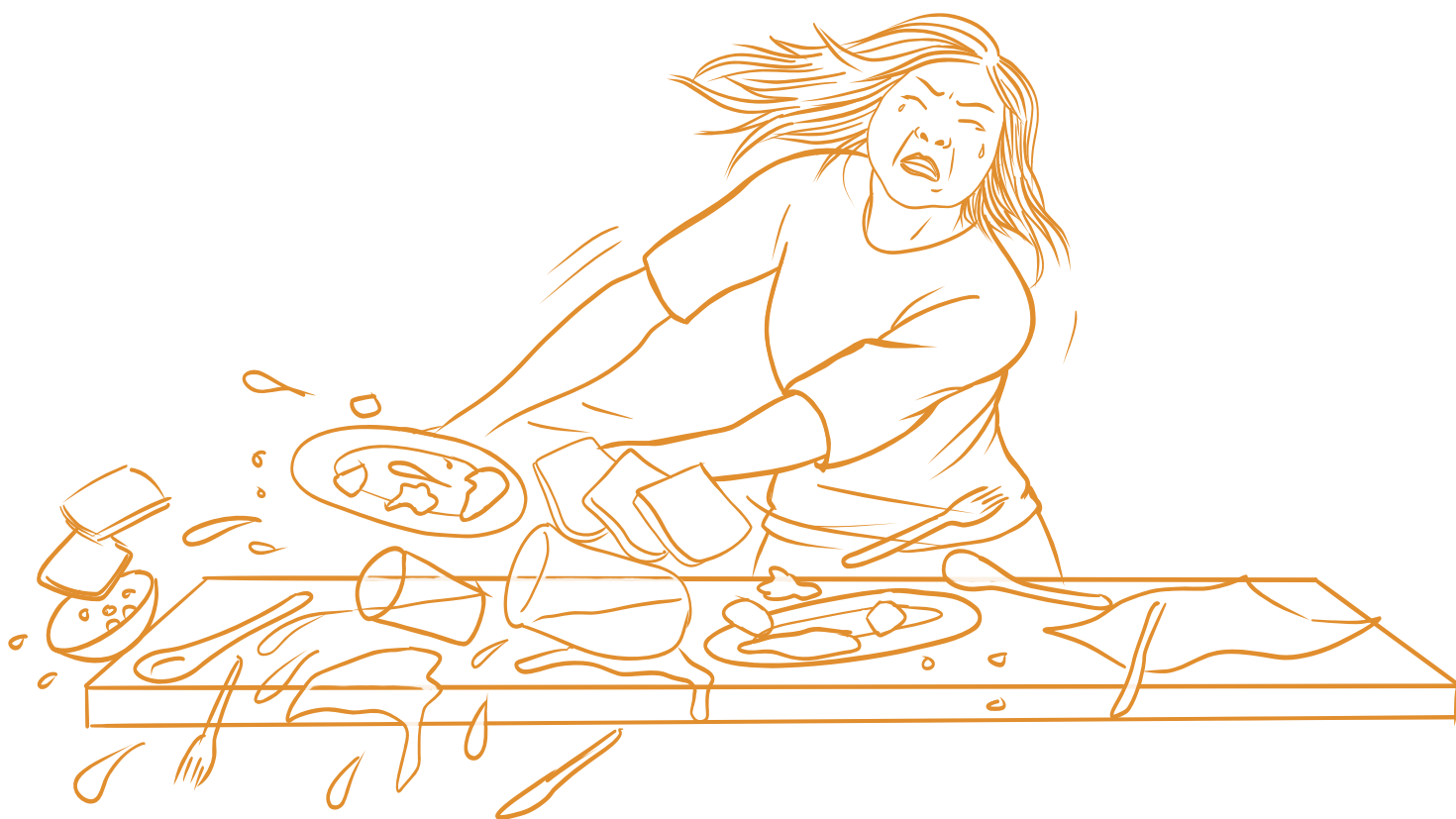
Aalajangiussineq pillugu maalaaruteqartup nalunaarummik pissarsineranit maalaaruteqarnissamut killiliussa q tassaavoq sap. akunneri sisamat, takuuk Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aqqissuussaanelalu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 11, 12. november 2001-imeersumi § 8. Naliliisoqaqqinnissa q siunertaralugu maalaarut oqartussaasumut aalajangiussisimasumut, tassalu kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelsimut apuunneqassaaq.

Kommunimi najugaqarfiusumi kommunalbestyrelsip aalajangiussineri angajoqqaatut oqartussaasup Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut apuussinnaavai, ilanngullugit ilaatigut allakkanik nakkutiginninnerit, oqarasuaatikkut oqaloqateqarnerit, allatullu attaveqaqatigiinnerit pillugit aalajangiinerit, aamma inissineqarnerup kingorna ulluni 14-ini piffissa q sungiussiartorfik pillugu aalajangiinerit.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassianik angajoqqaat aamma meeqqat ilisimatinneqassapput

54. Meeqqat aamma inuusuttut inissinneqartut pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassianik ilisimatinneqarnissaat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimmi pisortap qulakkiissavaa, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 4. Meeqqat aamma inuusuttut paaqqinnittarfinni imaluunniit inissiisarfinni najugaqartut pissaanermik atuineq pillugu malittarisassianik, aamma maalaaruteqarnissamut periarfissat pillugit paasisutissanik nassuiaavigineqarsimanissaannik tamanna isumaqarpoq. Malittarisassiat sumi nassaarineqarsinnaanerini ilisimatitsineq naammangilaq. Meeraq imaluunniit inuusuttoq siunersisarnikkut imaluunniit attaveqaaqatigiinnikkut piginnaasakissappat malittarisassianik nassuiaaneq, aamma maalaaruteqarnissamut periarfissat pillugit paasisutissiineq naleqqussagaasutut, erseqqarissutut paasisaasutullu iluseqartillugit ingerlatarinissaat qularnaarneqassaaq.

Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi aalajangersakkanut meeqqat aamma inuusuttut toqqaannartumik maalaaruteqarnissamut periarfissaqanngikkaluartut pissaanermik atuinerup nalunaarsorneratigut aamma nalunaarutigineratigut pisoqarnerup ingerlaneranut namminneq paasinninnerminnik, aamma pissaanermik atuinermik qanoq misigisaqarsimanerminnik tunniussaqaarnissamut periarfissaqassapput. Isummaminnik saqqummiussinissamut, aamma pissaaneermik atuineq pillugu suliarisanik isumaginninnermi ilaatitaanissamut ikiorneqaarnissamut pisariaqartitsinersut isumaliutigineqartariaqarpoq.

Taamatuttaaq pissaanermik atuineq pillugu malittarisassianik, ilanngullugu maalaaruteqarnissamut aqputissiamik angajoqqaat ilisimatinneqassapput, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 4 aamma § 69. Tamanna pissaanermik atuineq pillugu malittarisassianik angajoqqaat tunineqarnerisigut pisinnaavoq, aammalu tassunga atatillugu maalaaruteqarnissamut periarfissanik sianiginnitsinneqarnerisigut pisinnaalluni.

Inunnut ataasiakkaanut paasiuminartumik aamma iserfigiuminartumik iluseqartumik angajoqqaat maalaaruteqarnermut malittarisassiat, aamma maalaaruteqarnissamut aqputissiat pillugit paasissutissanik pissarsissapput. Angajoqqaat siunersiniartarnikut, imaluunniit attaveqaqatigiinnikkut piginnaasakissappata paasissutissiineq tamanna naleqqussakkatut, ersarissutut aamma paasiuminartutut iluseqartumik tunniunneqarnissaa qulakkeerneqassaaq.

Aqutsisoqarnikkut kiffaanngissusiiagaanermik inuit atugaqartut nakkutilliisarfirmut, inatsisini tunngaviusuni § 71, imm. 1 najoqqutaralugu pilersinneqartumut saaffiginissinnaanerit pillugit meeqqat, inuusuttut aamma angajoqqaatut oqartussaasut ilisimatinneqassapput, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 4, imm. 2. Aamma ilitersuummi imm. 57 takuuk.

Tamakku saniatigut pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi malittarisassiat malillugit aalajangiisoqaraangat kommunalbestyrelse maalaaruteqarnissamut periarfissat pillugit ilitersuinissaminut pisussaaffeqarpoq.

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni sulisunut tamanut pissaanermik atuineq pillugu inatsit tunniunneqassaaq

55. *Isumaginninnermik suliassaqarfimmi pissaanermik atuineq pillugu Inatsisartut inatsisaannik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni sulisut tamarmik pissarsiaqarsimasapput, takuuk pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 2, imm. 1. Pissaanermik atuineq pillugu malittarisassianik misissuinerit aamma isumaginninnerit sulisunik nutaanik tamanik, ilanngullugit sinnersinik suliamik ilisarititsinermi ilaatinneqartariaqarput. Aammattaaq ilitersuummik tassannga atugaqarnissamut sulisut nutaat innersuunneqarsinnaapput.*

Ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiup pisortaanut pissaanermik atuineq pillugu inatsisip assinganiq pissarsiaqarsimanerminnik sulisut uppernarsaammik atsiuissapput.

Kapitali 10: Nakkutillineq

Naalackersuisut nakkutilliinerat

56. Pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi immikkoortoq II-mi malittarisassianik Naalackersuisut nakkutilliisuunerannik pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 4, imm. 2-p aalajangersarpaa. Tamatuma meeqqanut aamma inuusuttunut suliassaqarfimmi paaqqinnittarfinni ingerlanneqareersutut nalinginnarmik ingerlatsinermik nakkutilliinerup ilagissavaa. Tamatuma saniatigut innuttaasut kommunimi pineqartumi sumiiffeqartut nunami inatsisit malillugit isumagineqartarnissaannik qulakkeerinissaminnut kommunit pisussaaffeqarput.

§ 71 tunngavigalugu nakkutillineq

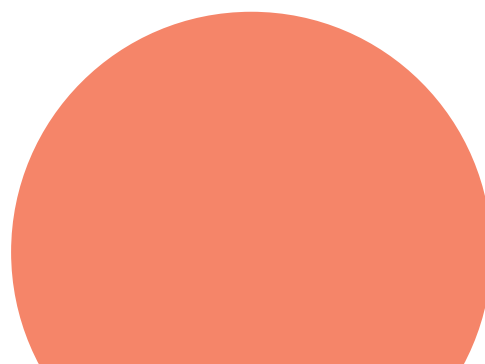
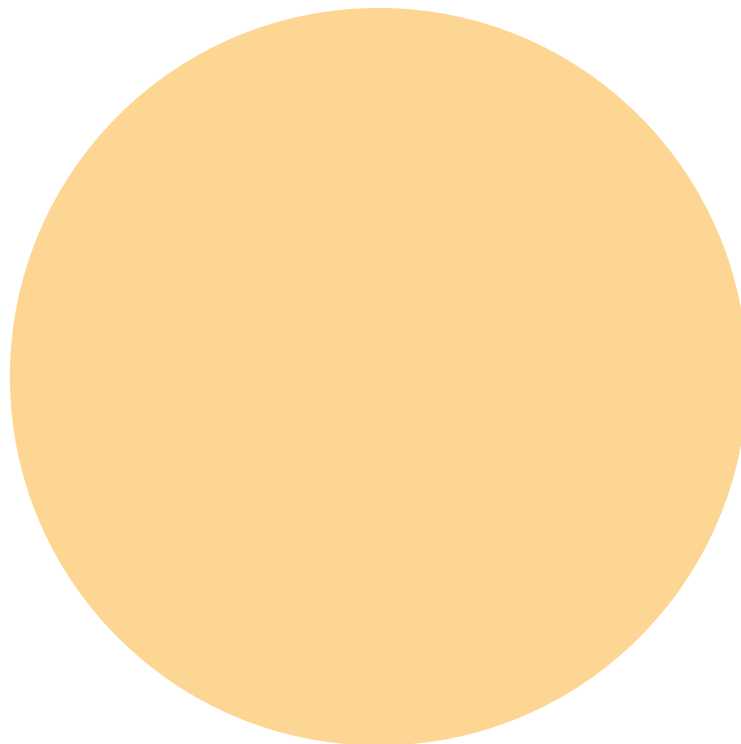
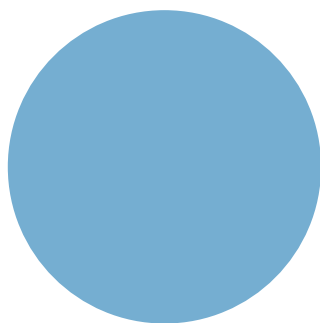
57. Meeqqat aamma inuusuttut immikkoortortani isumannaallisakkani najugalit, imaluunnit allatut ittumik pinngitsaalisatut tigummineqartut Folketingip § 71-mut tunngasutut nakkutilliisarfanut, inunnik aqutsisoqarfigisatut kiffaanngissusiiagaasunik nakkutilliinissaq pillugu Inatsimmi tunngaviusumi § 71, imm. 7 najoqqutaralugu pilersinneqartumut saaffiginninnissamut aqutissaq pillugu ilisi-matinneqarnissaat pissaanermik atuineq pillugu inatsimmi § 4, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq. Nakkutilliisarfik aalajangiussaqaarsinnaanngilaq, taamaallaalli aqutsisoqarfigisatut kiffaanngissusiiagaasunut pissutsinik nalilersuinerminik saqqummiussaqaarsinnaavoq. Nalilersuineq ilaatigut isornartorsiuisutut oqaaseqaatinik, inassuteqaatinik aamma innersuussissutinik iluseqaarsinnaavoq. Aamma inissiinermut akuersissummik tunniussaqaartoqaarsimassappat Folketingip § 71 tunngavigalugu nakkutilliisarfanut saaffiginninnissamut aqutissaq pillugu nalunaarutigineqassaaq. Suliarisamik nakkutilliisarfiup isumaginninnera paaqqinnittarfiup nakkutilliisunit takusarneqarneranut tunngavissiiinnaavoq, paaqqinnittarfinni pissutsinik nakkutilliisarfiup nalilersuineram pillugu nalunaarusiamik tamanut saqqummiussineranut tamanna tunngavigeqassalluni.

Ombudsmandip nakkutilliinera

58. Pisortani aqutsisoqarnermik Inatsisartut ombudsmandiat nakkutilliisartuuvoq. Ombudsmandip suliassaa pingarneq tassaavoq ombudsmandip sularisaani ilaasutut oqartussaasoqarfiit imaluunniit inuit inatsisinut atuuttunut akerliusumik iliuuseqarnerinik nalilersuinissaq, imaluunniit suliassaminnik isumaginninnerini kukkussuteqarnerinik imaluunniit sumiginnagaqarnerinik pisuussuteqarnerisut.

Aamma ombudsmandip suliaqarfigisaata iluani paaqqinnittarfimmik sumilluunniit, aamma kiffartuussisarfimmik sumilluunniit ombudsmandi misissuisinnaavoq. Misissuiartorerit ingammik sumiiffinni innuttaasut kiffaanngissusiagaaffiini, ilanngullugit immikkoortortani isumannaallisagaasuni pisinnaapput.

Misissuinernut atatillugu ombudsmandi isornartorsiutinik saqqummiussisinnaavoq, inassuteqarsinnaalluni, kiisalu aamma suliarnut isumaqarfigisani saqqummiussinnaallugit.

Eqikkaaneq:

Meeqqat tungaannut pissaanermik atuineq

1. Taamaallaat toqqammavissaqassappat atorneqaqqusaavoq.
2. Isumassuinermit perorsaanikkullu ikiuinermit taartaanngisaannassaaq.
3. Pisoqarfinnut ataasiakkaanut naleqqussarneqartassaaq.
4. Pisariaqarluinnartut qaangertassaangilai.
5. Sapinngisamik mianersuussilluinnarluni, aamma sapinngisamik annerpaamik meeqqamik sianiginnilluni iliuuserineqassaaq.
6. Taamaaliornermi anguniarneqartunut naammaginartumik inissisimaffeqassaaq.
7. Taamaallaat qaqutiguinnakkut atorneqaqqusaavoq.

Pisoqarfinni pissaanermik atuiffiusuni pissaanermik atuinermit malittarisassianik isumaginninnissamut akisussaasuusoq kommunimut najugaqarfimmut, kommunimut angerlarsimaffimmut aamma Naalakkersuisunut nalunaarsuillunilu nalunaarutiginnissaaq. Tamanna pisoqarfinnut pissaanermik atuinerup akuerineqarfianut, aamma pissaanerup atuinerup akuerineqanngiffianut atuuttuuvoq.

Pissaanermik atuinermi malittarisassiat tunngavigaat najoqqutassat tunngaviusut makku:

- Akuliunnerup minnerpaatinnissaanut najoqqutaq, tassalu annikinnerpaatut akuliuffigisatut iluarsiiissutip tamatigut siulliutinneqartarnissaa.
- Akuliunneq taamaallaat qaqutiguinnaq pisassaaq, aammalu pisariaqarnerpaaffianut killeqartitaassalluni.
- Naleqqiussinermit najoqqutassaaq, tassalu akulerunnerup aamma siunertap akornanni naleqqiussisoqarsimasassaaq.
- Pissaanermut atuineq sioqqullugu isumaginninnikkut ikiorsiisarnerit aamma isumassuisarnerit siulliunneqartassapput.
- Inukkuutaarinissamut najoqqutassaaq, tassalu inunnut ataasiakkaanut pisoqarfiusunut aamma pisariaqartitsinernut inuttut kiffaanngissuseqarnermi akulerunneq naleqqussarneqartassaaq, soorlulusooq allanut naleqqutinngitsumik akulerunnernik tunngaviliinissamut ataasiakkaat pisariaqartitaat tunngavigineqarsinnaanatik, soorlu paaqqinnittarfirmi meeqqanut allanut, imaluunniit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfittut neqeroorutaasumut.

- Ammasuuffeqarneq, tassalu aalajangiussinerit sorliit aamma sooq aalajangiun- neqartarneri ataasiakkaanut imaluunniit ilaquataasunut paasinaruussapput, soorlulusooq meeqqat aamma taakku angajoqqaavi malittarisassiat atuuttut aamma periutsit pillugit ilisimasaniq pissarsiaqarsinnaassallutik.
- Inatsisunik unioqutitsinnginnermut najoqqutassaq, tassalu inuttut kiffaanngis- suseqarnermi akulerunnermut erseqqissumik inatsisini toqqammavissaqarnis- saq pillugu piumasaqaateqarneq.
- Najugaqarfigisap innarlitsaaliugaanissaa, tassalu illumik misissuinerit isuma- ginissaannut, aamma allakkanik oqarasuaatinillu atuinernik nakkutilliinermit erseqqissumik inatsisini toqqammavissaqartussaanera.
- Aalajangiinissamut tunngavigisanut, aamma maalaaruteqarnermut aqqutissanut piumasaqaatit immikkut ittut.

Maalaaruteqarnissamut aqqutissaq

Ulloq unnuarlu paaqqinnittar fimmi, imaluunniit najugaqarfiusutut ilusaasumi pisor- tamit aalajangiussaartoqarnerani siunnersuummi aalajangersakkat najoqqutaralu- git aalajangiussat kommunimi najugaqarfigisami kommunalbestyrelsimut maalaarutaasinnaapput. Kommunalbestyrelse imaluunniit Naalackersui- sut aalajangiussaqaarsimagaangata isumaginnittoqarfiup aqunera aamma aqqissuussaana pillugit Inatsisartut peqqussutaanni qaqugumulluunniit atuuttut malittarisassiat malillugit Isuma- ginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut maalaarute- qartoqarsinnaavoq.

Kiffaanngissusiagaanertut iluseqartunik immikkut akuliunnerusumik iliuuseqartoqartillugu siunnersuum- mi aalajangiussap eqqartuussivimmi suliassanngor- tinnissaanut periarfissaliisoqarpoq, soorlulusooq iliuuserisamut tunngasumut innuttaasumut aningaa- sartuutitaqanngitsumik inatsisilerinikkut ikiorserne- qarnissamut aqqutissiuisoqarluni.

Taamaalisukkut inuk akulerunnermit sunniivigineqar- pat, imaluunniit nammineq maalaarsinnaanngippat, imaluunniit piviusutut aalajangiussinerit kingunerisin- naasaannik paasinnissinnaanngippat maalaaruteqar- sinnaasuni inuit aamma ilaqtanik, qanigisanik, aamma illua'tungerisatut sinniisut sinnerinik ilaqartilernissaannut amerlisinneqarput.

Allanguutit sinneri

Siunnersuut tamarmiulluni tassaavoq pissaanermik atuneq pillugu malittarisassianik atuuttunik nangitseqqinneq, tassaniillutik annertusaanerit, pinerluttulerinikkut eqqartuussinikkut ingerlatassaqqarneq, imaluunniit kommunalbestyrelsimit aalajangiussaqqarneq malillugu meeqqanut inissinneqartunut tunngasoq, aamma pinerluttulerinikkut eqqartuussinikkut naammassisaqqarnerup malitsigisaanik ulloq unnuarlu paaqqinnittarfittut neqeroorutaasumi najugaqqartunut inersimasunut annertuumik atajuartumillu tarnimikkut piginnaasakitsuusunut tunngasoq.

Taamaattorli malittarisassiat ataasiakkaat atorunnaarput. Ilaatigut meeqqanik suliasaqqarfimmi pissaanermik atuinermik Naalakkersuisut nakkutiginninneri aamma misissuisarnerit pillugit § 23 atuuttuusoq atorunnaarpoq. Aalajangersagaq pisariaqanngitsutut isigineqqarpoq, isumaginninnermik suliasaqqarfimmi nakkutilliisarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaannit ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnik aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni neqeroorutininik nakkutilliisarneq inatsisilersugaareermat. Inatsisaasut sinnerini toqqammaveqqartutut nalunaarut taanna atugaalersitaavoq, ilaatigut meeqqanut tapersiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni, aamma innarluutilinnut tapersiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni.

Taamatuttaaq (meeqqanik) timikkut pillaasarneq pillugu § 4-mi atuuttumi taassuma inerteqqutaaneramik oqaasertaliussaqq atorunnaarpoq, Kalaallit Nunaannut Angajoqqaatut akisussaassuseqqarnermut Inatsisip atuutilerneratigut naveersisinnaatitaaner-mut pisinnaatitaaffik atorunnaarsinneqqarmat, aammalu pinerluttulerinermut inatsisip meeqqanik (aamma inersimasuninik) timikkut pillaasarneq sunaluunniit inatsisunik unioq-qutitsinertut suussusilermagu.

Namminersorlutik Oqartussat
*Isumaginninnermut, Ilaqutariinnermut, Suliffeqarnermut
Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik*